12 זייטען

(שאבעלע פון דער מלוכה־לאטעריע זעה — 11. זייט)

פרייז 15 גראשען

NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

נייעס פאלקסבלאט

14־טער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג פ׳ האזינו כ״ח אלול תרצ״ו | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | Łódź, Wtorek, 15 Września 1936 | № 217

שחיטה־גזירה

איז נעכטען אונטערגעשריבען געווארען

די אויספיהר־תקנות זענען אויך חל אויפן עופות־האנדעל

וו א ר ש א, 14 (טעלעפאניש)

היינט האט דער אגראר־מיניסטער אונטערגעשריבען די אויספיהר־תקנות צום שחיטה־געזעץ.

עס איז צו זעהן, אז אלע בעמיהונגען ליידער צו מאכען דאס געזעץ זענען געבליבען אהן א רעזולטאט.

די אויספיהר־תקנות זענען אויך חל אויפ׳ן עופות־האנדעל.

אלע פלייש־ארטיקלען, ווי רינד־פלייש, קאלבס פלייש, עופות, ווארשט־אויסארבייטונגען וועלען אונטערליגען דעם קאנטינגענט, און מוזען פארקויפט ווערען נאר דורך קאנצעסיאנירטע געוועלבער, וועלכע וועלען זיך. אגב געפינען אין א גאר קליינער צאהל, ווייל דאס ארויסגעבען קאנצעסיעס איז שטארק בעגרעניצט.

די גרויס פונ׳ם יודישען קאנטינגענט וועט בעשטימט ווערען פאראויס מיט 2—3 הדשים.

די געשאכטענע עופות וועלען פלאמבירט ווערען און זיין פארזארגט מיט דער אויפשריפט „כשר׳ע שחיטה“.

אויף דעם שטעמפעל וועט אויך פיגורירען דער נאמען פונ׳ם שוחט.

ווארשטען וועלען זיין פארזיכערט מיט עקסטרע פלאמבעס און שטעמפלען.

די בעגרעניצונג בעהמט נישט ארום די אזוי־גערופענע דרויבעס (אינגעווייד), קישקעס און ביינער.

אין דער יודישער פלייש־בראנזשע האט דאס איינפיהרען ס׳געזעץ געמאכט א גרויסען רושם.

עס קומען פאר בעראטונגען פון די פאראייניגטע ארגאניזאציעס.

היינט האבען די פאראייניגען פון עופות־הענדלער אין ווארשא און לאדז בעלייגט א מעמאריאל אין אגראר־מיניסטעריום.

ווי בעהויפטען, אז דער עופות־האנדעל איז נישט קיין מלאכה, און ער דארף נישט אונטערליגען דער קאנצעסיע־גזירה.

צוליב די קאנצעסיעס וועלען טויזענטער יודישע פאמיליעס פארלירען זייער ברויט.

נייע 3.000 ענגלישע זעלנער

זענען ארויסגעפאהרען קיין א״י. — גענ. דיל נעמט אויך איבער די אדמיניסטראציע?

קריגס־צושטאנד — דעם 1 אקטאבער

ל א נ ד א ן, 14 (יט״א טעלעגראפיש)

היינט זענען אפגעפאהרען 2 באטאליאנען מיליטער קיין ארץ ישראל — 3000 פערזאן.

ווי די ענגלישע פרעסע ווייזט אן, וועט דער קריגס - צושטאנד פראקלאמירט ווערען דעם ערשטען אקטאבער, ווען ס׳גאנצע מיליטער וועט שוין זיין אין לאנד.

דער גענעראל דזשאן דילל וועט אי־בערנעמען נישט נאר די קאמאנדע איבערן מיליטער, נאר אויך איבער דער גאנצער ארץ ישראל אדמיניסטראציע.

קאנפערענצע פונ׳ם גענ. דיל

י ר ו ש ל י ם, 14 (יט״א טעלעגר.)

דער ניי־בעשטימטער מיליטערישער הויפט־אנפיהרער פון די בריטישע מיליטערישע כוחות אין ארץ־ישראל, גענעראל דיל, איז היינט אנגעקומען מיט אנ׳עראפלאן פון חיפה קיין ירושלים, וואו ער וועט איינארדנען זיין הויפט־קווארטיר.

באלד נאכ׳ן אנקומען האט גענ. דיל אפגעהאלטען א בעראטונג ריט׳ן ביזאיצטינען שעף פון מיליטער גענ. פירס און דערנאך האט ער אפגעהאלטען א לענגערע קאנפערענץ מיט׳ן הויך־קאמיסאר וואוקאפ.

פערוואונדעט א יוד

פון א באמבע־אויפרייס

י ר ו ש ל י ם, 14 (יט״א טעלעגראפיש)

היינט האבען טעראריסטען אין דער נאהענט פון דער אלטשטאט אונטערגעלייגט א באמבע פון א זעהר גרויסער אויפרייס־קראפט. די באמבע האט אויפגעריסען און עס איז פערוואונדעט געווארען א געוויסער אברהם־שלמה קאהאן.

ת ל־א ב י ב, 14 (יט״א טעלעגראפיש)

היינט איז פארגעקומען די פייערונג פון דעם גרונדשטיין־לייגען פון א נייער שכונה איז דער צפון־זייט פון תל־אביב. אויף דעם ארט וועלען אויסגעבויט ווערען הייזער פאר 144 ארבייטער־משפחות. די בוי־קאסטען בעטרעפען 110 טויזענד פונט. דאס איז דער גרעסטער קאנסטרוקטיווער אויפטו זינט די אונרוהען.

דער הדסה־בודזשעט

נ י ו ־ י א ר ק, 14 (יט״א טעלעגראפיש)

די יונג־הדסה האט אויף א ספעציעלער קאנפערענץ בעשלאסען, צוליב די אונרוהען, צו פערגרעסערען דעם פאלעסטינא־בודזשעט מיט 10 טויזענד דאלאר, איצט וועט דער פאלעסטינא־בודזשעט פון הדסה בעטרעפען 58 טויזענד דאלאר.

תיקון טעות

ו א ר ש א, 14 (טעלעפאניש)

צוליב א פערזעהן אין טעלעגראפען־אמט איז נישט ריכטיג איבערגעגעבען געווארען די ווענדונג פונ׳ם תל־אביב׳ער בירגערמייסטער מאיר דיזענגאף צום גענעראל דזשאן דילל:

אנשטאט צו מעלדען וועגען אנ׳אפענעם בריף איז געמאלדען געווארען וועגען א מינדליכער דערקלעהרונג אויף א באנקעט.

די גרויסע מניעות

ביים צוריקשטעלען די ארדנונג אין ארץ־ישראל

ל א נ ד א ן, 14 (יט״א טעלעגראפיש)

דער „דיילי טעלעגראף“ האט אין אנ׳ארטיקעל פון גענעראל מאיאר טעמפערלי (וועלכער האט זיך בעטייליגט אין דער בריטישער קאמפאניע צוזאמען מיט׳ן לארד אלענבי אין די יאהרען 1917-18) ארומגערעדט די פראגע פון הוצאות פון די מיליטערישע קרעפטען אין א״י ישראל און דערקלערט, אז די אקציע פונם ענגלישען מיליטער איז זעהר א שווערע, אינם לאנד געפינען זיך שוין 11 באטאליאנען פיכאטע, איצט פאהרען אהין ארויס נאך 12 באטאליאנען. קיין ארטילעריע פאהרט נישט ארויס, מחמת דער מין מיליטער איז דארט נישט אנווענדבאר. דער באדען אין ארץ ישראל איז סטראטעגיש אזא, אז די אקציע פון די צוויי דיוויזיעס מיליטער קעגען די אראבישע טעראריסטען איז אנ׳אומגעהויער שווערע. די טעראריסטען קאנען זיך לייכט אויסבעהאלטען פאר די לופט־אטאקעס. די טאפאגראפישע בעדינגונגען זענען זעהר גינסטיג פאר די טעראריסטען. וואס שייך די טאלען, איז נישטא קיין שוועריגקייטען פארן מיליטער.

דער פראקלאמירטער קריגס־צושטאנד וועט פיל פערליכטערן די אקציע און ברענגען דעם געהעריגען רעזולטאט, ביים אויסמיידען אלע דערמאנטע מניעות ווי לאנג עס וועט דויערן דאס דערגרייכען צום ציל — הערויף ענטפערט דער גענעראל, אז דער שלום איז וואהרשיינליך פון פאליטישע געשפרעכען. די השגחה איז אבער גרויס — ביי שטארקע מיליטע־רישע כוחות.

די טעראריסטען וועלען זיך איבערציינגען, אז נאכ׳ן דערגרייכען דער פרידען — וועט מען מוזען שטעלען די ארדנונג און זיכערקייט אין לאנד, און ענגלאנד מיינט ערנסט מיט דער פראגע פון צורעק־צוריק ענטוואפענען די אראבער און די יורען.

דער מארגענדיגער

ערב־ראש־השנה־נומער

— פון —

„נייעם פאלקסבלאט“

וועט ערשיינען אין א פיל־פערגרעסערטער אויפלאגע און וועט אנטהאלטען א שפע פון פובליציסטישען און ליטערארישען יום־טוב מאטעריאל פון:

ישעיה אוגער, יצחק קאצענעלסאן, משה בראדערזאן, לייב מלאך, לעא קעניג, י. אבערדשאנעק, י. י. סיגאל, מ. קליינמאן, ב. סמאלאר, י. דאנקין, ט. פרענקעל, נ. פערלמאן, נ. י. גאטליב, אדוו. ע. שעסקין, וויקטאר מ. בינשטאק, א. יאאכימאוויטש, גראף קאלי, ש. פערגאל א. איטקין.

און די ספעציעלע הומאריסטיש - סאטירישע אפטיילונג

„דער קונדס“

אנאנסען

צום גרויסען ערב־יום־טוב־נומער ווערען שוין אנגענומען אין אדמיניסטראציע פון „נייעם פאלקסבלאט“, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71. ס׳איז געווינשען, וואס פריהער אויפצוגעבען די אנאנסען.

געלייגט א גרונדשטיין פון א יודישען ישוב

ת ל ־ א ב י ב, 14 יט״א טעלעגראפיש)

היינט איז פארגעקומען די פייערליכע גרונדשטיין־לעגונג פון גרעסטען יודישען ישוב, וועלכער איז געגרינדעט געווארען זייט דעם אנהויב פון די אונרוהען. דער ישוב געפינט זיך אין צפון פון תל־אביב. איצט זענען בעזעצט געווארען 44 יודען. דער ישוב איז איינגעלעגט געווארן 100,000 פונט.

זאל פילהארמאניע
נארוטאוויטשא 20, טעלעפאן 213-84.

הייל-יאהר
ראש-השנה און יום-כפור

26 יאהר ימים נוראים
בית תפלה ! אין פילהארמאניע

ווערט אין פילהארמאניע-זאל דאווענען דער
פענאמענאלער חזן און זינגער
יצחק קרויל
ישראל רובין.
דער זאל איז ווענטילירט.

וועלכער בעזיצט א פרעכטיגע לירישע טענאר-שטימע, שעהנע קאלאראטור און פראכטפולע שעהנע דיקציע. מיט דער בעטײַליגונג פון גוט-אײַנשטודירטען כאר אונטער דער ליטונג פון בעוואוסטען דיריגענט און קאמפאזיטאר
איינטריטס-קארטען צו ערמעסיגטע פרייזען צו בעקומען טעגליך פון 10 פריה ביז 8 אָוונט אין קאסע פון פילהארמאניע.
בעמערקונג: די נדרים ונדבות ביי די עליות זענען בעשטימט ווי אלע יאהר לטובת קרן קימת לישראל. • גאַרדעראָבע פריי!

די בעוואוסטע יודישע
שאקאלאדע-פאבריק אין לאדז „ZŁOTY RAY“
ווינשט איהרע פערטרעטער און אגענטען ווי אויך אלע קאנסומענטען פון גאנץ פוילען
א גמר חתימה טובה
אינהאבער ש. האלפערן.

ווייסער זאל
XX
לשמוע אל הרנה ואל התפלה
43 זאכאדניא 43
נאך שווערער מיה איז מיר געלונגען צו ענגאזשירען צו די היינטיגע ימים-נוראים דעם בערימטען און איבעראל בעליבטען
חזן ה' אברהם ברין
מיט א גוט איינשטודירט כאר, וועלכער האט איבעראשט אלע מתפללים מיט זיין מתיקות'דיג דאווענען און הערליכע טענאר-שטימע.
בעמ. דער „ווייסער זאל“ זאכאדניא 48 איז דער בעקוועמסטער און שענסטער זאל.
פערזעהט אייך בעצייטענס מיט פלעצער. פלעצער ווערען פערדונגען טעגליך פון 10 פריה ביז 11 אָוונט. מיט אכטונג י. וויינטרויב.

ייז כשר
ווער עס וויל הנאה האבען פאר זיין געלד און א אמת'ן עונג שבת ויום-טוב זאל זיך איבערצייגען, אז נאר ביי דער פירמע
„פראגרעס“
אינהאבער זלמן גוטער, בעקומט מען גוטע
ראדזיבעז-ווייך און מעהד
אויך אלע אנדערע סארטען ווייען און מעהד צו ביליגע פרייזען.
ווייען און מעהד-פאבריק פירמע „פראגרעס“
אינהאבער: זלמן גוטער.
הויפט-פערקויף: אלטער מארק 2 אין פאבריק.
ענגעל-פערקויף: אלטער מארק 2 אויפ'ן הויף.
גרינער-מארק 6 אין ווינגעשעפט הערצבערג ופריהער פולווערמאכער).

אכטונג
צו די בעפארשטעהענדע יום-טובים
האט די יודישע
„BACHUS“
ליקער-פאבריק
אין לאדז, ארויסגעלאזט
א לוקסוסאווע ליקער
פון עכטער פרוכט-אויסארבייטונג 55% שטארק
אין א ספעציעל שיין אויסגעפערטיגטע קאראפקע
צו ביליגע פרייזען
מיט אכטונג
„BACHUS“ Fabr. wódek i likierów
Łódź, Piotrkowska 80, tel. 242-30.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה
עס ווערט געדאווענט אין לופטיגען
זאל פאלודניאווא 10
מיט דעם בעריהמטען חזן
משה'לע קופפאס
מיט א כאר
פערזעהט אייך מיט פלעצער.
מיט אכטונג פרידוואלד

דאס איז נאר נישט געווען
ביליג און גוט
● דער גוט בעקאנטער
„באר גוטמאן“
פרייהייטס-פלאץ 11, טעל. 158-20
גיט ארויס לכבוד יום טוב צוליב רעקלאמע א ספעציעל גוטען וויין
ייך לקידוש
נאר 1 זל. א ליטער
ביי מיר איז אויך צו בעקומען ווינען פון די פירמעס שולדענריין און א. נ. ליבערמאן ווארשא, אויך ליקערען, קאניאקען און כרמל-וויין.
מיט אכטונג גוטמאן, פל. ווָאלגאשטשי 11
טעל. 158 20

לשמוע אל הרנה ואל התפלה!
דערמיט מאכען מיר בעקאנט דעם ג' פובליקום, אז
אין גרויסען ענגלישען זאל
אלעע 1-טער מאי 2 וואס איז רעמאנטירט געווארען לויט דער נייעסטער טעכניק און מיט הערליכער בעלייכטונג, וועט היי-יאהר געדאווענט ווערען מיט'ן אנטייל פון בעריהמטען לעמבערגער חזן
ה' יוסף שידלאווסקי מיט א גוט איינשטודירט כאר.
פלעצער ווערען שוין פערדונגען א גאנצען טאג צו ערמעסיגטע פרייזען.
מיט אכטונג דער אינהאבער.

הרינו מביעים בזה את רגשי השתתפותנו החמה לציוני הנאמן
מר יצחק גרינבוים בצערו הגדול למות עליו
אמו ז"ל
בסיועו התמידי בבנין ארץ-ישראל ימצא נחומים!
ועד ההסתדרות הציונית — קרן קימת לישראל
ועד „קרן-היסוד“

לשמוע אל הרנה ואל התפלה!
עס ווערט בעקאנט געמאכט, אז אין
ניי-רעמאנטירטען
ווארשאווער זאל
פאלודניאווא 36
וועט דאווענען די ימים-נוראים דער בעקאנטער חזן
ר' אברהם'עלע טארנאווער
מיט זיין העלדען-טענאר ווי אויך מיט א גוט איינשטודירט כאר.
פלעצער שוין צו פערדינגען פון זונטאג 9 פריה און טעגליך ביז 10 אָוונט.
דער זאל איז ספעציעל ווענטילירט.

געדענקט, שטשענשליווי
ביי
א גרויסער אויסוואהל פון
אריגינעלע ביליצער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% ביליגער
הויפט אין איבערצייגט אייך
R.Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09.
געדענקט פראנט II שטאק.

פערשפרייט
דעם נייעם
טאלקסבלאט

אמאנגענעהמסטען
און אמביליגסטען
קענסטו פערברענגען די ימים טובים נור אין דעם גוט בעקאנטען און פאפולערסטען
פענסיאנאט שען
איז גלאוונא
נאווי אטוואצק, טעל. 26.
ערשטקלאסיגע כשר'ע קיך
עס ווערט אויך געדאווענט די ימים נוראים.
סאלידע בעדינונג! צוגענגליכע פרייזן
אדרעס: Głowno. k/Łowicza :
Pensjonat SZERA, tel. 26.

אכטונג, פארבען-הענדלער!
עס ווערט בעקאנט געמאכט, אז דאס בעוואוסטע פארבען-געשעפט א. פ.
„ל. ה. בערגער“
לאדז, דרעוונאווסקא 5, טעל. 133-39
איז ווידער געעפענט און עמפפעהלט זיך די געעהרטע לאדזער און פראווינצער קונדשאפט.

א עונג יום-טוב
קאנט איהר נאר האבען אין גוט-בעקאנטען און שטרענג כשר'ן
פענסיאנאט
„NICEA“
KOLUMNA, Krakowska 3.
דער פענסיאנאט געפינט זיך אין בעסטען, גרעסטען און שענסטען וואלד פון קאלומנא. פרישע און געשמאקע שפייזען. פינקטליכע און זארגפעלטיגע בעדינונג.
אויף די יום-טובים וועט דאווענען א ספעצ. אנגאזשירטער חזן.
אויפ'ן פערלאנג ספעצ. דיעטישע קיך.
צו זעהר מעסיגע פרייזען!
אינפארמאציעס אין לאדז:
ביי ר' חיים ווערדיגער,
אנדראווא 5, טעל. 215-24
און אויפ'ן ארט אין קאלומנא.
די געסט ווערען ערווארט ביי דער באהן

פרייליכע ימים טובים!
נוצט אויס די געלעגענהייט, דאס בעסטע אפרוה-ארט אויף די ימים טובים איז אין דעם גוט-בעקאנטען
באמבערג'ס
פענסיאנאט
אין גלאוונא, ניי-אטוואצק
שטרענג כשר. א מנין אויפ'ן ארט.
פרייזען צוגענגליך פאר אלע. צו ערפאהרען זיך אין לאדז, ביי באמבערג
פאלנאצנא 4, עקספעדיציע.

Dr.
Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען, האַרץ און מאגען-קראנקהייטען
145 פיעטריקאווער
טעל. 126-02
נעמט אן פון 9-10 פריה, 5-8 8-9 אוו.

ד"ר העללער
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהײַטען און מענער - שוועכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט.
זונטאג פון 10–2 מיטאג.
צוריקגעקעהרט
פאר פרויען – א ספעציעלער ווארטע-זאל
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

ניי-מאשינען
איך קויף און פערקויף גענוצטע ניי-מאשינען און נעהם אויך אן אלע ארט רעפעראטורען. אלעס רעעל און ביליג.
בזשעזשינער 20,
פראנט-געוועלב, מעכאניק.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
סערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
זגיערסקע 11, טעלעפאן 246-09
נעמט אן פון 8–9 פריה און פון 4–8 אוו.

Dr. med. J. Schlosser
כירורג
ul. CEGIELNIANA 30
tel. 122-16
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 4–7 אוונד.

Dr. med.
J. Nadel
ספעציאליסט פון אקושעריע- און פרויען-קראנקהייטען
אנדזשעיא 4, טעל. 228-92.
נעמט אן פון 10–12 און פון 5–7 אוו.
אין דער לעטשניצע בזשעזשינער 11 פון 12 ביז 1 בייטאג.

DR. MED.
L.Pikielny
אוראלאג-כירורג
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און אורין-קראנקהייטען
NAWROT 8, tel. 219-90
נעהמט אן פון 4—7 נאכמיטאג
צוריקגעקעהרט.

שפאניש רעגירונג־מיליטער שלאגט צוריק

אראבישע שבטים אין שפאניש־מאראקא רעוואלטירן

מ א ד ר י ד, 14 (ספ. טעל.)
דאס קריגס־מיניסטעריום האט פארעפנטלעכט פאלגנדן קאמוניקאט: אין אסטוריע האט די מיליץ פולשטענדיק צוקלאפט אן אפטיילונג פון אויפ־שטענדיקע — רעשטלעך פון דער נעכטן פארניכטעטער קאלומנע.

די אויפשטענדיקע האבן איבערגעלאזט אויפן שלאכט־פעלד דאס געוועהר און א סך דערהרגעטע. אויפן אראגאנישן פראנט רוקט זיך דאס רעגירונגס־מיליטער פאראויס אין דער ריכטונג צו טארדיענטא.

אויפן צפון־פראנט האבן די רעגירונגס־לופט־פליער ערפאלגרייך באמבארדירט די קאנצענטרירטע אפטיילונגען פון אויפשטענדיקע און האבן אראפ־געשאסן א דריי־מאטאריקן אעראפלאן פון שונא.

אויפן צענטראלן פראנט באמבארדירט ווייטער דאס רעגירונגס־מיליטער אלקאזאר און טאלעדא — די גארניזאנען פון וועלכע עס אנטלויפן נישט א גאנצן טאג אויפן פייער פון די בעלאגערער.

היינט מזה האבן די רעגירונגס־אעראפלאנען מיט א גלענצנדן רעזולטאט באמבארדירט די פאזיציעס פון די אויפשטענדיקע הינטער טאלאווערא און קאנטא־אלאלא.

אויפן גוואדאראמער פראנט האט די ארטי־לעריע, וועלכע איז טריי דער רעגירונג, פונאנדער־געטריבן די זיך קאנצענטרירנדע כוחות פון די אויפשטענדיקע.

פ א ר י ז, 14 (ספ. טעל.)
„פארי סואר" איז מודיע פון טאנזשער, אז אין שפאניש־מאראקא האבן זיך בעוויזן הארבע סמניה פון א רעוואלטע צווישן די אראבישע שבטים. איין שפאנישער קאפיטאן איז דערהרגעט גע־ווארן. עס זענען אויך דא עטליכע פארוואונדעטע סאלדאטן און ציווילע.

שמן־זית־רעדעס

אויף די נירענבערגער מיליטער־פאראדן

נ י ר ע נ ב ע ר ג, 14 (ספ. טעל.)
די נירענבערגער פייערלעכקייטן האבן זיך געענדיקט אונטער'ן צייכן פון מיליטער. דער נעכ־טיגער טאג האט געצאלט ווייזן דער וועלט, אז אויף יעדן וואונק פון'ם קאנצלער, וועלן זיינע פארטיי־קעמפער גיין אין שלאכט.

אויף די היינטיקע פייערלעכקייטן זענען גע־קומען: דער מיליטערישער הויפט־קאמאנדיר און קריגס־מיניסטער פעלדמארשאל בלאמבערג, דער אנ־פיהרער פון דער יבשה־ארמעע גענ. פריטש, דער אנפיהרער פון'ם קריגס־פלאט גענ. רעדער, דער לופט־פליה־אנפיהרער גענ. געהרינג. 400 אעראפ־לאנען זענען אין קריגס־גרייטקייט געפלויגן אי־בער דער צעפעלין־וויזע אוז ס'זענען פארגעקומען אטאקע־ און שיס־פראבעס. אלע מיליטער־אפטיילונג האבן דעפילירט פאר'ן קאנצלער היטלער.

נאכ'ן פארענדיגן די צערעמאניע האט בלאמ־בערג ערקלערט:

„סאלדאטן! לאמיר אין דעם מאמענט דער־מאנען דעם מענטש, וועלכער האט אונז געגעבן די פאהנער און צו וועלכן מיר זענען צוגעבונדן מיט'ן דייטשן בונד, דאס איז אדאלף היטלער, דער פיהרער און רייכס־קאנצלער, דער ערשטער פיהרער פון די דייטשע בעוואפנטע כוחות פון'ם דייטשן פאלק און פאטערלאנד".

עס האט געהאלטן א רעדע היטלער'ס פאר־טרעטער רודאלף העס, וועלכער האט אונטערגע־שטראכן די איינזיקייט פון דער ארמעע מיט די פארטיי־פארמאציעס. צווישן אנדערן האט ער ערקלערט, אז אלע פרובן פון די איינערליכע שונאים זענען האפנונגסלאז, און אז אלע א פאלן פון דרויסן וועלן אפגעשטויסן ווערן מיט בע־וואפנטע כוח. מיר ווילן שלום, האט ער גע־זאגט, און ברויגע, שווארצע גרויע און בלויע העמד־לער שטעהען צו דער דיספאזיציע פון'ם פיהרער.

היינט האט אויך גערעדט דער מיניסטער פריק וועגן ענינים פון קאמונאלער פאליטיק.

רודאלף העס האט גערעדט וועגן דער היס־טארישער בעדייטונג פון דעם איצטיגן פארטיי־קאנגרעס, צוליב דעם אנגעהויבענעם קאמף אין וועלט־מאסשטאב געגען דעם באלשעוויזם.

מינ. געבעלס האט גערעדט צו די פראפאגאנ־דע אנפיהרער פון דער נאציאנאל־סאציאליסטישער פארטיי, וועגן צילען און מעטאדען פון דער פרא־פאגאנדע־אקציע.

די היינטיגע רעדע פון היטלער'ן האט נישט אנטהאלטן קיין בעשולדיגונגען געגען די שונאים פון דרויסן רייך און קיין ווארנונגס־אפעלן אויפן אדרעס פון דער גאנצער וועלט. ער האט גערעדט דער־עיקר וועגן דעם בונד צווישן פאלק, ארמעע און פארטיי. רעדענדיג וועגן די 2־יאהריגער מי־ליטער־דינסט, האט היטלער דערקלערט, אז די דייטשע יוגענד וועט דערפון האבן גרויס נוצען פאר'ן געזונד און כאראקטער...

די לאקארנא־קאנפערענץ

זאל אויפ'ן פערלאנג פון דייטשלאנד אפגעלייגט ווערן

ל א נ ד א ן, 14 (ספ. טעל.)
רייטער־אגענטור מעלדעט: עס איז שוין איצט מעהר ווי זיכער, אז די קאנפערענץ פון די 5 לאקארנער מלוכות וועט נישט פארקומען פאר נאוועמבער ה. י.

דער דייטשער שארזש־ד'אפר פירשט ביס־מארק האט בעת זיין וויזיט אין פארעין־אפיס מיט־געטיילט, אז פון דייטשן שטאנדפונקט וואלט דאס צוזאמענרופן די קאנפערענץ אויפ'ן 19־טען אק־טאבער, נישט געגעבן די מעגליכקייט צו מאכן די געהעריגע הכנות.

פ א ר י ז, 14 (ספ. טעל.)
„פארי סואר" מעלדעט, אז די לאקארנער קאנ־פערענץ, וואס האט געזאלט פארקומען אין לאנדאן דעם 19 נאוועמבער, וועט ווא[illegible], אויפ'ן פערלאנג פון בערלין אפגעלייגט ווערן.

דער פראנצויזישער אויסערן־מיניסטער דעלבא זאל נאך די וואך דערקלערן, אז [illegible]קרייך האט נישט בדעה צוצוציהען דעם ראטען־פערבאנד צו די ערשטע בעראטונגען פון די לאקארנער מלוכות.

ר וי ם, 14 (ספ. טעל.)
לעת עתה האט די איטאליענישע רעגירונג נישט ערטיילט קיין שום ענטפער בנוגע דער דא־טע און ארט פון דער קאנפערענץ.

וועגן דעם ענין האט די איטאליענישע רעגי־רונג נאך נישט אנגענומען קיין שום דעציזיע.

נאכ'ן וויזיט פון מיניסטער באסטיד

די עקאנאמישע און פינאנציעלע בעציהונגען צווישען פוילען און פראנקרייך

וו א ר ש א, 14 (טעלעפאניש)
וועגן דעם פערלויף פון די געשפרעכן אין פוילען פון דעם פראנצויזישן האנדעלס־אינדוסטרי־מיניסטער באסטיד, איז ארויסגעגעבן געווארן פאלגענדער קאמוניקאט:

בעת זיין וויזיט אין ווארשא, האט דער ה' פאול באסטיד, דער האנדעלס־מיניסטער, אין דער בע־גלייטונג פון ה' לעאן נאעל, פראנצויזישער אמבא־סאדאר, אפגעהאלטן א רייה געשפרעכן מיט מיט־גלידער פון דער פוילישער רעגירונג. עס זענען אויסגעפארשט געווארן די עקאנאמישע ענינים, וואס אינטערעסירן ביידע לענדער. די דאזיגע געשפרעכן האבן דערלויבט פעסטצושטעלן די געגענזייטיגע שטרעבונג פון ביידע רעגירונגען צו פארשטארקן די צוזאמענארבייט אויפן עקאנאמי־שען און פינאנציעלן געביט. צו דעם צוועק איז בעשלאסן געווארן אונטערצושטיצן די דירעקטע קאנטאקטן צווישן די פוילישע און פראנצויזישע פאבריקאנטן און סוחרים. עס איז בעשלאסן גע־ווארן צו בילדן א שטענדיגע קאמיסיע פון ווירט־שאפטליכע פארשטעהער פון ביידע לענדער. די האנדעלס־אונטערהאנדלונגען, וואס בעצוועקן צו שליסן א האנדעלס־טראקטאט וועלן אנגעהויבן ווערן אין עטליכע וואכן ארום.

גרינבוים און ראטענשטרייך אין ווארשא

וו א ר ש א, 14 (טעלעפאניש)
היינט איז געקומען קיין ווארשא דער מיטגליד פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע ד"ר ראטענ־שטרייך. מארגען קומט יצחק גרינבוים.

זיי וועלן אין ווארשא דורכפיהרען די פראַ־טעסט־אקציע געגען די עליה־בעגרענצונגען, און זיך בעטייליגען אין דער קאנפערענץ פון אלע ציו־ניסטישע ארגאניזאציעס, דעם 20 ד. ח.

געשלאסן די אויסערן־מיניסטארן־קאנפערענץ פון דער קליינער אנטאנט

ב ר א ט י ס ל א וו א, 14 (ספ. טעל.)
היינט האט זיך דא פערענדיגט די קאנ־פערענץ פון אויסערן־מיניסטארן פון'ם צוזיגערו־פענעם שטענדיגען ראט ביי די קליינע אנטאנט־מלוכות. עס איז ארויסגעגעבן געווארן אן אפי־ציעלער קאמוניקאט, אין וועלכן עס ווערט געזאגט, דאס די אויסערן־פאליטיק פון דער קליינער אנטאנט וועט נישט געענדערט ווערן און וועט ווייטער געהן אין דער ריכטונג, וואס איז פעסטגעשטעלט געווארן אויף דער לעצטער זיצונג פון ראט אין בעלגראד אין אנהויב מאי ה. י.

ווילט איהר ווינשען א גוט יאהר

אייערע עלטערן, שוועסטער, ברידער, קרובים, פריינד און בעקאנטע אין לאדז און אנדערע שטעט אין פוילען, ווי אויך אין אויסלאנד, פעראייניגטע שטאטען פון אמעריקא, פאלעסטינא, פראנקרייך בעלגיען, רוסלאנד, ארגענטינא, קאנאדא און אנד. לענדער, דארפט איהר נישט ווארטען אויף דער לעצטער מינוט און בעשטעלן

א גראטולאציע אויף ראש־השנה

נאר אין

„נייעם פאלקסבלאט"

די פרייזען זענען הויי־יאהר זעהר צוגענגליכע.

אדמיניסטראציע „נייער פאלקסבלאט"
פיעטריקאווער 21, טעל. 224-71.

אונזער ווארט

ווער זאל לאכען?

דער־עיקר, פאסירען אזעלכע „שטימונגען" מיט צעיושעטע שיכורים, וועלכע פערלירען אלע גרענ־צען פון צייט און רוים, וואס זענען גילטיג פאר ניכ־טערע מענשען, אדער — יאר תערקערט: זיי דער־שפירען פלוצים א פעסטע. דורך דער שיכור'שר פאנ־טאזיע, אויכאומאזיכירטע זיכערן באהען אונטער די פיס, און דאן עפענען זיי „דאס הארץ"...

אזא אויסגוס פון „הארציגקייט" האט אויך פאר־סירט עהערעכטיגן איזטמ־טען העלען טאג אין די ווארשאווער גאסען, וואו עס האט זיך צעיושעט א חברה פון עטליכע אויזגענד דייטשע אורחים, און האבען געשריגען בקול רם: „יודע פארעקע".

זיי האבען געשריגען מיט אונגעהוירער דערהוי־בענקייט, דערפיהלענדיג משמעות דעם טאכגיבינגען באדען, און די עטרעקעס — ווערט איבערגעגעבען — האבען געוואלט נושא חן זיין ביי די נאצי'ס, הא־בען זיי אויף דער מארשאלקאווסקא און דער נייער וועלט אייגגעארדענט דעמאנסטראציעס און געשרי־גען: „נידער מיט די יודען!"

און סך הכה האט זיך בעקומען א מאסענהאפט קאמיש בילד, וואס האט דערמאנט אין דער געשיכ־טע מיט פעטער דעם טרויסנס ליץ באלאקירעוו, וועל־כער האט בעקאנט געמאכט זיין פריי מיט דער קיי־סערינע יעקאטערינע, ווארענענדיג זיי ביידען פון פריהער־אויס, אז זיי ביידע זענען... טויבע.

דאן האבען די ביידע „טויבע" פרויען, רעדענ־דיג צווישען זיך, געמאכט א געוואלד עד לב השמים, און דער ליץ איז געשטאנען ביי דער זייט און גע־לאכט.

די נאצי־געסט פון דייטשלאנד און אונזערע היי־מישע עטרעקעס האבען זיך צוזאמענגעאפען און ס'איז געווארען מעגליך אזא נידערטרעכטיגע פאר־שטעלונג אין דער הויפט־שטאט פון א לאנד, וואו די „דערנידריגטע יודען" בילדען העכער 10 פראצענט פון דער בעפעלקערונג.

פאסירען האט עס פאסירט אין א מיטען העלען זונטאג, און דאך וואלט עס געוועזען שווער פעסטצו־שטעלען, ווער פון וועמען עס האט געוואלט נושא חן זיין: צי די געסט האבען געוואלט אויסנעהמען ביי די מכניסי אורחים, צי די עטרעקעס האבען גע־וואלט מכבד זיין די חשוב'ע געסט מיט גייסטיגער שפייז פון הארמאנישען אייגקלאנג.

יא, דאס איז געווען עקעלהאפט און טראגי־קאמיש.

עס איז אבער נישט געווען ווער ס'זאל לאכען...

ב.

טאג־טעגליך

א שטיקעל טרייסט

אין דער וועלט־פרעסע ווערט איצט לעבהאפט קאמענטירט דער שארפער טאן פון היטלער'ס רעדע אויפ'ן נירענבערגער צוזאמענפאהר. די סענסאציע פון טאג שטעלט מיט זיך פאר דער אונגעהויער שארפער אנגריף אויפ'ן באלשעוויזם און אויף די סאוויעטען.

מען דרינגט דערפון, אז דאס איבעררייסען די דיפלאמאטישע בעציהונגען צווישען דייטשלאנד און ראטען־פערבאנד איז א פראגע פון די נאהענטסטע טעג, אויב נישט פון... שעה'ן!

— ..אונזער אלטער אנטאגאניסט — האט היט־לער געטענה'ט — וועלכען מיר האבען טראץ זיין טויזענדפאכיגער איבערמאכט, צושמעטערט, בעמיהט זיך צו קאליע מאכען נישט ביי אונז, נאר ארום אונז, און דראהט אונז מיט דער פויסט. איך וויל איהם דערקלערען, אז מיר זענען גרייט אויף יעדער מאמענט (אפילו די פרויט־קארטשען זענען שוין גרייט!..

ווייטער האט היטלער, פטהוג. גערעדט וועגען זיין שלום־גרייטקייט, און איז אריבערגעגאנגען צו דעם ענין פראטעסט - מיטינגען געגען דעם נאציאנאל־סאציאליזם און פארן באלשעוויזם (?), וואס זענען ארגאניזירט געווארען אין איניגע לענדער, הרא־הענדיג דערביי, אז ער קאן ארגאניזירען אזעלכע פראטעסט - מיטינגען געגען דעם באלשעוויזם, אין וועלכע עס זאלען זיך בעטייליגען טישט צעהנדליגער טויזענדער, נאר מיליאנען.

פארן רייטער־קארעספאנדענט האט היטלער נאך מסביר געווען:

„זעלבסטפערשטענדליך, האבען מיר נישט מורא פארן באלשעוויזם אין דייטשלאנד. איך האב אבער די זארג, אז די לענדער, וואס רינגלען אונז ארום, און וועלכע עס צושטערט דער סם פון באלשעוויזם, וועלען אומקומען איינם נאכ'ן צווייטען. מיר קא־נען נישט פערבלייבען גלייכגילטיג פארן אנגעזיכט פון אזא סיטואציע, וויל קודם כל זענען מיר דאך אנ'איראפעאיש פאלק" (?)

הכלל צו דעם איבערגעזאגטען איז, דאכט זיך, גארנישט דא וואס מוסיף צו זיין. דאס זענען „ווער־טער, ווי קלעצער", און ווייזט טאקי אויס, אז איינם „קעניגרייך דענעמארק" איז זעהר פאסקודנע.

אבער — וואס פאסקודנע הייסט!

אמאל זענען דראהונגען אויך א שטיקעל טרייסט פאר'ן — דורכגעפאלענעם.

מ.

מוראדיגע באטוט-קאטאסטראפע

ריזיגער פעלז רייסט זיך אפ און ברענגט אום 78 פערזאן, דערונטער 30 קינדער

א סלא, 14 (ספ. טעל.)
לויט די לעצטע אויסרעכענונגען איז די צאהל קרבנות פון דער קאטאסטראפע ביי דער אזועלע לאען 78 דערהרג'עטע (צווישען זיי 30 קינדער). 3 פער־זאן זענען שווער פערוואונדעט געווארען.
דער מאטעריעלער היזק בעטרעפט 600 טוי־זענד קראנען.
דער ריזיגער פעלז, וועלכער איז אריינגעפא־לען אין דער אזערע איז געווען עטליכע צענדליג מעטער הויך און עטליכע הונדערט מעטער ברייט.

אנטיסעמיטישע עקסצעסען אין פולטוסק

וו אר ש א, 14 (טעלעפאניש)
אינ'ם שטעטעל פולטוסק הינטער ווארשא האבען עגדעקישע כוליגאנעס בעפאלען און גע־שלאגען יודען. עס זענען דא 12 פערוואונדעטע יודען. פאליציי האט צוריקגעשטעלט די ארדנונג.

ראדעק און פיאטאקאוו זאלען זיין ארעסטירט?

וו י ע ן, 14 (ספ. טעל.)
די ווינער צייטונגען מעלדען פון מאסקווא, אז קארל ראדעק און געארגי פיאטאקאוו זענען דורך דער ג. פ. או. ארעסטירט געווארען, און אז מ'האט זיי אריינגעזעצט אין דער טורמע אויף לוביאנקע.
די סאוו'עט'שע מאכט זאל זיי בעשולדיגען אין אנ'ענגער צוזאמענארבייט מיט זינאוויעוו און קאמעניעוו.

נייע 200 עולים-קייז א"י

וו אר ש א, 14 (טעלעפאניש)
היינט זענען פון ווארשא ארויסגעפאהרען 200 עולים קיין ארץ־ישראל, און צווישען זיי — די 2 טעכטער פונ'ם טראגיש־אומגעקומענעם פארפאלק מינקאווסקי פון פשיטיק.

אויסגעריסען בוימער פונ'ם קעניג דזשארדזש-וואלד

י ר ו ש ל י ם, 14 (יט"א טעלעגראפיש)
אראבישע טעראריסטען האבען ארויסגעריסען בוימער פון דעם קעניג־דזשארדזש יובילעאום וואלד, וואס געפינט זיך אויפ'ן באדען פון קרן קימת.

ענגלישער קעניג צוריק אין ענגלאנד

ל א נ ד א ן, 14 (ספ. טעל.)
דער קעניג האט זיך צוריקגעקעהרט אין זיין רעזידענץ פארט־בעלוועדער, אין דער נאהענט פון ווינדזאר.

און אפשר דאך...

פערמשפט דעם משוגעגעם, וואס האט געוואלט מאכען אנ'אטענטאט אויפ'ן ענגלישען קעניג

ל א נ ד א ן, 14 (ספ. טעל.)
א געוויסער מאק מאהאן, וועלכער האט דעם 14 יולי ה. י. געווארפען א רעוואלווער, אונטער די פיס פונ'ם קעניגס פערד, איז היינט פערמשפט געווארען אויף א יאהר שווערער תפיסה.
אויפ'ן פראצעס האט מאק מאהאן ערקלערט, דאס ער האט געוואלט מאכען אנ'אטענטאט אויפ'ן קעניג, לויט'ן אויפטראג פון אגענטען פון א גע־וויסער מלוכה, וועלכע איז פעראינטערעסירט גע־ווען דורכ'ן צוזאמענשטויס צווישען ענגלאנד, איטאליע און ביישפ. בריטישען אימפעריום געוויסע קאלאניעס...
דאס געריכט, האלטענדיג מאק מאהאנען פאר א מאניאק, האט נישט געגלויבט קיין צכט אויף זיין ערקלערונג.

קאנטאקט מיט די אפגעפונענע פוילישע באלאן-פליהער

מ א ס ק ו ו א, 14 (ספ. טעל.)
היינט האט אנ'אויסשפיר־עראפלאן דורך סי־מנים זיך דורכגערעדט מיט די פוילישע באלאן־פלי־הער קאפיטאן יאנוש און פארוטשניק ברענק, וועל־כע האבען דערקלערט, אז זיי פיהלען זיך גוט געהען קיין מאלאסויקא און זענען מיט עסען פער־זארגט.
קיין מאלאסויקא פליהען ארויס 2 עראפלא־נען, וועלכע וועלען די פוילישע פליהער ארובער־פיהרען קיין ארכאנגעלסק.

ארום די שטרייקען אין פראנקרייך

פ א ר י ז, 14 (ספ. טעל.)
די שטרייק־סיטואציע אין ליל איז דערווייל נישט אויפגעקלערט. טראץ דער אינטערווענץ פון דעם פרעמיער און אינערן־מיניסטער.
דער פארזיצער פון צענטראלען קאמיטעט פון דער טעקסטיל־בראנזשע האט דערקלערט, אז דער קאמיטעט ווארפט אפ דעם ארביטראזש. די אונטער־האנדלונגען זענען אבער נישט איבערגעריסען.

יאפאן וועט אונדירעקט מיטאר-בייטען מיט דער פעלקער-ליגע

פ א ר י ז, 14 (ספ. טעל.)
„האוואס" איז מודיע פון זשענעווע, אז די יאפאנישע רעגירונג האט בעשלאסען צו עפענען דארט א יאפאניש ביורא פאר ענינים פון אינטער־נאציאנאלע קאנפערענצען, וועלכע וועט מיט זיך פארשטעלען א שטענדיגע דעלעגאציע מיט'ן ציל טיילוויז מיטצוארבייטען מיט דער פעלקער־ליגע.

מארד אין מיטען טאג אין אלעקסאנדער

אלעקסאנדער, (טעלעפאניש)
אין אלעקסאנדער איז נעכטען, 12 בייטאג, אויסגעפיהרט געווארען א שרעקליכער מארד. אין דער וואוינונג פון א געוויסען גארבארסקי אויף ספאצעראוא 6 איז געזעסען זיינסק א בעקאנטער יאן שלאם. פלוצלונג איז אין שטוב אריינגעפאלען א געוויסער יוזעף סאביעראיסקי פון פארזשעג־משעווסקא 26, וועלכער האט ארויסגעכאפט א קיילער מעסער און געמאכט דערמיט 6 וואונדען שלאמ'ען. שלאם איז געפאלען א טויטער אויפ'ן ארט.
דער מערדער סאביעראיסקי האט זיך דאן אליין איבערגעגעבען אין די הענד פון דער פאליציי.
די פאליציי פיהרט אנ'ענערגישע אויספארשונג וועגען די סיבות פון דעם דאזיגען עקלהאפטען מארד.

א נעבעכדיגער צוזאמענפאהר

ק א ל א, 14. (טעל.) זונטאג איז דא פארגע־קומען דער לאנג־צוגעגרייטער צוזאמענפאהר פון די ענדעקעס פון קאלא'ער קרייז, עס האבען געזאלט זיין פיל טויזענדער בעטייליגטע. געקומען זענען קוים עטליכע הונדערט.
אגב איז דער קאלא'ער קרייז די ענדעקישע פעסטונג פון דער לאדזער וואיעוואדשאפט.

לאדזער נייעס

לאדזער סטרוזשעס גרייטען זיך... צום שטאט-ראט

נעכטיגע פערזאמלונג אין סטרוזשעס־פעראיין

(א) אין לאקאל, פעטריקאווער 34, איז נעכטען פארגעקומען אנ'אלגעמיינע פערזאמלונג פון די סטרו־זשעס, גערופען פון די באדעקעם.
אכדעם ווי ס'איז בעהאנדעלט געווארען די עקאָ־נאמישע לאגע, איז בעשלאסען געווארען צו שטע־לען פאר דער באדעקישער ליסטע צים שטאט־ראט, אויף וועלכער ס'פיגורירען עטליכע „דזיאלאטשעס" פון די סטרוזשעס.

א טויט-שפרינג פון 4-טען שטאק

(א) אויף ולאטא 10 איז נעכטען אויסגעפיהרט געווארען א שרעקליכער זעלבסטמארד פון א דינסט־מיידעל. די 25־יעהריגע יאנינא קאלבים, פון קיליג־סקיעגא 27,
נעכטען איז זי געקומען צו בעקאנטע און אויב־נוצענדיג א מאמענט ווען ס'איז קיינער נישט געווען אין שטוב, איז זי אראפגעשפרונגען פון 4־טען שטאק. אין א גוססען צושטאנד איז זי אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל. יעדע הילף איז אבער געווען צו שפעט און אויפן וועג צום שפיטאל איז זי געשטארבען.

ראדיא פראגראם

דינסטאג, דעם 15־טען סעפטעמבער
6.33 גימנאסטיק, 6.50 ארקעסטער, 7.26 ידיעות, 7.40 מוזיק (פליטען), 8 אודיציע פאר שולען, 11 מוזיק (פליטען). 11.30 אודיציע פאר שולען, 11.57 צייט־סיג־נאל. 12.03 גוראלען - מעלאדיעס (פליטען), 2.13 ידיעות, 12.23 קאנצערט, 1.10 הויזווירטשאפט, 1.27 לאדזער בערזע, 3.30 ווירטשאפטליכע ידיעות, 3.45 פון פ. ק. א., 4 קאנצערט פון מזרח־יריד אין לעמבערג, 4.45 רעפעראט, 5 פליטען, 5.50 שמועס. 6.15 מוזיק (פליטען), 6.35 רעקלאמע־קאנצערט, 6.50 אקטועלער שמועס, 7 סים־פאנישער קאנצערט, 8 אפערע „פאוסט" (בעת די פוי־זעס: שמועסען, ליטעראַרישע סקיצע, ספארט־ידיעות.

Dr. med. Trepman
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט־קראנקהייטען.
בעהאנדלונג פון מענער־שוועכע.
זאוואדזקא 6, טעל. 234-12
נעמט אן פון 8–11 נאכמ. און פון 6–8 אווענד

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון ציינער און יאסלעס
האט זיך איבערגעצויגען אויף
Piotrkowska 56, tel. 129-77.

Dr. Zalcwasser
כירורג
CEGIELNIANA 19, tel. 125-27
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 1–2 מיטאג און פון 4–6 אווענט

DR.
S. Kantor
ספעצ. פאר הויט און וועגעריש קראנקהייטען ומענער־שוועכע
90 פיעטריקאווער 90
טעל. 129-45
נעמט אן פון 8–2 נאכמ. און פון 6–9

Dr. med.
Ignacy Grynberg
אינערליכע קראנקהייטען
ספעצ. פאר הארץ־קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Cegielniana 17, tel. 174-15.
נעמט אן פון 6 ביז 7 אווענד

Lek. Dentysta
St. Gelberg
Zawadzka 14, tel. 108-33
צוריקגעקעהרט.

Dr. med.
Gustawa Zano-Tenenbaumowa
ספעציאליסטין פאר אקושעריע און פרויען־קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Piotrkowska 109, telef. 220-29

DR. MED.
G. GERSZTAJN
ספעציאליסט פאר אויגען־קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175-10
נעמט אן פון 11–2 און פון 5–8.30 אוו.

Doktór Med.
Szymon Grinberg
55 פילסודסקיעגא 55
טעלעפאן 168-58
נעמט אן פון 8־טען ד. ח.
פון 3 ביז 5 נאכמיטאג.

לעטשניצע
פאר וועגעריש קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 122-73
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד.
וועגעריש־קראנקע, מענערשוועכע און הויט־קראנקהייטען
אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס־סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע־זאל
א בארא‌טונג 3 זל.

Lek.-Dentysta
Helena Halpern
Narutowicza 2, tel. 170-96
צוריקגעקעהרט
נעמט אן א גאנצען טאג.

אויערען, נאז און האלז און לונגען־קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועקס אפעראציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאטאר־ישעס פון 9־2 און פון 4־8 אווענט
ביי דער קליניק איז טעטיג
א רענטגען־גאבינעט
פאר דורכלייכטונגען און אלעקטראטעראפיע

Dr. med.
J. GOLDBERG
ספעציאליסט פאר אויגען־קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Śródmiejska 20, tel. 186-13.
נעמט אן פון 11–1 און פון 7–8 אווענד

Dr. B. Hurwicz
Choroby skórne i weneryczne
Piotrkowska 10
נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.
זונטאג און יום־טוב – פון 8–1 בייטאג

Dr. I. Piechowicz
ספעציאליסט פאר אקושעריע און פרויען־קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
שרודמיעסקא 18, טעל. 107-79
נעמט אן פון 8–10 פרי און פון 3–7 אוו

Dr. I. ZYW
כירורג
צוריקגעקעהרט
11-go LISTOPADA 17,
Telefon 123-41
נעמט אן פון 1–2 און פון 5–7 אווענד

DR.
Michał URBACH
נערווען און אינערליכע קראנק הייטען און פיזיקאלישע טעראפיע
נעמט אן פון 1–2 און פון 5–7 נאכמ
Zawadzka 15 m. 6 tel. 148-83

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער - שוועכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראנט, 1טער שטאק
נעהמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אווענט
זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג.
ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין־קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95,
נעמט אן פון 9־11 און פון 6־8 אווענט
צוריקגעקעהרט

ד"ר מעד.
ד. ראזענצווייג
צוריקגעקעהרט
ילסודסקיעגא 72.
טעל. 128-74.

Dr. med.
M. GLAZER
ספעציאליסט פאר הויט־ און וועגערישע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
ZACHODNIA 64, tel. 185-49
נעהמט אן פון 12–2 מיטאג און פון 7 ביז 8.30 אווענד.
זונטאג און חגאות פון 10–12 בייטאג.

DR.
J. HERSZFINKIEL
ספעצ. פאר קינדער־קראנקהייטען
צוריקגעקומען
נעהמט אן ביי זיך זשעלאנא 8a
טעל. 111-87
ווי אויך אין דער לעטשניצע „פאמאץ"
אלעקסאנדראווסקא 1.

Dr. med.
Michał Wejs
אינערליכע און קינדער־קראנקהייטען
לאגעוויניצקא 25, טעל. 215-18.
צוריקגעקעהרט
נאכמיטאגס־שעה'ן פון 11–1 און 6–8.30 אוו.

מיט וואָס קאָנען מיר זיגען?

פֿון א. הארצפעלד

היינט קאָנען די יידען אין ארץ־ישראל געברויכען דעם היסטאָרישען אויסדרוק וואָס זייערע אורעלטערען האָבען געברויכט פֿאַר מעהר אַלס צוויי־טויזענד יאָהר צוריק אין נחמיה'ס צייטען: „מיט איין האַנד מוזען מיר האַלטען דעם אַקער און פֿיהרען ווייטער דעם אויפֿבוי פֿון ארץ־ישראל און מיט דער צווייטער האַנד דעם שווערד, אום צו פֿערטיידיגען דאָס לעבען און דאָס גוטס וואָס מיר האָבען אריינגעבראַכט און געשאַפֿען אין ארץ־ישראל.“ נאָכדעם ווי די געשעהענישען צעהלען שוין 5 חדשים הינטער זיך, זעהען מיר קלאָר פֿאַר אונז, אַז דער אויבענדערמאָנטער צוזאַמענוועג איז דער מיטעל צום ציל. פֿאַר די 5 חדשים האָבען מיר נישט ווייניג לעבענס און גוטס פֿערלוירען, וועלכע איז דורך אונז אויפֿגעבראַכט געוואָרען אין די לעצטע יאָהרען. די אויפֿגאַבע, וועלכע איז פֿון זיך אויפֿגעשטאַנען פֿאַר אונז, איז ווירקליך דאָס, זיך אַזוי איינצורייסט צו פֿערמיידען יעדען שטייטערדיגען גאַנג פֿון אַט די באַנדעס אין אונזערע פּונקטען, פֿון דער אַנדערער זייט מיט נאָך א שטאַרקערען טעמפּא די ווירטשאַפֿט אויסצובילדען און אויפֿצובויען. מיר מוזען די אין ערשטער רייהע וויכטיגע פּראָדוקציאָנסמיטעל צושטעלען צו דעם גרויכסמאַרק אַזוי אַז די שטאָט זאָל נישט זיין אָהענגיג פֿון דעם אַראַבישען מאַרק.

אָבער די פֿערזיכערונג פֿון אַט די לעבענסמיטלען איז פֿערבונדען מיט א סך אינוועסטיציעס, ווי די פֿאַרברייטונגען פֿון די אינסטאַלאַציע פֿון וואַסער און אַנדערע נויטיגע אינוועסטיציעס אום דעם באָדען געהעריג צו עקספּלאָאַטירען. דאָס פֿאָדערט מינדעסטענס 12–15 פֿונט פּער דונאַם. און ווען דער פּלאַן אונזערער, וועלכער איז פֿאַרגעלייגט דער מוכנות, וועט זיך איינגעבען, וועלען מיר פֿאַרשטאַרקען אַט דעם צוויי: דורך א פֿערגרעסערונג פֿון 10,000—12,000 דונאַם.

5 אויסער דעם שטעהען פֿאַר אונז א רייהע פֿון פֿיל אַנדערע בעדערפֿענישען, וועלכע האָבען אין דעם מאָמענט א בעזונדערען ווערט און זענען פֿון דער ערשטער ערנסט, ווי צום ביישפּיל שטיינערנע געביידעס אין די ווירטשאַפֿטען אויסצובויען אָדער שאַכטען און וועגען צו מאַכען כדי צו פֿערבינדען איין קאָלאָניע מיט דער אַנדערער און אַנדערע צו פֿערבינדען מיט דער שטאָט.

א בעזונדערן פּלאַץ פֿערנעהמט אין די שווערע טעג די פֿראַגע פֿון כבוש אין אַלע צווייגען פֿון דער אַרבייט, הויפּטזעכליך אין דאָרף. מיר האָבען אין די לעצטע חדשים מעהר ווי פֿערדאָפּעלט די צאָהל יידישע אַרבייטער אין די קאָלאָניעס אָבער אויך אין אַנדערע צווייגען פֿון דער ווירטשאַפֿט אין לאַנד האָט זיך די סיטואַציע געענדערט און עס ווערט פֿערלאַנגט בלויז יידישע אַרבייט ווי צום ביישפּיל ביי מאַנכע רעגירונגס־און עפֿענטליכע אַרבייטען. דאָס אַלעס וואַרפֿט אויף אונז אַרויף א היילינגען חוב צו פֿערפֿעסטיגען אַט די פּאָזיציעס אויף אַזוי פֿיל עס איז מיט אונז פֿערבונדען.

עס איז זעלבסטפֿערשטענדליך, אַז דורך די געשעהענישען האָבען זיך אַרויסגעוויזען זאַכען, וועלכע זענען פֿאַר דעם געשטאַנען ביי אונז אין צווייטער רייהע און פֿיליכט אין דער ווייטער צו קונפֿט, היינט זענען זיי געוואָרען נויטווענדיג אין דעם אויפֿשטעלען פֿון אונזער ווירטשאַפֿט, דאַדורך איז קיין צווייפֿעל, אַז מיר וועלען מוזען פֿערגרעסערען די סומע וועלכע איז פֿאַר דעם אין בעטראַכט גענומען געוואָרען מיט 20—25 פּראָצענט. עס ווערט געלייגט מעהר דער שווערפּונקט אויף דער אינטענסיוויטעט פֿון דער ווירטשאַפֿט. אייגענטליך וועט זיך אַרויסווייזען, אַז דער פּלאַן וועט נאָך היינט פֿאָדערן א האַלבען מיליאָן פֿונט אום די אַלע 40 קאָלאָניעס אויפֿצובויען וועלכע זענען בעשטעטיגט געוואָרען דורכ'ן קאָנגרעס.

ווען קאָן דאָס געשעהען, אַז מיר זאָלען די אַלע קאָלאָניעס זעהען שוין אויפֿגעבויט פֿאַר אונז? נאָך די היינטיגע אומשטענדען, נאָך דעם ווי דער ערפֿאָלג פֿון דער אַרבייט פֿון קרן־היסוד פֿאַר די לעצטע צוויי יאָהר איז פֿערשטאַרקט געוואָרען אויך דאַן איז נישט פֿאָראויסצוזעהען קיין מעגליכקייט פֿריהער פֿאַר 8 יאָהר אָדער שפּעטער דאָס אַלעס צו שאַפֿען. ביי דעם היסטאָרישען מאָמענט, ווי וועלכען מיר שטעהען, איז ריכטיג, אַז דאָס פֿאָלק זאָל אַזעלכעס נישט דולדען און זאָרגען פֿאַר דעם דורכפֿיהרען און אויפֿבוי פֿון דעם פּלאַן אין משך פֿון צוויי יאָהר נישט מעהר. עס וואָלט געוואָרען אריינגעטראָגען אַזאַ אימפּעט אין אונזער אַרבייט אויפֿ'ן דאָרף, וועלכע וואָלט ערשטענס אריינגעשלונגען די אַלע מיטגלידער פֿון די זידלונגען מיט אַלע זייערע כוחות און ענערגיע, פֿיבערהאַפֿטיג אויסבילדען זייער ווירטשאַפֿט. צווייטענס וויפֿיל לעבען, מוט, ענערגיע און כבוד וואָלט עס געבראַכט אין די אַרומיגע דערפֿער און שטעט, אין דעם גאַנצען לאַנד, אויך זי ווייט אין דער דיאַספּאָרע, דאָס וואָלט אויך געדריקט אין דער אַטמאָספֿערע פֿון פּאָליטיק, אויפֿצושטעלען און אַרויסצובעקומען א זייעם שעדיול, זייערע מענשען, עולים צו ברענגען קיין ארץ־ישראל.

וואָס איז ווייטער? גלייכצייטיג אין דעם היינטיגען טאָג שטעהט פֿאַר אונזערע אויגען אויך א פּראָבלעם פֿון נייע זידלונגען, וועלכע רופֿען זיך דרינגענדער און פֿאָדערען אויף מיט אַלע קראַפֿט, קומט, ברענגט אונז אַרויף אויף דעם באָדען. וואָס מיר האָבען שוין ערוואָרבען אין אונזערע הענד. קרן קימת האָט ביי היינטיגען טאָג איבערגעגעבען אין רשות פֿון קרן־היסוד און דער מוכנות גרויסע שטיקער אין לאַנד, און אין בית שאָן, צמח און עמק זבולון. מינדעסטענס 15 נייע זידלונגען קאָן מען עררייכטען אויף די אַלע פֿלעכען באָדען. איז דאָס נישט א שאַנד פֿאַר אונז און א גרויסער פֿלעק, ווען מיר בעהויפּטען נישט אַזעלכעס צו טון און מיר לאָזען די אַלע באָדעס שטעהען פֿריי און זיין הפקר צו די שכנים. איצט ווען דער ישוב און מיר יידען אין דער גאַנצער וועלט זענען געשטעלט געוואָרען פֿאַר א פּרוב און ווער ווייסט ווירקליך אויב מיר וועלען דעם פּרוב אויסשטעהען און מיט וואָס? פֿון איין זייט דאָס שטענדיגע בלוט־פֿערגיסען טאָג איין און טאָג אויס. דער גאַנצער ישוב איז אין א שטענדיגען שרעק פֿון אָנפֿאַלען, פֿיהלען מיר אין זיך די קראַפֿט ביי־צושטעהן דאָס אַלעס נאָר מיט איין בעדינגונג, ווען גלייכצייטיג מיט דעם היטען און שטעהען אויף דער וואַך פֿאַר דעם אַלעם וואָס איז ביז היינט געשאַפֿען געוואָרען, וועט אויך א געהן א ווייטערדיגע אַרבייט מיט א גרעסערע טעמפּאָ. ווי עס איז געווען אין דער פֿערגאַנגענהייט מיט דעם אויפֿבוי פֿון תל־אביב. זאָלען מיר אַלע דער ישוב און דאָס פֿאָלק אַלס א גאַנצעס איבעראַל וואו עס שטעקט — זיך נעהמען אין די הענד און זעהען צו פֿערווירקליכען דעם פּסוק: אם לא עכשיו אימתי.

נאָר מיט די צוויי וועגען, אין איין האַנד האַלטען דעם שווערד און אין דער אַנדערער דעם אַקער, די קאָנסטרוקטיווע אַרבייט און דאָס ווייטערדיגע פֿאָרטזעצען פֿון אונזער אַרבייט וועלען מיר קומען צום ציל און געהן צום זיג.

***

שלום אש וועגען וו. זשאַבאָטינסקי'ס פּלאַן וועגען יודען אין פּוילען

וועגען וו. זשאַבאָטינסקי'ס פּלאַן בנוגע די יודען אין פּוילען האָט דער בעריהמטער שריפֿטשטעלער, וועלכער איז איצט געקומען אויף אייניגע טעג קיין פּוילען, געגעבען אין „היינט" צווישען אַנד. פֿאָלגענדע אויספֿיהרונגען:

דאָס וועלען אוועקוואַנדערן די יודען פֿון פּוילען מיט דער הסכמה און מיט דער הילף פֿון ה' זשאַבאָטינסקי. וועט נישט העלפֿען ביי ווייטער צו עפֿענען אַפֿילו קיין איין שפּאַלט פֿון א טיר פֿון א עמיגראַציע־לאַנד. פֿערקעהרט — ה' זשאַבאָטינסקי וועט נאָר העלפֿען נאָך ענגער און פֿעסטער צו שליסען די טיר פֿאַר יעדע מעגליכקייט פֿון עמיגראַציע אין וואָס פֿאַר א לאַנד עס זאָל נישט זיין, ווייל א בעפֿעלקערונג, וואָס ווערט געטריבען צו עמיגראַציע, מוז דורך יעדען לאַנד בעטראַכט ווערען אַלס אונגעווינשטער עלעמענט, אַלס אינפֿלאַציע פֿון ביליגער אַרבייט און האָט שוין פֿאַראויס די געגנערשאַפֿט פֿון די אָרטיגע אַרבייטענדע מאַסען. שוין זייט געזעלשאַפֿטליך אין אַזאַ עמיגראַציע אונמעגליך אין אַמעריקאַ, אַרגענטינאַ אָדער אין אַן אַנדער לאַנד.

הער זשאַבאָטינסקי! די יודען זענען נישט אַראָפּגעפֿאַלען קיין פּוילען פֿון דער לבנה נעכטען אָדער עהערנעכטען, אַז מ'זאָל זיי דאַרפֿען עוואַקואירען פֿון פּוילען. זיי זענען נישט קיין שוואַרצער וואָלקען פֿון היישעריקען אַראָפּגעפֿאַלען אויף פּוילען, אַז זשאַבאָטינסקי זאָל דאַרפֿען קומען פֿון פּאַריז און לאָנדאָן, צו העלפֿען מיט גאַז־יאָרטער דעם היישעריק צו פֿערניכטען.

מיר האָבען נישט געמאַכט קיין אינוואַזיע, אַז מ'זאָל אונז עוואַקואירען. די יודען אין פּוילען זענען א פּועל־יוצא פֿון א טויזענד־יעהריגען געשיכטליכען פּראָצעס. זיי זענען בערעכטיגט אין זייער אַנטייל אין לאַנד, ווי יעדער אַנדער עלעמענט פֿון פּוילישען פֿאָלק.

האָט פּוילען געוואָלט האָבען א יודען־פֿריי פּוילען, האָט זי דאָס געדאַרפֿט ערקלערען אין יאָהר 1919 אין ווערסאַיל, ווען עס איז ענטשטאַנען די פּוילישע מלוכה. אפֿשר וואָלטען דאַן די פֿעלקער פֿון דער וועלט פֿאַר אונז בעשטימט א שטיקעל אָרט אונטער דער זון, אפֿשר וואָלט דער מאַנדאַט פֿאַר ארץ־ישראל אַנדערש אויסגעזעהען.

איצט ווען טיר און טויער זענען געשלאָסען פֿאַר [illegible] און דער מצב פֿון די פּוילישע יודען רופֿט אַרויס זאָרג ביי אַלע בעסערע מענשען אין דער וועלט, יעצט — צו קומען און צו העלפֿען אריינצוטרייבען די יודישע מאַסען אין די ענגע פֿערצווייפֿעלטע לאַגע פֿון אַרויסטרייבען און נישט אריינלאָזען — דערצו דאַרף מען זיין בערויבט פֿון יעדען מענשליכען געפֿיהל. נישט נאָר טוט זשאַבאָטינסקי דערמיט נישט קיין טובה, נאָר ער פֿערשטמעלט די מוחות פֿון די רעכט־דענקענדע עלעמענטען פֿון פּוילישען פֿאָלק און ער שטעלט די אָרגאַנען פֿון דער פּוילישער אויספֿיהר־מאַכט אין דער פֿערלעגענהייט אונטערגעזאָגט צו ווערען פֿון אונפֿעראַנטוואָרטליכע ענדעקישע עלעמענטען.

געוויס, פּוילען נויטיגט זיך אין א עמיגראַציע־לאַנד, אָבער נישט פֿון ריין־יודישען שטאַנדפּונקט, נאָר פֿון ריין־פּוילישען שטאַנדפּונקט. דער יודישער קליינהענדלער און דער פּוילישער פּויער זענען שטענדיג געווען עמיגראַציע־עלעמענטען. פּוילען איז בערעכטיגט צו איהר שטעלונג אין לעבען. עס מוז איהר געגעבען ווערען די מעגליכקייט — ווי יעדער איינער גרויסער נאַציע, וועלכע ענטוויקעלט זיך, אויסצופֿרייטען איהר לעבענס־טעטיגקייט אויסער די גרענעצען פֿון פּוילען. דאָס איז א פֿראַגע פֿון קאָלאָניעס. זעלבסטפֿערשטענדליך קען דער יודישער עלעמענט ביי דעם א דעצידירענדע ראָלע שפּילען און וועט עס שפּילען. אָבער דאָס אונטעראייילען דעם פּראָצעס דורך פֿערניכטען מענשען־עקזיסטענצען, דורך טרעטען אויף מענשליכע לייבער און פֿערשפּרייטען א ים פֿון טרעהרען און ליידען אַרום זיך, — דאָס וועט נישט העלפֿען צו רעאַליזירען די ווירקליכע נויט־בעדערפֿניש פֿון פּוילען, נאָר עס וועט נאָך פֿערלענגערען דעם פּראָצעס און דערוועקען אומצוטרוי צו פּוילען בנוגע איהר פֿעהיגקייט איבערצונעהמען מאַנדאַטען.

די מיליטערישע מאַכט אין ארץ־ישראל איז געווען גרייט צו אונטערדריקען די אונרוהען

עס האָט אָבער דערין געשטערט די ציווילע מאַכט

אין טעלעגראַף „ס. פּ.” איז פֿערעפֿענטליכט א אינטערעסאַנטע קאָרעספּאָנדענץ פֿון ארץ־ישראל וואָס שילדערט די צווייזייטיגקייט פֿון די ענגלישע מאַכט אין לאַנד און וועלכע האָבען דערפֿיהרט צום איצטיגען צושטאַנד.

אָנווייזענדיג אויף דער גרויסער בעדייטונג וואָס ארץ ישראל האָט פֿאַר דער בריטישער אימפּעריע אַלס א לאַנד, וואָס שאַפֿט די בריק צווישען אייראָפּע, אַזיען און אַפֿריקאַ און איז דער שליסעל צו אינדיען, ווערט בעטאָנט אין דער קאָרעספּאָנדענץ, אַז ענגלאַנד איז נאָך פֿאַראינטערעסירט אין דעם שמאָלען פּאַס לאַנד צוליב א רייהע אַנדערע סיבות. פֿון איין זייט עגיפּטען און דער סועץ קאַנאַל, פֿון דער צווייטער, דער וועג צו דעם פּערסישען אייגנום און אַראַבישען האַלב־אינזעל, גרויסע נאַפֿט - פֿעלדער אין אוראַק און אַראַביען—סאַודיען, דער מאָדערנער פּאָרט אין חיפה מיט א ווירטשאַפֿטליך ווייניג אויסגענוצט הינטערלאַנד, וואָס זיין בעפֿעלקערונג בעטרעפֿט ביז 40 מיליאָן.

אָבער א חוץ דעם ליגט נאָך ארץ ישראל אויפֿ'ן מיטעללענדישען ים. דאָס שאַפֿט פֿאַר דער ענגלישען פּלאַן א וויכטיגען יסוד פֿאַר דער אַקציע צו פֿערזיכערען די קאָנטראָלע איבער דעם גאַנצען מזרחדיגען טייל פֿון דעם ים, א קאָנטראָלע וואָס ווערט פֿאַר די ענגלישע אינטערעסען פֿון טאָג צו טאָג וויכטיגער. עס איז דעריבער פֿערשטענדליך, אַז ענגלאַנד קען נישט אַרויסלאָזען פֿון איהרע הענד דעם דאָזיגען טייל פֿון איהרע בעזיצונגען. דעריבער האָט אויך די גאַנצע וועלט אנערקענט די נויטווענדיגקייט באַלד נאָכדעם ווי די אונרוהען האָבען אויסגעבראָכען, מצד ענגלאַנד אַרויסצושיקען קיין ארץ ישראל 16 באַטאַליאָנען מיליטער. כדי צו אונטערדריקען דעם אַראַבישען אויפֿשטאַנד. דאַן נעהמט די קאָרעספּאָנדענץ איבער צו שילדערען די אינאַקטיווקייט פֿון דעם ענגלישען אַדמיניסטראַציע אַפּאַראַט. דעם פֿאַל ווען דאָס העכסטע אַדמיניסטראַציע געריכט האָט מבטל געמאַכט די בעשלוסען וועגען די קאָלעקטיווע שטראָפֿען וואָס זענען אַרויפֿגעלייגט געוואָרען אויף די אַראַבישע שטעט און דערפֿער, אַלץ פֿאַקטען וואָס ווייזען אָן אויף דער אַלגעמיינער שוואַכקייט פֿון ענגלישען אַדמיניסטראַציע אַפּאַראַט.

„די אַכטונג פֿאַר דעם ענגלישען מיליטער — שרייבט די צייטונג — איז אויך זעהר ניעדריג געפֿאַלען, אַ דאָס מאַכט שוין אונמעגליך יעדע אַקציע. שוין מעהר ווי 3 חדשים געפֿינען זיך אין פּאַלעסטינאַ 10 טויזענד גוט בעוואָפֿענטע ענגלישע זעלנער, אָבער כמעט יעדען טאָג ווערען בעת דעם עסקאָרטירען אויטאָ־קאַראַוואַנען בעשאָסען און העלען טאָג דורך אַראַבישע באַנדעס. און דאָס נישט אין גאַנצען לאַנד נאָר אויף א שטח פֿון נישט מעהר ווי 20 קילאָמעטער און נעמליך צווישען די צוויי אַראַבישע שטעט דזשענין און שכם. אָפֿטמאָל רוקט זיך איבער דאָס אָרט פֿון איבערפֿאַל אויף עטליכע קילאָמעטער ווייטער אויף צפֿון אָדער אויף דרום. שטענדיג אָבער איז דער וועג צווישען די דאָזיגע ביידע שטעט וואָס ווערען געהאַלטען פֿאַר דער פֿעסטונג פֿון די אַראַבישע נאַציאָנאַליסטען, דאָס אָרט פֿון די איבערפֿאַלען, וואָס ווערען אויסגעפֿיהרט אָדער אויף אויטאָ־קאַראַוואַנען אָדער מיליטער.

דאָס דאָזיגע מיליטערישע פּראָבלעם איז זעהר שווער צו לעזען, קיינער קען אָבער דאָ נישט פֿערשטעהען דעם פֿאַקט, פֿאַרוואָס די אַראַבישע באַנדעס זענען ביז איצט נישט פֿערניכטעט געוואָרען, דורך דעם ענגלישען מיליטער, וואָס האָט אַרטילעריע, אַעראָפּלאַנען און טאַנקס, אַזאַ אונבעהאָלפֿענקייט וועקט נישט נאָר ספֿקות וועגען דעם אינערליכען שוץ פֿון דער ענגלישער מלוכה, נאָר גראָבט אויך אונטער ביז צום סוף דעם אויטאָריטעט פֿון די ענגלישע מיליטערישע כוחות, סיי אין לאַנד ווי אויך אין אויסלאַנד”.

דער קאָרעספּאָנדענט שילדערט דאַן ווי אַזוי עס איז אויסגעפֿיהרט געוואָרען דער אַראַבישער אָנפֿאַל אויף די ענגלישע זעלנער, בעת זיי האָבען זיך געבאָדען נעבען בית־אַלפֿא און דערציעהלט, אַז אין א וואָך נאָך דעם דאָזיגען איבערפֿאַל האָט מען געמעלדעט, אין ענגלישער מונדירען, וואָס זיי האָבען צוגענומען אַרויסגעוויזען אַז די אַראַבישע באַנדע גראַסירט איצט אין ענגלישע מונדירען, וואָס זיי האָבען צוגענומען. דאָס קלינגט אונוואַרשיינליך, עס איז אָבער א פֿאַקט מען דערציעהלט דאָס איז אַלע אַראַבישע קאָפּעס, פֿערשטעהט זיך מיט געהעריגע צוגאָבען.

מען קען אַננעהמען, אַז די פֿעראַנטוואָרטליכע מיליטערישע לייטונג האָט שוין איצט אנערקענט, אַז מען קען נישט [illegible] די לאַגע. די אמת'ע סיבה פֿון דער דאָזיגער געפֿעהרליכער שוואַכקייט איז, ווי עס שיינט, די מיספֿערשטענדנישען וואָס איז ענטשטאַנען צווישען דער ציווילער און מיליטערישער מאַכט, און וועלכע פּאַראַליזירט די מיליטערישע אַקציע. עס איז שוין בעוואוסט אַז די העכסטע ציווילע אַדמיניסטראַטיווע מאַכט האָט אַרויסגעגעבען דעם מיליטער א בעפֿעהל, דאָס עס זאָל בעת די אָפּעראַציעס אויסמיידען צופֿיל טויט קרבנות און זאָל בכלל נישט אַנווענדען קיין צו דראַסטישע שריט.

דאָס איז א טיפּיש ענגלישע איינשטעלונג, וועלכע מען בעוואונדערט אָפֿט, וועלכע איז אָבער אין רעצידירענדע מאָמענטען נישט בעקוועם. די דאָזיגע איינשטעלונג האָט דערפֿיהרט צו דעם איצטיגען נישט נאָרמאַלען צושטאַנד אין ארץ ישראל. זי האָט צענדליגער יאָהר אונטערגראָבען די פֿעסטקייט פֿון דער ענגלישער אַדמיניסטראַציע אין דעם לאַנד, וואָס עס איז שוין געשעהען אין גרויסען מאָסשטאַב בעת דער איטאַליעניש - אַביסינישער מלחמה, האָט זיך איבערגעטראָגען אין א נאָך גרעסערע מאָס אין אָנהויב פֿון אַראַבישען אויפֿשטאַנד. די איינגעווייהטע ווייסען שוין, אַז די מיליטער מאַכט האָט געהאַט צוגעגרייט א גענוגען פּלאַן אונטערצודריקען דעם אויפֿשטאַנד אין דער קורצעסטער צייט און מיט די ראַדיקאַלסטע מיטלען, דאָס גאַנצע לאַנד איז געווען איינגעטיילט אין קרייזען, פֿון וועלכע יעדער האָט געהאַט זיין אָנפֿיהרער, דאָס מיליטער איז געשטאַנען גרייט צו דער אַקציע. פּלוצלונג איז אָבער מצד דער פּאָליטישער מאַכט געקומען א ענטשיידענער געגען־בעפֿעהל און... עס איז קיין שום אויסערגעוועהליכעס נישט געשעהען.

די פּאַלעסטינער אַדמיניסטראַציע מאַכט אַרבייט אַלזאָ אויסשליסליך נעגאַטיוו. דאָס בעאַמטען פּערזאָנאַל געפֿינט זיך אונטער א שטאַרקער אַראַבישער השפּעה און אַפֿילו אין נאָרמאַלע צייטען איז עס א שווער בעוועגליכעס. דאָס אַלץ גיט א זעהר נעבעלדיג בילד פֿון דער אינערליכער זיכערקייט פֿון דעם ביז איצט זיכערסטען ענגלישען בעזיץ אויפֿן מיטעללענדישען ים.

צוליב די סטרוקטורעלע ענדערונגען וועלכע עס אונטערליגט די היינטיגע אייראָפּעאישע פּאָליטיק, האָט די כוואַליע פֿון אונזיכערקייט אַרומגענומען די וויכטיגסטע ענגלישע שטיצפּונקטען אויפֿן מיטעללענדישען ים, בעדראָהענדיג די קאָמוניקאַציע - וועגען פֿון דער בריטישער אימפּעריע. עגיפּטען איז פֿאַר ענגלאַנד פֿערלוירען, מאַלטאַ געפֿינט זיך אונטער דעם שטאַרקען דרוק פֿון דער איטאַליענישער פּראָפּאַגאַנדע, פּאַלעסטינאַ ווערט פֿאַר די ענגלענדער פֿון טאָג צו טאָג געפֿעהרליכער, גיבראַלטאַר שטעלט אויף א וואולקאַן וואָס דראָהט אויסצוברעכען מיט לאַווע.

צי וועט די קאָלאָניאַלע ערפֿאַהרונג פֿון די ענגלענדער זיי ערלויבען אַרויסצוגעהען מיט נצחון פֿון די אַלע סכנות? לויט די ערפֿאַהרונגען פֿון דאָ אויפֿן אָרט, קען מען אַזאַ פֿראַגע שטעלען, מען האָט אָבער דערויף נישט קיין ענטפֿער”.

אנ'אראבישער טראנספער?

פאר דעם אנהויב פון דעם אראנזשען-סעזאן

יפו (יט"א) לויט ווי „פעלעסטיין" מעלדעט, האבען די אראבישע אראנזשען-עקספארטער אפ־געהאלטען א קאנפערענץ אונטער'ן פארזיץ פון דייטשען ווייצע-קאנסול אין יפו, און וועלכער עס האבען זיך אויך בעטייליגט דייטשע פלאנטאטארען. די קאנפערענץ האט בעהאנדעלט די פראגע וועגען גרויסע טראנספארטען פון ציטרוס-פרוכט קיין דייטשלאנד אדער פאר מזומן־געלט אדער פאר סחורה. אנשליסענדיג דערביי איז דעם טראנספער־אפמאך צווישען דער דייטשער רעגירונג און דער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

די קאנפערענץ האט בעשלאסען זיך צו ווענדען צום דייטשען קאנסול אין יפו מיט דער ביטע צו פערהאנדלען מיט דער דייטשער רעגירונג אין נא־מען פון די דייטשע און אראבישע עקספארטערען וועגען דעם עקספארט פון ציטרוס-פרוכט קיין דייטשלאנד.

יפו (יט"א) דער עקספארט פון אראנזשען וועט זיך היינטיגען סעזאן אנהויבען מיט צוויי וואכען פריהער ווי געוועהנליך. דעם 2־טען אקטאבער וועט ארויסגעשיקט ווערען קיין ענגלאנד דער ער־שטער גרויסער טראנספארט.

אזוי ווי עס איז נישט בעוואוסט, צי וועט ביז דאן די ארבייט אין יפו'ער פארט ווידער אנ־הויבען, האבען די אראבישע עקספארטערען בע־שלאסען, צו שיקען זייערע טראנספארטען איבער פארט-סאאיד און זענען גרייט צו צאהלען א שטייער לטובת דעם העכסטען אראבישען ראט פאר יע־דען עקספארטירטען קעסטעל מיט אראנזשען.

ראדיא - ווינקעל

נייע ראדיא סטאציעס אין שפאניען.

ביידע קעמפענדע צדדים אין שפאניע שטע־לען אויף אין דער גיך נייע ראדיא-סטאציעס. אזוי נאך איז אין בורגאס אויפגעקומען א סטאציע מיט'ן נאמען ראדיא-קאסטיל, פונוואנען דער גענ. מאלא לאזט ארויס זיינע קאמוניקאטען און אויפ־רופען.

דאס רעגירונגס-מיליטער שטעלט אויף א נייע סטאציע מיט א קראפט פון 350 וואט, וועלכע וועט ארבייטען אויף קורצע כוואליעס, נאך איין סטאציע שטעלט אויף די צייטונג א. ב. ס.

פארהאן אבער אין מאדריד א געהיימע קורצ־כוואליעדיגע ראדיא-סטאציע, וואס גיט אינפאר־מאציעס צו די אויפשטענדער וועגען אלעם, וואס די רעגירונג טוט. די רעגירונג בעמיהט זיך די דאזיגע סטאציע אויסצוגעפינען, אבער ביז אהער איז עס איהר נאך אלץ נישט געלונגען. די דאזיגע ראדיא-סטאציע פערררייבט אונטער זיך יעדע מין שכור, אז מען זאל אין קיין פאל נישט קענען געפינען.

דער אמת וועגען פאוזי על-קאוקאדזשי

ירושלים (יט"א) די צענטראלע פיגור צווי־שען די אראבישע באנדעס, וואס אפערירען אין די בערג און שאסעען אין א"י, איז ווי בעקאנט, פלוצ־לונג געווארען א געוויסער פאוזי על-קאוקאדזשי. די היגע און אויסלענדישע אראבישע פרעסע איז פול מיט בעשרייבונגען וועגען איהם.

אין „הבוקר" איז ערשינען א שילדערונג פון א דמשק'ער ייד, וועלכער דערצעהלט, אז על־קאוקאדזשי איז נישט קיין ריינער אראבער. זיין משפחה שטאמט גאר פון טערקיי.

קאוקאדזשי איז אין דער צייט פון דער וועלט־מלחמה געווען אן אפיציר אין דער טערקישער ארמעע. זיינע חברים פלעגען איהם רופען „דער מענש מיט אמביציעס", ווייל שטענדיג פלעגט ער האלטען אין זיי רעדען, אז ער וועט טאן עפעס א גרויסע העלדען-טהאט. ווען די וועלט-מלחמה האט זיך פערענדיגט, האט ער אלע זיינע פלענער געמוזט אבלעגען אויף שפעטער. ער איז אריינגעטרעטען אין דער סירישער זשאנדארמעריע.

ווען עס איז אין יאהר 1925 אויסגעבראכען דער סירישער אויפשטאנד, האט זיך על-קאוקאדזשי אז איהם גלייך אנגעשלאסען און איז אנטלאפען אין דער געגענד צווישען חורם און דזשעבעל-א־דרוז. ער האט זיך געשטעלט בראש פון א קליי־נער באנדע פון טעראריסטען, וואס האט אפערירט אין די פרוכט-גערטנער פון ארום דמשק, פון וואנען ער פלעגט בעפאלען אויף פערבייגעהער.

זיין באנדע איז געווען די ערשטע, וואס האט זיך אריינגעריסען אין דעם דמשק'ער קווארטאל מידאן. בעת די פראנצויזען זענען פון דארט אפ־געטרעטען איז זיך פעסטיגט אין דער אלטער פעסטונג פון דער סירישער הויפט-שטאט. סולטאן פאשא אל-אטראש, וואס איז געשטאנען בראש פון דעם סירישען אויפשטאנד, האט פערנומען די שטאט אויף גאנצע דריי טעג.

בעת קאוקאדזשיס אפטיילונג האט ארייננמאר־שירט אין דמשק, האט זי פערנומען די אייזען־באהן-סטאציע „קאדאם" אין דעם קווארטאל מידאן און גלייך אנגעהויבען אויסצוראבירען די וואגאנען. אין איינעם פון די וואגאנען האבען זיך געפונען 70 ארמענער, זקנים, זקנות, פרויען און קינדער. קאוקאדזשי האט גלייך געגעבען א בעפעהל די אלע מען „צורעכט" צו מאכען. דער דאזיגער בארבאריזם האט גאר נישט געשמעקט סולטאן פאשא אל-אטראש און ער האט איהם געהייסען זיך גלייך אפצוטראגען פון דמשק. און ער איז א שטארק פערביטערטער אוועק קיין באמס, וואו ער האט זיך נייפ־געשטעלט א פרישע באנדע, וועלכע פלעגט הינטער ווייטע עכטס

בעפאלען איינצעלנע פראנצויזישע זעלנער.

די פראנצויזען האבען גלייך ארויסגעשיקט קיין כאמס א באטאליאן זעלנער כדי צו אונטער־דריקען דעם אויפשטאנד. קאוקאדזשי איז דאן אוועק קיין דמשק און דארט ארגאניזירט א באנדע פון פערברעכער. דאס האט געדויערט א דריי חדשים ביז גענעראל גאמעלען. דער איצטיגער גענעראל־ליסימוס פון דער פראנצויזישער ארמעע אין סיר־יען, איז געשיקט געווארען אויסצוריינען גאנצע סביבה. קאוקאדזשי איז נעלם געווארען. אלכער נאך דעם האט מען איהם געכאפט ביי אן אויפשטאנד אין העדזשאס געגען איבן-סאאוד. איבן-סאאוד האט איהם פערארטיילט צום טויט, נאר א דאנק דער אינטערווענץ פון די סירישע אראבער, וואס זענען געווען אויף איבן-סאאודס הויף, האט מען איהם בעגנעדיגט בתנאי, אז ער זאל אויף תמיד פערלאזען העדזשאס.

מיט א יאהר שפעטער איז ער בעשטימט געווארען אלס מיליטערישער אינסטרוקטאר אין איראקישען מיליטער. איצט האט ער זיך אריבער־געכאפט קיין א"י אנצופיהרען מיט דעם „אויפ־שטאנד".

Największy Wybór
Kapeluszy
HABIG i HÜCKEL
און אנדערע עמפעהלט די פירמע
B. KLAJNBAUM
Piotrkowska 31, tel. 262-18.
„ 88, „ 238-16.

פון דעם אראבישן לאגער

יפו, (יט"א). די לעצטע טעג זענען א סך יוגענדליכע אראבער אוועק אין די בערג אין צוגע־שטאנען צו די טעראריסטען-באנדעס. אין יפו קומען טאג-טעגליך ספעציעלע שליחים וועלכע „מאבילי־זירען" נייע מענשען. מע' שאצט, אז אין יפו און אין די ארומיגע דערפער האבען זיך מאבילזירט ארום 200 אראבער.

לויט ווי מען גיט איבער פון א־אביב און קוועלען, קומען איצט פאר גרויסע צוגרייטונגען אין די רייהען פון די באנדעס. זייערע אנפיהרער האבען די טעג אפגעהאלטען א צוזאמענפאהר און אויסגעא־ביי־טעט אנ'אקציאנס-פלאן פאר דער נאהענטסטער צייט.

די אראבער גרייטען זיך צו צו אנ'אפענסיווע אויף די ווייטע און איזאלירטע יודישע לאנדווירט־שאפטליכע ישובים.

דאסגלייכען ערווארטען די טעג די באנדעס גרויסע טראנספארטען פון געוועהר און אמוניציע.

* * *

יפו (יט"א). ווי עס טיילט מיט די אראבישע פרעסע, האבען זיך שוין אויסגעשעפט די געלדל־מיטלען פון דעם אראבישען שט"י־קיים טעט. די פרעסע אפעלירט דעריבער צו די רייכע אראבער, אז זיי זאלען קומען צו הילף.

* * *

ירושלים. (יט"א). „אל ליוואַ" זאגט נביאות, אז אין 15 טעג ארום וועט ארץ-ישראל אריין אין א „נייער תקופה". די אראבער וועלען דאן „בעווייזען", אז זיי שרעקען זיך נישט פאר קיין טאנ־קען און נישט פאר קיין אעראפלאנען. אין דעם נייעם קאמף, וואס וועט זיך דאן צופלאקערן, וועט

קומען די ענטשיידונג איז ק'מענדען מאנאט. שרייבט די צייטונג, וועלן פארקומען „וויכטיגע געשעהע־נישן דורך די שליחים פון דער אראבישער בעפעל־קונג".

פאר דעם דאזיגען ארטיקעל האט די מאכט אפגעשטעלט די צייטונג אויף 6 טעג.

דאסגלייכען איז פערבאטען געווארען די פער־שפרייטונג פון דער גרויסער עגיפטיש-אראבישער צייטונג „אל-אהראם" אין א"י.

גענעראל-פערטרעטונג פון
INTOURIST
אויספלוג קיין רוסלאנד
ס'ווערט אנגענומען פעסער
אויסצוארבייטען וויזעס.
קיין לעמבערג
אין ביידע זייטען 19.70 זל.
הנחות קיין זאלעשטשיק,
ווילנא און זאקאפאנע
פאפולערער צוג
קיין ווארשא
דעם 20־טען סעפטעמבער.
איינשרייבונגען נעהמט אן:
„ארביס" פיעטריק. 18,
טעל. 249-33.

Doktór Z.
HENRYKOWSKI
ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע
וועגערישע און הויט-קראנקהייטען
טראוגוטא 9 טעל. 262-98
נעמט אן פון 8—1 און פון 5—9 אווענט
זונטאג פון 9 פריה ביז 12.30 מיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15 טעל. 149-07
ספעציעל-ארצט פאר מענער · שוועכע-בע
האנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענט.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

צו דער געשיכטע פון יצחק קאצענעלסאנ'ס גימנאזיע-אנשטאלט

מיט פינף-און-צוואנציג יאהר צוריק בערך, איז דאס יודישע שול-וועזען אין לאדז געווען בבחינת קרקע בתולה. נישט נאר יודישע מיטעל-שולען זענען דעמאלט כמעט ווי נישט געווען במציאה, נאר אפילו די אזוי גערופענע פאלקס-שולען — אין בעסערען זין פון ווארט — זענען געווען א יקר-המציאות. דאס גאנצע דעמאלסדיגע שול-וועזען האט זיך קאנצענט־רירט אין די נוט בעקאנטע טיפישע חדרים, וואס אויסער טרוקענע לימודי קודש האבען זיי נישט גע־קענט געבען דער שטודירענדער יוגענד. אזוי, אז פאר די יעניגע עלטערען וואס האבען געוואלט מיטן גאנ־צען הארצען געבען זייערע קינדער א יודיש נאציא־נאלע ערציהונג צוזאמען מיט וועלטליכע לימודים האבען ליידער געמוזט רעזיגנירען, ווייל אין די צאר־ריישרוסישע צייטען האט מען געקוקט אויף א יו־דישע שול מיט זיבען אויגען; א ביטע אויף א שול־קאנצעסיע איז געווען פאראוים בעשטימט אויף א אפזאג אהן פאר-וואס און אהן א פאר-ווען. צוליב דער טרויעריג-בעקאנטער „פראצענט-נארמע", וועל־כע האט אוממעגליך געמאכט דעם צוטריט פון א יו־דישען שילער אין די רוסישע מלוכה - שולען איז א גרויסער טייל פון דער יוגענד געצוואונגען צו געניסען פון בילדונגס-קוואל אדער אלס עקסטערנע אדער פערוואגעלט צו ווערען פון דער פריהסטער יו־גענד אן אין פערשידענע פלענערע שטעט אין דער מאלסדיגער פעטריקאווער גובערניע, וואו מ'האט נישט שטארק מדקדק געווען לגבי דער פראצענט־נארמע, פשוט צוליב מאנגעל אין קריסטליכע שי־לער... פערשטעהט זיך, אז אויך פון דעם „גליק" האבען נישט אלע געקענט געניסען צוליב מאטעריע־לע טעמים.

אין יאהר 1910 האט אונזער בן-עיר, דער בעקאנ־טער דיכטער ה' יצחק קאצענעלסאן, זייענדיג טריי דער טראדיציע פון זיין זעליגען פאטער, דעם בעקאנ־טען פעדאגאג און שריפטשטעלער ר' יעקב בנימין ז"ל, בעשלאסען זיך צו ווידמען דער פעדאגאגיק, וועל־כע איז איהם שוין דעמאלט געווען זעהר גוט נאענט צום הארץ און מיט זיין גאנצען יוגענדליכען און פאעטי־שען פייער האט ער זיך געווארפען אויף דעם דאזיגען געביט. קאצענעלסאן האט עס אבער געטון מיט א סיסטעם און סוד. ער האט בעשלאסען פריער אידיש נאציאנאלע שול אנהויבענדיג פון פונדאמענט

צו דעם צוועק האט קאצענעלסאן בעאיינפלוסט זיין עטליכע שוועסטער שושנה פיינשטיין, אז זי זאל פאהרען קיין ווארשע און זיך ספעציאליזירען אלס קוואליפיצירטע פרעבעליסטין אין דעם זייער-צייט גוט בעקאנטען פרעבעל-סעמינאר פון ה' י. אלטערמאן און שוין אין יאהר 1911 האט קאצענעלסאן געעפענט אין לאדז דעם ערשטען העברעאישען „גן-ילדים" (פרעבעל-שול), וועלכער עקזיסטירט ביז היינט־צוטאג.

קאצענעלסאנס פעדאגאגישער חוש האט איהם נישט פערפיהרט. שוין דאס ערשטע יאהר האט דער „גן-ילדים" געצעהלט א בער 100 קינדערלעך אין עלטער פון 4 ביז 6 יאהר, וועלכע האבען איבערפולט דעם שטעהנעם און גרויסען זאל וואס אויף צעגעלניא־נא גאס 4.

קאצענעלסאן איז געווען נישט נאר דער טעכ־נישער ליטער פון „גן ילדים", ער האט זיך באלד ארויסגעוויזען אלס וועלטעגער פעדאגאג און ערצי־העה, פאטער און פריינד פון דער מהנה. קליינוואַרג, זיינע הונדערטער העברעאישע קינדער - לידעלעך און שפילערייען, א טייל פון וועלכע זענען שפעטער א־רויסגעגעבען געווארען אין בוך־פארם א.א. „גן־ילדים" מיט נאטען — זענען באלד אויפגעכאפט גע־ווארען מיט גרויס פרייד דורכן גרעסטען טייל פרעבע־ליסטען און לעהרער און ווערען ביז היינט צו טאג בענוצט אין אלע פרעבעל-שולען.

דערביי איז קאצענעלסאן געווען אין א שטענדי־גען קאנטאקט מיט זיינע יונגע צוהערער. זיינע א לעקציע — ערציהונג און שפילעריי — איז געווען א יום-טוב פאר דעם קליינוואַרג.

זעהענדיג די פרוכט פון זיין ערשטער ארבייט, האט ער ביי דער פרעבעל-שול געעפענט אנ'אנפאנ־גער קלאס פאר די „אביטוריענטען" פון דער פרעבעל שול און וואס א יאהר איז צוגעקומען א נייער קלאס. אפילו אין דער צייט פון דער מלחמה איז זיין נאציא־נאל - העברעאישע ארבייט נישט אונטערגעבראכען געווארען און טראץ די דעמאלסדיגע שווערע בעדינ־גונגען, איז וועלכע ס'איז אויסגעקומען צו ארבייטען.

קאצענעלסאנס פאלקס - שול האט שוין דער־מאלט צוגעצויגען די גרעסטע אויפמערקזאמקייט מצד די בעסערע לאדזשער יודישע עלטערען. די שילער וועלכע האבען געענדיגט די 7־קלאסיגע פאלקס-שול זענען געווען א גרויס געווינס פאר די שוין דעמאלט עקזיסטירענדע פריוואטע און רעגירונגס מיטעל־שולען, וואוהין זיי זענען אנגעקומען, א דאנק דער הויכער מדרגה פון די לימודים אלגעמיינע ווי אויך יודאאיסטישע, וועלכע זענען געשטאנען אונטער דער פערזענליכער ליטונג פון דיכטער אליין.

וועלענדיג אבער, אז די ארבייט זיינע זאל זיין א שלימותדיגע, און גלייכצייטיג נאכקומען דעם פער־לאנג פון די עלטערען, האט קאצענעלסאן אין יאהר 1926 פערוואנדעלט זיין פאלקס-שול אין א גימנא־זיום, וועלכע האט אין פערלויף פון א קורצער צייט בעקומען רעגירונגס - רעכט. שוין די ערשטע מאטורע איז געווען א הונדערט - פראצענטיגע. און נישט נאר אין די אלגעמיינע לימודים האבען זיך די מאטורים־טען אויסגעצייכנט, אויך די יודאאיסטישע, וועלכע זיי האבען איינגעזאפט אין זיך, און משך פון זייער שטודיום זענען געווען פראגראם־פול און בעקומען גלייכצייטיג א העברעאישע מאטורע

א פאר יאהר שפעטער האט זיך קאצענעלסאן געלאזט אויף נאך א געוואגטען שריט. זעמליך: ער האט געוואלט, אז נישט נאר די נשמה, — די אי־נערליכע זייט פון זיין לעהר-אנשטאלט זאל זיין א קערן-געזונדע, נאר אויך דער גוף, די אויסערליכע זייט, זאל שאפען די לעצטע פאדערונג פון פעדאגאגיק, היגיענע און באקוועמליכקייט. צוליב דער צוועק האט ער מיט 5 יאהר צוריק אריבערגעפיהרט זיין לעהר-אנשטאלט אין א פרעכטיגען פיער-שטאק־יגען בנין, וואס געפינט זיך אין סאמע הארץ פון שטאט (זאוואדזקא 43) און איז ספעציעל פאר דעם צוועק אויפגעשטעלט געווארען, א הויז, וואס באט זיך אין זון און ליכט מיט רחבותדיגע צימערען, מיט מיטהאפטע לאבאראטאריעס, ווארשטאטען א.א. וואו די הונדערטער שילער זאלען קענען געניסען פון אלעם בריד רחבה.

דערביי מוז אויך בעטאנט ווערען קאצענעלסאנס געלונגענער אויסוואהל פון לעהרער - פערסאנאל און ענערגישע טעטיגע דירעקטארען אין די פערזאנען פון די ה"ה יאקובאווסקי און דאמבראווסקי, וועלכע שאפען אזוי ארום א הארמאנישען ערצי־הונגס- און פעדאגאגישען אנסאמבל, אונטער דער סטאבילער אויפזיכט פון - דיכטער אליין.

פון גרויס וויכטיגקייט איז אויך די שול - קא־לאניע, וועלכע קאצענעלסאן האט בעוויזען אויפצו־בויען אין איינעם פון די שענסטע נאטור-ווינקלען — אין וולאדזשימיעזשאוו ביי פיעטריקאוו.

א שול קאלאניע פאר קינדער איז נישט וויניגער וויכטיג ווי די שול גופא. קאצענעלסאנס שול-קאלא־ניע אין פיליצע די איינציגע אין פוילען, וואס ענט־שפרעכט דער נייער פעדאגאגיק. שוין אויסער־ליך מאכט זי א אימפאנירענדען איינדרוק.

אין דער געשיכטע פון לאדזער יודישען שול־וועזען האט קאצענעלסאן איינגעשריבען פוליט דאס פרעכטיגסטע ליד, וואס איז ארוים פון זיין פע־דערדיגע פעדער.

האנדווערקעריי און האנדעל

אויף דער וואך

א נייע ווענדונג אין דער בעציהונג צו די סוחרישע קאאפעראטיווע

זייט א לענגערער צייט האט זיך אין דער פרעסע, בעזונדערס אין דער ווירטשאפטליכער, געפיהרט א דיסקוסיע וועגען די סוחרישע קאאפעראטיוון אין פוילען. די דיסקוסיע פלעגט אפילו צייטנמאל אננעמען א ליידענשאפטליכען כאראקטער. א טייל פרעסע-ארגאנען האבען אנגעוויזען, אז עס איז נישט ריכטיג די ביזאיצטיגע איינשטעלונג פון דעם מלוכה'שען קאאפעראטיוען ראט צו די סוחרישע קאאפעראטיוען, וואס פלעגט זיך אויסדריקען אין מאכען גרויסע שוועריגקייטען ביי דער גרינדונג פון נייע סוחרישע קאאפעראטיווע אינסטיטוציעס. אז די עקזיסטירענדע פלעגען נישט קאנען ערווארטען קיין שום הילף מצד די אפיציעלע קאאפעראטיווע אינסטאנצען, פערקעהרט, אפט האבען זיי געהאט פיל אויסצושטיין פון זיי. א בעזונדער העפטיגען קאמף געגען יעטוועדע פרוב צו פערשטארקען און אנטוויקלען די סוחרישע קאאפעראציע אין פוילען האבען געפיהרט די פרעסע-ארגאנען פון דער קאנסום-קאאפעראציע.

ווי פערשארפט עס איז געווען דער קאמף געגען דער סוחרישער קאאפעראציע בעווייזט דער פאקט, אז אויך דער „קאאפעראטיווער וויסענשאפטליכער אינסטיטוט", א קערפערשאפט, וואס דארף טראגען אן אביעקטיווען כאראקטער, איז אויך אריינגעצויגען געווארען אין דעם קאמף געגען דער סוחרישער קאאפעראציע אין פוילען. אין דעם וועכענטליכען פרעסע-בוילעטין פון דעם אינסטיטוט געפינט זיך אויבען-אן א שארפער אנגריף אויף דער סוחרישער קאאפעראציע, וואו עס ווערען איבערגעחזרט אלע פארוואורפען און בעשולדיגונגען געגען דער סוחרישער קאאפעראציע, מיט וועלכע עס בענוצען זיך כסדר די ארגאנען פון דער פוילישער קאנסום-קאאפעראציע.

אבער, ווי עס ווייזט אויס, האבען די אפיציעלע קאאפעראטיווע ארגאנען גענומען אין אכט די ערנסטע און אביעקטיווע רופען פון דער ווירטשאפטליכער פרעסע און פון די סוחרישע קרייזען און זיך נישט געלאזט ווייטער, ווי ביז איצט, בעאיינפלוסען פון די געגנער. די ווענדונג אין דער בעציהונג צו דער סוחרישער קאאפעראציע האט שוין אנגענומען ממשות'דיגע פארמען.

אין דעם האלב-אפיציעלען רעגירונגס-ארגאן „גאזעטא פאלסקא" (פון דער ווירטשאפטליכער אפטיילונג) איז פערעפענטליכט א קאמוניקאט פון דעם מלוכהשען קאאפעראטיוען ראט, אז ער האט בעשלאסען אנטקעגען צוקומען די ווענדונג פון די פוילישע סוחרישע ארגאניזאציעס און ער וועט פון איצט אן נישט מאכען מעהר קיין שוועריגקייטען ביים לעגאליזירען סוחרישע קאאפעראטיוען.

עס איז איבעריג צו בעטאנען, אז דערמיט זעפענען זיך נייע מעגליכקייטען פאר דער אנטוויקלונג און פערשטארקונג פון דער סוחרישער קאאפעראציע.

און ווי האלט דאס ביי אונז, יידען, מיט דער סוחרישער קאאפעראציע?

בדי צו בעקומען א ביסעל פרטים וועגען דעם, האבען מיר זיך געווענדעט צו די יודישע סוחרישע ארגאניזאציעס.

פון דעם יודישען קליינהענדלער-פערבאנד האבען מיר בעקומען פאלגענדע אינפארמאציעס:

די צאל יודישע סוחרישע קאאפעראטיוען איז דערווייל א שטארק בעגרענצטע. דאס נעמט זיך נישט דערפון, או מען זאל אין די קרייזען פון די יודישע קליינהענדלער נישט ווי געהעריג אפשאצען די ווירטשאפטליכע ווערט פון קאאפעראטיווע ארגאניזאציאנס-פארמען. בפרט אין צייטען פון שווערער און טשאפליכער לאגע. נאר עס ווירקען דא נאך געוויסע סיבות. די יודישע קליינהענדלער האבען פון צייט צו צייט געמאכט פרובען זיך צו ארגאניזירען אויף קאאפעראטיווע יסודות, ספעציעל אויף דעם געביט פון איינקויף-קאאפעראטיוען, אבער ליידער זענען די פרובען צומייסט נישט געלונגען. אין דעם קאמף געגען די סוחרישע קאאפעראטיווע אינסטיטוציעס האבען אין פיל פאלען א העפטיגען אנטייל גענומען די פוילישע קאנסום-קאאפעראטאָרען, וועלכע האבען אין געזעהען אין די אינסטיטוציעס א געפעהרליכע קאנקורענץ. היינט צו טאג געפינען זיך עטליכע יודישע סוחרישע קאאפעראטיוען אין וואלין און פאלעסיע. אין ראיאנער געגענד גופא געפינען זיך 4 סוחרישע קאאפעראטיוען, אויסשליסליך איינקויפס-קאאפעראטיוען פאר די ארטיגע קליינהענדלער. אבער אויך זייער לאגע איז נישט קיין איבריג גוטע, הויפטזעכליך נישט צוליב ווירטשאפטליכע סיבות, נאר צוליב די שוועריגקייטען, וועלכע זיי האבען כסדר אויסצושטיין.

אויף אונזער פראגע, צי דער קליינהענדלער-פערבאנד האט נישט קיין פלענער פאר שאפען נייע סוחרישע קאאפעראטיוען, בעקומען מיר א פאזיטיוען ענטפער: די פראגע פון א גרעסערער נעץ פון סוחרישע קאאפעראטיוען איז קיינמאל נישט אראפ פון'ם סדר-היום אין דער קליינהענדלער-ארגאניזאציע. ליידער זענען צו זייט אלע בעמיהונגען און אנשטרענגונגען אויף דעם געביט פאראלידירט געווארען דורך איסערליכע שוועריגקייטען. קודם-כל האט זיך פאטאל אפגערופען די נישט-גינסטיגע בעציהונג פון די אפיציעלע קאאפעראטיווע פאקטארען צו דער סוחרישער קאאפעראציע ווען עס זאל קומען א ווענדונג, וואלט עס אונז דערמעגליכט אנצוהויבען א פלאנמעסיגע און אינטענסיווע קאאפעראטיווע טעטיגקייט.

ענליכע אינפארמאציעס בעקומען מיר אויך פון די קרייזען פונ'ם סוחרים-פעראיין. אויך אין די קרייזען האט מען געמאכט געוויסע פרובען (אין דער תבואה-בראנזשע) צו ארגאניזירען זיך אויף קאאפעראטיווע יסודות, און אויך דא האט מען זיך אנגעשטויסען אויף אפעציעלע שוועריגקייטען. אויך אין די קרייזען האפט מען פיל פאזיטיוועס צו קאנען לייסטען ביי דער געענדערטער בעציהונג מצד די אפיציעלע קאאפעראטיווע פאקטאָרען צו דער סוחרישער קאאפעראציע.

ווי עס איז צו זעהען פון דעם געזאגטען, גיט מען זיך ביי אונז אפ א דין-וחשבון פון דער וויכטיגקייט פון סוחרישער קאאפעראציע.

י. קאלישער.

וועלכע אונטערנעהמונג געהער צו דער דריטער האנדעלס-קאטעגאריע?

די לעצטע צייט קומען פאר זעהר אפטע קאנפליקטען צווישען דער שטייער-מאכט און די סוחרים וועגען דער צאהל אנגעשטעלטע, וועלכע קענען זיין בעשעפטיגט אין אונטערנעהמונגען פון דריטע האנדעלס-קאטעגאריע.

לויט די בעשטימונגען פון געזעץ וועגען אומזאץ-שטייער קענען די, וועלכע האבען אויסגעקויפט א פאטענט פון דריטער קאטעגאריע, נישט בעשעפטיגען אויסער פאמיליען מיטגלידער מעהר ווי איין דערוואקסענעם אנגעשטעלטען. די דאזיגע בעשטימונג ווערט אפט אינטערפרעטירט דורך דער שטייער-מאכט, אז אונטערנעהמונגען פון דריטער קאט. קענען בכלל נישט מער בעשעפטיגען ווי 1 אנגעשטעלטען, בעת דאס געזעץ זאגט נאר וועגען איין גערונגענעם אנגעשטעלטען, די צאהל פאמיליען-מיטגלידער איז נישט בעגרעניצט.

לעצטענס האט דאס העכסטע געריכט ארויסגעגעבען אן אורטייל, אין וועלכער ס'ווערט אויפגעקלעהרט, אז די דריטע קאטעגאריע מעג בעשעפטיגען נאר איין גערונגענעם אנגעשטעלטען, דאגעגען אלע איבעריגע הילפס-כוחות זענען אומבעגרעניצט אן אנגעשטעלטער הייסט דער וואס איז שטענדיג בעשעפטיגט אין געשעפט, פון דעם איז צו זעהען, או אן אינקאסענט, וועלכער איז בעשעפטיגט אין גאס ווערט נישט צוגערעכענט צו דער צאהל אנגעשטעלטע אין געשעפט בנוגע דעם אויסקויפען א גרעסערען פאטענט.

ווי אזוי וועט ערלעדיגט ווערען
די פראגע וועגען לאקאטארען-שוץ אויף געוועלבער

אין פינאנץ-מיניסטעריום ווערט בקרוב פארקומען א קאנפערענץ וועגען לאקאטארען-שוץ איבער געוועלבער און האנדעלס-לאקאלען.

אויף דער קאנפערענץ וועלען זיך בעטייליגען פארשטעהער פון פינאנץ-מיניסטער, פון יוסטיץ-מיניסטער, פון האנדעלס-מיניסטער, פון יוסטיץ-מיניסטער, פון האנדעלס-מיניסטער, פון די האנדעלס-קאמערן, פון די האנדווערקער-קאמערן און אויך פארשטעהער פון די יודישע און פוילישע סוחרים-ארגאניזאציעס.

אויף דער בעראטונג וועט שוין ענדגילטיג בעשלאסען ווערען דער גורל פון לאקאטארען-שוץ אויף געוועלבער.

עס זענען פערהאן אויסזיכטען, אז דער ענין זאל ערלעדיגט ווערען אויף פאלגענדען אופן: דאס געזעץ וועגען אפשאפען דעם לאקאטארען-שוץ געהט יא אריין, אין קראפט פון 1 אקטאבער, אבער א אויספיהרונגס-פעראָרדנונג וועט בעשטימען, אז עס ווערט געשאפען אן איבערגאנגס-צייט פון דריי יאהר און יעדעס יאהר זאל מען קענען נעהמען א הוספה פון 10 פראצענט, נאך די דריי יאהר ווערט דאס לאקאטארען-שוץ אויף געוועלבער אינגאנצען אפגעשאפט ווערען. אויב א לאקאטאר וועט פארלעגען א הוספה פון 10 פראצענט א יאהר אין די נעכסטע 3 יאהר 1937, 1938 און 1939 וועט מען זיי נישט קענען עקסמיסירען פון די געוועלבער.

אלטווארג-הענדלער וועלען קענען ביז נאך די יום-טובים
האנדלען אויף זגערזשער 6 און אויפן פלאץ אויף באזארנע גאס

די בעמיהונגען, וואס ווערען געמאכט אויף צו געפינען א פלאץ צו האנדלען פאר די אלטווארג-הענדלער, וועלכע האבען פערלוירען זייער פרנסה צוליב ליקווידירען דעם האנדעלס-פלאץ אויף פילסודסקיעגא 2, האבען דערווייל געהאט דעם ערפאלג, אז דער לייטער פון דער אינדוסטריע אפטיילונג ביי דער שטאט-פערוואלטונג ה' אינזש. בערלינער האט ערקלעהרט, אז פאר די אלטווארג-הענדלער וועלען נישט געמאכט ווערען קיין שוועריגקייטען אויף איבער די יום-טובים, ביז איבער יום-טוב וועלען די אלטווארג-הענדלער קענען האנדלען אין דער האלע אויף זגערזשער 6, נאטירליך נישט אין די דורכגאנג נאר אויף די לעדיגע שטעלען, ס'וועלען אויך נישט געמאכט ווערען קיין שוועריגקייטען פאר די דערמאהנטע הענדלער צו האנדלען ביז איבער יום-טוב אויפ'ן פלאץ, וועלכער איז פארגעלעגט געווארען דורך דעם פעראיי, אויף באזארנא גאס.

ווענדונג צום האנדעלס-מיניסטעריום
וועגען פערגרעסערן די קאנטינגענטען אויף אינדישען באנוועל

אויפן לאדזער הויף-שטאף מארק האט זיך לעצטענס געלאזט שטארק פיהלען א מאנגעל אין אינדישען באנוועל, דאס שטעהט אין שייכות מיט דער אויפלעבונג אין דער טריקאטאזשען שטריק-גארן אינדוסטריע. די דאזיגע בירהע אינדוסטריען בענוצען ווי בעוואוסט, גארן וואס ווערט פראדוצירט פון אינדישען באוועל.

די אויסארבייטונגען פון גארן וואס ווערט גע-מאכט פון אינדישען באנוועל, זענען ארטיקלען פאר די ברייטסטע פאלקס-מאסען. פאר דער דארפישער און שטעטישער בעפעלקערונג. א חוץ דעם ווערט נאך אינדישער באנוועל בענוצט צו דער פראדוקציע פון אזא וויכטיגען ארטיקעל ווי עס איז וואטע.

אין שייכות דערמיט האבען זיך די פעראינטערעסירטע אינדוסטריע פערהאנדען געווענדעט מיט א בקשה צום האנדעלס מיניסטער, אז עס זאל פערגרעסערט ווערען דער קאנטינגענט אויף אינדישען באנוועל אויף די לויפענדע חדשים.

דער בילאנס פון באנק-פאלסקי

אין דער לעצטער דעקאדע (10 טעג) פון פאריגען חודש האט דער גאלד-זאפאס פון באנק-פאלסקי זיך פערגרעסערט מיט 400 טויזענד זל. און בעטרעפט איצט 366,6 מיליאן זל. און די אויסלענדישע וואלוטע האט זיך פערגרעסערט מיט 5 מיליאן 400 טויזענד זל. און בעטרעפט 14 מיליאן 600 טויזענד זל.

דער וועקסעל-פארטפעל בעטרעפט איצט 643 מיליאן זל. די סומע באנקנאטען וואס איז איצט אין אומגאנג איז פערגרעסערט געווארען מיט 54 מיליאן און בעטרעפט איין מיליארד מיט 31 מיליאן זל.

די גאלד-דעקונג בעטרעפט קנאפע 33 פראצ.

שאפען טעכנישע שולען פאר יודישע מיידלעך

אין צוזאמענהאנג מיט דעם אנהויב פון נייעם שול-יאהר ווערט ווידער אמאל זעהר אקטועל די פראגע פון מאנגעל וואס איז אין שטאט פון פאך-שולען פאר מיידלעך.

פאר יונגלעך עקזיסטירט ביי דער געזעלשאפט צו פערשפרייטען בילדונג אין טעכנישע וויסענשאפט ביי יודען אין לאדז, טעכנישע שולען (וועבער-שול און מעכאנישע פראפעסיאנעלע גימנאזיע) וועלכע איז דורך אגב איבערגעפולט און קען ווייט נישט בעפרידיגען דעם דראנג פון די ברייטע פאלקס מאסען צו טעכנישע אויסבילדונג. ממש קאטאסטראפאל איז די לאגע פון די מיידלעך, וועלכע ענדיגען די פאלקס-שול און ווילען לערנען אין די טעכנישע שולען.

אין די עקזיסטירענדע טעכנישע שולען פאר מיידלעך איז דער צוטריט כמעט ווי אוממעגליך. קיין יודישע טעכנישע שולע פאר מיידלעך עקזיסטירט נישט אין לאדז. אין די אלערליי עקזיסטירענדע קורסען זענען נישט צוגעפאסט פאר דער שול-יוגענד און פרעטענדירען בכלל נישט צו טראגען דעם כאראקטער פון א שול-אנשטאלט.

די יודישע לעהרער קומט אויס לעצטענס אויסצוהערען קלאג-ווערטער פון עלטערען, וועלכע ווילען איבערגעבענדיג שיקען זייערע טעכטער אין טעכנישע פאך-שולען און ליידער האבען זיי נישט קיין שול.

עס איז די העכסטע צייט, אז אין לאדז זאל געשאפען ווערען א טעכנישע שולע פאר מיידלעך. אין דער ערשטער רייה דארף זיך צו אינטערעסירען מיט דעם די פערוואלטונג פון דער קהלה און פערשידענע געזעלשאפטען, ווי סוחרים, האנדווערקער ארגאניזאציעס, ווי אויך פראפעסיאנעלע פעראיינען. פאר די אלעמען, וועלכע פרעדיגען אזויפיל וועגען פראדוקטיוויזירען פון די יודישע פאלקס-מאסען האבען פאר זיך אן ערנסטע זאך צו רעאליזירען.

געלעגענהייטען צו האנדלען מיט אויסלאנד

א פירמע פון ציפערן וויל אנקניפען האנדעלס-בעציהונגען מיט עקספארטערען; פון עמאל-אויסארבייטונגען, לעדער-אויסארבייטונגען און שיך, פאפיר, פאפיר-אויסארבייטונגען און פארנירען.

אן עסטרייכישע פירמע זוכט א פערטרעטונג פון פירמעס, וועלכע ארבייט אויס פלאנעלען, פאפעלין א. א. וו.

אינפארמאציעס זענען צו בעקומען אין דער האנדעלס-קאמער.

וועגען לעגאליזירען סטאטוטען פון א צעך

מיר מאכען אויפמערקזאם, אז סטאטוטען צו לעגאליזירען א צעך דארף מען איבערשיקען דירעקט צו דער אינדוסטריע-אפטיילונג ביי דער שטאט-פערוואלטונג און נישט צו דער האנדווערקער-קאמער, ווייל דאס פערשפעטיגט נאר דאס ערלעדיגען דעם ענין.

אלערליי דעקאראציע-ארבייטען געהערען זיך אויסשליסליך צו טאפעצירער-פאך

דאס האנדעלס-מיניסטעריום קלעהרט אויף, אז דעקאראציע ארבייטען וואס בעשטעהען אין פראיעקטירען דעקאראציעס, צונאכען מאטעריאלען אין צודאטען, נעהמען א מאס, צושניידען און נעהען (פארטיערען, שטארעס, גארדינען, קאטאטארען א. א. וו.), דראפירען און פערלעגען, זענען אן אינטעגראלער טייל פון טאפעצירער-פאך.

ווער ס'פיהרט אזא אונטערנעהמונג מוז בעזיצען א האנדווערקער-קארטע אויף טאפעצירער-פאך.

ווארשאווער אפיציעלע בערזע

דעוויזען:

האלאנד	360.60
לאנדאן	26.92
ניו-יארק (קאבעל)	$531^1/_2$
פאריז	34.98
פראג	21,96
ציריך	173,10

אפיציעלע פראצענטיגע פאפירען

באנק פאלסקי	103,—
3 פראצ. אינוועסטיציע I. פרעמירטע	— —
3 " II. "	63,50
4 " דאלארובקע	46,00
7- " סטאביליזאציע	55,00
5- " ווארשאווער	54,00
5- לאדזער	48,25

נייער פאלקסבלאט
דאס לאדזער לעבען
נייער פאלקסבלאט

דינסטאג, 15 סעפטעמבער
כ"ח אלול תרצו
זון-אויפגאנג 5.42
זון-אונטערגאנג 5.56

לאדז וועט היינט בעגריסען דעם לאדזער גארניזאן
ביי זיין צוריקקעהר פון די איבונגען

היינט קומט צוריק פון די איבונגען דער היגער גארניזאן. אין שייכות דערמיט האט דער בירגער-קאמיטעט אויסגעארבייט די פייערליכע בעגריסונג ארויסגעגעבן צו דער בעפעלקערונג פאלגענדען אויפרוף:

„בירגער!

נאך עטליכע הדשים׳דיגער אפיזעהייט, קומט היינט, דעם 15-טען סעפטעמבער צוריק דער לאדזער גארניזאן קיין לאדז, פערבריינגט פון דער זון, געשמיסען פון ווינט, שטאלצ׳ פון די גוטע אבער פרוכטבארע איבונגען. מיט פרייד אין די הערצער קעהרען זיך צוריק אונזערע זעלנער, די לאדזער קינדער, אין זייער היים, קיין לאדז, וואו לאדז, וועט טאקע אויסדריקען איהר צוגעבונדענקייט און ליבע צו איהרע פולקען, וועלכע פיהרען דא אויס די דינסט פון מלוכה-פערטיידיגונג. לאדז וועט האר-ציג בעגריסען אונזערע פערטיידיגער. די גאנצע געזעלשאפט וועט מאניפעסטירען איהר ליבע און דאנקבארקייט פאר דער פוילישער ארמעע, פאר די העלדישע פערטיידיגער פון פאטערלאנד.

בירגער!

זאל דער פוילישער זעלנער פיהלען די ליבע פון דער געזעלשאפט, די דאנקבארקייט און צוגע-בונדענקייט צו דער ארמעע! זאלען אלע הייזער ארויס אין דער גאס און הארציג מיט סימפאטיע-אויסדרוקען בעגריסען דעם צוריקקעהרענדען פון די איבונגען לאדזער גארניזאן.

זאל לעבען די פוילישע ארמעע!

זאל לעבען דער הויפט-פיהרער גענ. עדוארד רידז-שמיגלי!

דער בירגער-קאמיטעט."

דער פראגראם פון די בעגריסונגס-פייערליכקייטען:

3.30 נאכמיטאג זאמלען זיך מיט די פאהנען די דעלעגאטען פון פערבאנד פון געזעל. מיליטער-לייט. דער זאמעל-פונקט איז ביים טריומף-טויער אויף זשגאזשקא-גאס.

4 נאכמ. ווערט דער גארניזאן בעגריסט ביים טריומף-טויער דורכ׳ן שטאט-פרעזידענט און פרעזעס פון דער שטאטישער פעדעראציע.

5 אזי. — א דעפילאדע אויף פעטריק. 104.

דער גארניזאן וועט דורכגעהן די גאסען: ז ג ח סקא, פל. רעימאנטא, פעטריקאווער, פל. וואל-נאשטשי און 11-טען ליסטאפאד.

נייע 15 אויטאס פאר די פייערלעשער
סירענעס וועלען רופען צו שרפות

(א) די לעצטע טעג ווערען געפיהרט אונטער-האנדלונגען וועגען פינאנזירען דעם קויף פון 15 אויטאס פאר די לאדזער פייערלעשער. די אויטאס ווערען געקויפט פון מאגיסטראט, וועלכער האט צו דעם צוועק בעקומען א הלוואה פון 250 טויזענד זלאטעס און וועלען בלייבען דאס אייגענטום פון מאגיסטראט. די בוזאייסטינע אויטאס וועלען רעפער-רירט ווערען און שפעטער וועלען זיי איבערגעגעבען ווערען די פייערלעשער אפטיילונגען, וועלכע האבען נאך ביז איצט נישט קיין אויטאס.

די פייערלעשער קאמאנדע מאכט אויך בעמיהונגען צו איינסטאלירען אויף די פייערלעשער-אקציעס ספעציעלע סירענעס, וואס וועלען בעת א שרפה רופען די פרייוויליגע פייערלעשער, וואס וואוינען אונטער דער שטאט.

2 פראווינצער מעדלעך געקומען קיין לאדז זיך ס׳לעבען נעמען
איינע צוליב א ליבע — די צווייטע צוליב נויט

(א) אויפן צמענטאזשיא אין זאריזשעוו, האט מען געפונען געפונען צווישען די קברים א פערסמטע די 25 יעהריגע איזרענא שטשעפאניאק פון לוטאר מירסק. די פאגאטאווע האט זי אין א גוססען צו-שטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

די סיבה — א׳אומגליקליכע ליבע.

* * *

אויף צימערמאנס פעלדער אין כאיני, האט מען געפונען ליגען אין א בעוואוסטלאזען צו-שטאנד די 27 יעהריגע רעגינא אבראמטשיק פון פיעטריקאוו. מיט עטליכע טעג צוריק איז זי געקומען קיין לאדז זוכען ארבייט. זייענדיג אהן א דאך איבערן קאפ און אהן מיטלען צום לעבען, האט זי זיך פערסמט מיט זאלץ-זויערע. אין א שווערען צושטאנד איז זי אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

קאנטראלעס ביים מילך-פערקויף
15 הרעמער וועלען בעשטראפט ווערען

(א) לויט א פעראדנונג פון דער געזונדהייטס-אפטיילונג ביים מאגיסטראט, האט א סאניטאר קאמיסיע אדורכגעפיהרט קאנטראלעס אין די לעבענס-מיטעל-געוועלבער. מען האט אדורכגעפיהרט רעוויזיעס, צי ס׳ווערען נישט פערקויפט מילך אויף דעם מאס. 15 קרעמער וואס האבען פערקויפט מילך נישט אין פערמאכטע פלאשען זענען צוגעצויגען געווא רען צו פעראנטווארטליכקייט.

קאנפיסקירט א זאלץ-„מישאנקע"
ביי א לאדזער זאלץ-הורטאווניק

(א) די פינאנץ מאכט האט אדורכגעפיהרט א רע-וויזיע אין דער זאלץ הורטאווניע פון אברהם שווארצמאן, פאלודניאווע 10. אין רעזולטאט פון דער רע-וויזיע איז געפונען געווארען א גרויסער זאפאס זאלץ. נאס איז געמישט געווארען מיט גרויען און באד זאלץ, וואס איז שעדליך פארן געזונד. און דערביי האט ער געפערנגט שאדען דער מלוכה קאסע.

א גרויסער זאפאס זאלץ איז קאנפיסקירט גע-ווארען און ש. איז אויך צוגעצויגען געווארען צו גע-ריכטליכע פעראנטווארטליכקייט.

פאליטישער פראצעס אין לאדז

(א) נעכטען איז אין קרייז-געריכט פארגע-קומען א פאליטישער פראצעס. אויף דער בעשול-דיגונגס-באנק זענען געזעסען: חנה גיטעל סינא, יונה אלשטיין, שלום פנחס געלמאן, שלמה שטראזענבערג און יעקב יואלף פוקס. זיי אלע זענען אנ-געקלאגט געווארען אין פיהרען א קאמוניסטישע טע-טיגקייט. דעם 16 אפריל ד.י. האט די פאליציי ענטדעקט א געהיימע דרוקעריי אויף זשיק בא 6. וואו ס׳זענען אויך ארעסטירט געווארען אייניגע פון די אנגעקלאגטע.

דאס געריכט האט פערמשפט יונה אלשטיין אויף 4 יאהר, יואלף פוקס — 3 יאהר, שלום געלמאן און שלמה שטראזענבערג צו 2 יאהר תפיסה. חנה גיטעל סינא איז בעפרייט געווארען.

150 יודישע פלייש-פיהרער פערלירען זייער ברויט
אינטערווענץ ביי׳ם לאדזער וואיעוואדע

צוליב דעם שחיטה-פערבאט פון רעגירונג האט זיך דאס יודישע רעגירונג בעפרייט געווארען די שווערע לאגע. ס׳איז בעשלאסען געווארען צו שיקן צום וואיעוואדע ברויט אנ׳ערך 150 פלייש-פיהרער.

אין שייכות דערמיט איז נעכטען פארגעקומען א דעלעגאציע מיט א ביטע, צו שאפען פאר די פרנסה-לאזע פורגאנעס-בעזיצער בעשעפטיגונג אין ראד-פעריקעהר-פעראיין (פילסודסקיעגא 43) א פערזאמלונג פון די פורגאנעס-בעזיצער. אויף שעכט-הויז.

טעאטער פילהארמאניע נארוטאוויטשא 20

נאר 5 פארשטעלונגען
פון דעם בעליבטען ארטיסט און זינגער
דוד זיידערמאן
און די בעריהמטע כאראקטער-סוברעטע
חנה לערנער

לכבוד יום-טוב! ס׳ווערט געגעבען צום ערשטען מאל אין פוילען לכבוד יום-טוב!
— דער גרויסער אפערעטען-שלאגער —

קבצנים וואו קריכט איר??

אפערעטע אין 3 אקטען פון ליליען.

קבצנים וואו קריכט איר — איז די שענסטע אפערעטע פון סעזאן.

קבצנים וואו קריכט איר — איז ספעציעל געשריבען פאר דוד זיידערמאן און חנה לערנער.

קבצנים וואו קריכט איר — וועט איבערראשען סיי מיט׳ן אינהאלט, סיי מיט די הערליכע מוזיק און געזאנג

קבצנים וואו קריכט איר — איז דורך חנה לערנער און דוד זיידערמאן געשפ. געווארן אין אלע וועלט-טיילען

פרייטאג, ד. 18 ד. ח.
צווייטער טאג ראש-השנה
9 אוונט.

שבת, דעם 19 ד. ח
4 נאכמ און 9 אוונט

זונטאג, ד. 20 ד. ח
3.30 נאכמ. און 9 אוו.

דעם גרעסטען סוכה יום-טוב וועט האבען דער לאדזער עולם בעזוכענדיג די פארשטעלונגען קבצנים וואו קריכט איר?!
קיין מענש פערפעהלט נישט דעם ראש-השנה אין טעאטער פילהארמאניע. — א גאנץ יאהר ווארם געזוכטערס יעדען בעזוכער אין מעטע" פילהארמאניע. — 20 נגמערן געזאנג. — גרויסער ארקעסטער לייטונג ד. ביגעלמאן. — פרייזען פון 54 גר ביז 2.20 זל. בילעטען אין קאסע פון טעאטער.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער - שוואכע - בעהאנדלונג
סעקסועלע בעראטונגען פון פסיכא - אנאליזע
נעמט אן פון 8—11 פון 5—8 אוונט.
זונטאג און חגאות פון 9—12.

Dr. med. H. LUBICZ
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעלעפאן 41-32

קיין ארץ-ישראל
גרופענווייז און אינדיווידועל.
ביליגע פרייזען. גוטע בעדינגונגען.
פינקטליכע בעהאנדלונג.

קיין וויען
14-טעגיגער אויספלוג
אבפאהר יעדען טאג.
135 זל.

אויסלענדישע הנחה-און קוראציע-פעסער.
פארשטעהערשאפט פון „אינטוריסט"
אויספלוגען און רייזעס קיין רוסלאנד.
ברענגען קרובים פון רוסלאנד קיין פוילען
אינפארמאציעס ערטיילט
דאס יודישע רייזע-ביורא
Union Lloyd
Piotrkowska 42, tel. 107-37.
פארשטעהערשאפט פון „אינטוריסט"
נעמט אן דאס איבערשיקען
פעקלעך קיין ז. ס. ר. ר.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1918

היינט, דינסטאג, ד. 15 דארפען זיך שטעלען צו דער רעגיסטראציע אויף פיעטריקאווער 165 פו 3-טען קאמיסאריאט די אותיות

Z Ż Ź

פון 10-טען קאמיסאריאט אויף די אותיות פון N ביז Z איינשליסליך.

מארגען, מיטוואך, דעם 16 דארפען זיך שטעלען פון 3 קאמיסאריאט אויף די אותיות פון A ביז J

פון 10 קאמיסאריאט מיט די אותיות פון A ביז J

צוגאב-פאבאר

(א) די צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ. ק.או לאדז שטאט „איינס" וועט אמטירען מארגען, דעם 15-טען סעפט. ד.י. אין לאקאל פיעטריקאווער 165.

צום צוגאב-פאבאר דארפען זיך צושטעלען אלע מאנסבילען, וואס זענען געבוירען אין יאהר 1915 און עלטערע, וועלכע האבען ביז איצט נישט רעגולירט זייער בעציהונג צום מיליטער-דינסט, וואוינען אויפ׳ן שטח פון 2, 3, 8, 9 און 11. קאמיסאריאטען און האבען בעקומען נאמענטליכע רוף-צעטלען פון דער שטאטישער סטאראסטווע.

דיפטעריט

(א) אין הסכם מיט דער פעראָרדנונג פון שטאטישען סטאראסטע דארפען זיך היינט מעלדען צו איינשפריצונגען געגען דיפטעריט קינדער אין עלטער פון 1 ביז 10 יאהר, וואס וואוינען אין לאדז, וואס זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט S

מארגען, מיטוואך T, U, W

מ׳דארף זיך מעלדען אין די פונקטען, וואס זענען אנגעוויזען פאר יעדען קאמיסאריאט. די, וועלכע וועלען נישט צושטעלען די קינדער צו די איינשפריצונגען, דראהט א שטראף פון 3000 זל. און 3 חדשים ארעסט.

געפאלען די צאהל קראנקע אויף בויך-טיפוס

(א) א דאנק די ענערגישע אקציע טעגען דער פערשפרייטונג פון בויך-טיפוס האט זיך די צאהל קראנקהייטען אין משך פון די לעצטע וואך געפאלען אויף א העלפט.

Dr. med.
HALTRECHT
ספעציעל-ארצט פאר הויט-, געשלעכטס קראנקהייטען און מענער-שוואכע
האט זיך איבערגעצויגען און נעמט אן
פיעטריקאווער 161 טעל. 245-21
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען
פון 11 פריה ביז 3 בייטאג און פון 7 ביז 9 אוונט
זונטאג פון 8—1 בייטאג.
פאר פרויען א בעזונדער ווארט-זאל

די שטרייק־בעוועגונג אין לאדז

שטרייק אין דער האלץ־אינדוסטריע פערשארפט זיך
ארבייטסגעבער מסכים אויף א הוספה פון 20 פראצענט

א׳יף דער נעכטיגער פערזאמלוג פון די שטרייקענדע האלץ־אינדוסטריע־ארבייטער, איז בעשלאסען געווארען דעם שטרייק צו פערשארפען. צום שטרייק זאלען אויך צושטעהן די כאלופניקעס.

מארגען ,מיטוואך, וועט ביים ארבייטס־אינספעקטאר פארקומען א קאנפערענץ פון די צדדים. ס׳איז כדאי צו בעמערקען, אז די ארבייטס־געבער זענען שוין מסכים אויף א 20־פראצ. הוספה, זיי זענען אבער געגען שליסען א קאלעקטיוון אפמאך. זיי זענען גרייט צו שליסען אינדיווידועלע אפמאכען.

ערב א שטרייק
אין דער טריקא־אינדוסטריע

(א) ביים ארבייטס־אינספעקטאר איז נעכטען פארג... א געמיינזאמע קאנפערענץ פון די ארבייטער אין דער טריקא־אינדוסטריע מיט די פא־בריקאנטען. ס׳האט זיך געהאנדעלט וועגען שליסען א נייעם קאלעקטיוון אפמאך. צו קיין רעזולטאט איז נישט געקומען.

די ארבייטער האבען בעשלאסען צו רופען א דעלעגאטען־פערזאמלונג. ס׳איז מעגליך, אז ס׳וועט אויסברעכען א שטרייק אין דער בראנזשע.

קאטאן־ארבייטער דראהען מיט א נייעם שטרייק

(א) צוליב דעם נישט האנארירען דעם לעצטען אפמאך אין דער קאטאן אינדוסטריע, איז ווידער געקומען צו קאנפליקטען מיט די ארבייטער. דער ארבייטס - אינספעקטאר האט אינטערווענירט ביי די פירמעס: טראומא (אל. 1 מאי 14), טרינבערג (זא־כאהניא 70). טרינאך (6 שערפיען 14). אויב די פארדערהנג וועט נישט נאכגעגעבען ווערען דראהען די ארבייטער מיט א שטרייק.

פעראייניגטער ציוניסטישער וואהל־קאמיטעט

יודען וועהלער

פון VII וואהל = קרייז

שטימט נאר פאר דעם קאנדידאט,

וועלכער וועט מוטיג און שטאלץ פערטיידיגען אייער נאציאנאלע און בירגערליכע רעכט דאס איז

דער אדוואקאט

א. צימערמאן

ווייטערדיגע שטייגערונג פון די פוילישע מלוכה פאפירען

(א)) ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט האט זיך אין די לעצטע טעג בעמערקט אויף אלע בערזעס, און בעזונדערס אויף דער בערזע אין ניו־יארק, זעהר א שטארקע טענדענץ אויף אלע פוילישע מלוכה־פאפירען. די דאזיגע טענדענץ האט גורם געווען, אז די פוילישע ווערט־פאפירען שטייגען פון טאג צו טאג און דאס גאנץ בעדייטענד. הגם שבת האבען שוין די ווערט־פאפירען געשטיגען אין פערגלייך מיט׳ן פרייטאגדיגען טאג אויף אייניגע פונקטען, איז נעכטען פארגעקומען א ווייטערדיגע שטייגערונג פון 2 ביז 3 פונקטען.

אין עייגונג מיט דער שטייגערונג אויף די אויסלענדישע בערזעס, איז אויך אויף די פוילישע בערזעס פארגעקומען א שטייגערונג פון די פוילישע מלוכה־פאפירען.

„שענקט א נדבה אן ארימע אלמנה!“...
„אפיטרופנקע“ ווארפט אוועק א געבארגט קינד און בעקומט 7 חדשים תפיסה

(א) אלגא שיהאכער (אזוי איז איהר כשר׳ער נאמען) איז א „זאוואדאווע“ בעטלערין. וואס טוט זי כדי „זיין“ צו מאכען די הערצער“, נעמט זי „נא פראקאט“ א קינד. דאס קינד מאכט יעלות און זי זייגט מיט ביטערע טרעה־ען:

—„שענקט א נדבה אן ארימער אלמנה!“...

אזוי ארום האט די „ארימע אלמנה“ אנגעזאמעלט א פאר גילדען, האט זי בעשלאסען פטור צו ווערען פון דעם קינד, און עס אוועקגעווארפען. דורכגעהער האבען עס איבערגעגעבען דער פאליציי, וועלכע האט דאס קינד איבערגעגעבען אין ערציהונגס־הויז.

נעכטען איז זי געשטאנען פאר׳ן געריכט און איז פערמשפט געווארען אויף 7 חדשים תפיסה.

אן „איידעל געזינדעל“ לאזט זיך וואוילגעהן אין „טיוואלי“
זיי ווילען זיך אביסעל „בערוהיגען“ אין תפיסה

(א) אין דער נאכט פון 9־טען מאי ד.י. האבען איזאנטורדיסטען געמאכט אוואנטורעס אין רעסטאראן „טיוואלי“. ווען דער גארדעראביסט העניג האט זיי געפרובט שטילען א יודערשטאנד, האבען זיי זיך אויף איהם געווארפען און גאר וואזשנע „מקיים־פסק“־געווען.

נעכטען איז פארגעקומען זייער פראצעס. דאס געריכט האט פערמשפט איגנאצי קוביאק אויף 1 יאהר, די „פאניענקע“ מאריאנא בראזשינסקא אויף 10 חדשים און יאן בארטאשאק אויף 3 וואכען ארעסט.

וואיעוואדע אלפרעד ביליק געזעגענט זיך מיט לאדז

אין זאל פון שטאטראט איז נעכטען פארגעקומען א פייערליכע געזעגענונג פאר אדוו. אלפרעד ביליק וועלכער איז ווי בעקאנט נאמינירט געווארען אויף דעם הויכען אמט פון טארנאפאלער וואיעוואדע.

אין שטאט־ראטזאל האבען זיך פערזאמעלט דער שטאט - פרעזידענט גאדלעווסקי און די וויצע־פרעזידענטען קאזלאווסקי און לוקאמסקי, פארשטעהער פון דער פאליציי־מאכט, פון געזעלשאפטליכע און פראפעסיאנעלע ארגאניזאציעס. ס׳זענען געהאלטען געווארען געזעגענונגס־רעדעס און וואיעוואדע ביליק האט זיך הארציג געזעגענט מיט לאדז.

אפטייקען.
היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט נאכט דיזשורירען:

סאהאנע (לימאנאווסקיעגא 80); טראוקאווסקי (בזשעזשינער 56); קאפראווסקי (נאוואמיעסקא 15); ראזענבלום (שרודמיעסקא 21); בארטאשעווסקי (פיעטריקאווער 95); טשינסקי (ראקאטשינסקי 53); סטווארטשינסקי (קאנטנא 54); שיניעצקא זשנאור־סקא 59).

פאר גיסען מילך אין פירמאווע פלאשען

(א) דאס געריכט האט פערמשפט רויזע פיכלינצקא אויף 100 זל. שטראף. די שטראף האט זי בעקומען דערפאר, וואס זי האט אויפגעקויפט ליידיגע מילך־פלאשען פון א מילך־גיסעריי און שפעטער פערקויפט צו ביליגע פרייזען.

KINO TEATR

MIRAŻ

היינט און פאלג. טעג!

אויטאמאביל 99

סענסאציאנעלער סאלאן־פילם.

אין דער הויפט־ראלע Fred Murray

ווי אויך

אויף די רואינעם פון גליק

פרעכטיגע ליבעס = דראמע.

אין דער הויפט־ראלע

MARGARET O'SULLIVAN

קליינער פעליעטאן

ס׳גייט גוט...

אין דייטשלאנד — זאגט שמיל־שמעלקי — גייט עס שוין אויף א שטיקעל הרך ! אז עס האלט שוין ביי ברויט־קארטען, איז עס דער ריכטיגער סימן, אז די שפיל האט זיך געלונגען, וואס מ׳האט א גרויסען טייל פון יורען דארט ארויסגעיאגט, און די אריבעריגע אפגעטון די געפרוגטע און געפראגטע צרות...

ס׳גייט אלץ צו כשורה, וואס כשר׳ער און ריכטיגער און גערעכטער קאן גאר נישט זיין !

פריהער, אין די אלטע געמיינע צייטען בעתן ערשטען און צווייטען רייך, האט מען זיך מיט ברויט נישט געהערבענט : עס איז געווען אויף דער מדרגה פון פעטרישקע — הפקר פעטרישקע !

ווער עס האט נאר געוואלט, האט אהן ראסען־און־קלאסען־אונטערשיד געקאנט עסען ברויט...

עס איז געווען אנ׳אמתער ווילקער „סוואוואליע“ בלע״ז, און וועמען ס׳איז נאר איינגעפאלען, האט געקאנט אריין אין געשעפט און קויפען ברויט...

עס איז קיין שום הרך ארץ פארן ברויט נישט געווען : איטליכער יעקישער פריסער האט געקאנט פרעסען, וויפיל זיין אריש הארץ האט נאר געגלוסט...

איצט אבער — קערלכען, האלט !

איצט האבען מיר דארט ערשט די ריכטיגע ארדענונג, און אויך בנוגע ברויט ווערט זי איינגעפיהרט מיט דער גרעסטער אויסגערעכענטקייט און פינקטליכקייט :

זאפיל אונד זאפיל בראט זאל דער פאלקס־גענאסע אאופרעסען... וואלען וויר זאגען : 2, אדער 3 גראם פרא יעקען ווירד גענוג זיין !

איצט בעפרייט מען זיך, מיט שמרייכערס גענאך, פון דער סעמיטען־ראסע, און ס׳ווערט ארדענונג אין גאנצען לעבען אריינגעבראכט...

איצט, הייסט עס זיך אן מיט ברויט־קארטען (מיטן שפעק האט שוין לאנג גענומען אנ׳עק !), און אי״ה אז גאט וועט געבען לעבען און געזונד, וועט מען נאך זיי ארויסגעבען פליישפילען און קויהלען־קרוישלער און לעפעלעך מארמעלאדע, און זיי וועלען ווערען אינגאנצען... אויסגעלייזט !

שמילשמעלקי

פערמעגליכער יוד שווערט ביי שווארצע ליכט
צוליב א סומע פון 400 זל. דירה־געלד

נעכטען איז אין דער ווילקער שוהל פארגעקומען א שבועה ביי שווארצע ליכט, וואו א היגער פערמעגליכער יוד האט געשוואוירען צוליב 400 זלאטעס.

דער קאלומנער ווילער בעזיצער ה׳ רויטמאן האט אויפגעפאדערט דעם ה׳ יוסף שאול, שפייזהענדלער פון ציגעל־גאס 18, צו בעצאהלען די 400 זלאטעס. מחמת ש. האט געלייקענט, אז ס׳קומט דעם ה׳ רויטמאן פון איהם 400 זל. דירה־געלד, האט הרב ניסן קרול איהם געגעבען א שבועה, וועלכע איז נעכטען פארגעקומען.

בייצוואויטען די שבועה, איז געקומען א גרויסער עולם, זעהענדיג די שווארצע ליכט, און אז ש. געהט צו שווערען צום ארון־קודש, האט דער עולם געפרובט אויף איהם ווירקען, און אפילו געוואלט דעקען א טייל פון דער סומע, כדי א יוד זאל נישט שווערען דריי טעג פאר ראש־השנה. ש. האט אבער נישט געוואלט הערען הערכין, און האט אפגעשוואוירען. די שבועה, וועלכע ס׳האבען בייגעוואוינט הרב מרדכי ניסן קרול, האט אויף דעם אנוועזענדען עולם געמאכט א פיינליכען רושם.

פערזענליכעס.

נעכטען איז צוריקגעקומען פון זיין אורלויב נאטשעלניק ימימישניצקי פון דער וואיעוואדזטווע און צוריק איבערגענומען זיין אמט.

ה. אכערמאן

ער און זיינע פרויען
ראמאן פון יודישען לעבען

30

דע־עמבער, דעם 10־טען.

צוויי פאסירונגען האבען מיט מיר געטראפען וואס ביידע האבען אויף מיר געמאכט אנ׳איינדרוק די ערשטער פאסירונג איז געווען מיט דעם קעשענער בחור. א חוץ מאקסיך, יאסעל׳ס „פריינד“, איז ער געווען דער ערשטער מיט וועמען איך בין אויסגעגאנגען זינט איך בין געקומען קיין אמעריקע און איך האב פערבראכט מיט איהם גאר אנ׳אנגענעהמען אווענד.

ער האט מיר דערצעהלט, אז ער איז געווען א חתן פאר א מיידעל און זיי האבען שוין באלד בעדארפט חתונה האבען ווען פלוצלינג איז זי א כלה געווארען פאר אנ׳אנדערן, און איינגאנצען האט געדויערט א פאר וואכען און זי האט טאקע מיט יענעם חתונה געהאט.

איך וויים נישט פארוואס, נאר מיר האט עפעס פערקלעמט ביים הארץ פאר איהם, ווייל בשעת ער האט דאס מיר דערצעהלט, האב איך געזעהן טרערען שטעהן ביי איהם אין די אויגען, און איך האב שוין געפיהלט, וואס עס מיינט צו האבען א צובראכען הארץ...

איך האב ביי איהם געפרעגט צי ער בענקט נאך איהר, האט ער מיר געזאגט, אז נישט, נאר עס פערדריסט איהם פשוט, פארוואס זי האט איהם אוועקגעווארפען.

די „שוועסטער“ איז שוין אהיימגעקומען און איך האב שוין צייט געהאט מיט איהר זיך בעסער צו בעקענען. מיר זענען שוין דריי מאל ארויסגעגאנגען צוזאמען און איך האב מיך אין איהר נישט געטאנען. זי איז א וואונדערליכער מענש, וואס היינט צו טאג איז זעהר שווער אזא מענשען צו טרעפען. און זי איז שוין אין איהר לעבען גענוג, גענוג דורכגעגאנגען.

זי האט מיר דערצעהלט, אז זי איז געווען א כלה פאר איינעם, וועמען זי האט זעהר ליב געהאט. איז ער געשטארבען דריי וואכען פאר דער חתונה, און ווען זי האט עס מיר דערצעהלט, האט זי זעהר געוויינט. עס איז א לאנגע געשיכטע מיט איהר.

זי איז געבוירען געווארען אין א קליין שטעטעל. איהרע עלטערן האבען דארט געהאלטען א שניידער־ווארשטאט און עס האט זיך איהר גע־לעבט גאנץ גוט. זי האט דארט געלערנט אין אוניווערזיטעט, און עס האבען זיך צו איהר געשדכנ׳ט א סך בחורים, ארבייטער און סוחרים, און איהרע עלטערן האבען מיט איר געוואלט א שידוך טון. דערווייל האט זיך געמאכט, אז זי האט זיך דארט אין יענעם שטעטעל בעקענט מיט א בחור, גראד אנ׳ארטער, און דערצו נישט קיין פערמעגליכער. און זי האט זיך אין איהם פערליבט. און שוין פון דער ערשטער מינוט אן האט דאס מיידעל זיך פאר מיר מודה געווען, אז זי האט פון איהר ליבע געהאט א צובראכען הארץ. זי האט געזעהן, אז דער בחור האט זי נישט אזוי ליב ווי זי איהם. ער האט עס איהר נישט געזאגט, נאר זי האט עס דערקענט אין איהם. א חוץ דעם האט זי געהאט צרות ביי איהרע עלטערן אין הויז, פארוואס זי גייט ארום מיט יענעם בחור. ער איז געווען א מעכאניק ביי מא־שינען און קיין גרויסע גליקן האט ער נישט געמאכט בכלל, זי האט קיין נחת נישט געהאט. זי האט איהם אבער פארט ליב געהאט, האט זי אזוי לאנג גערעדט איבער איהרע עלטערן ביז זיי האבען שוין מסכים געווען, זי זאל געהן מיט איהם און שפעטער האט זיך געשט אנגעהויבען איהר אומגליק.

מיר האט אבער באלד א ציה געטון דאס הארץ צו איהר, ווי איך האב זי נאר דערזעהן, די „שוועסטער“. גלייך ווי איך וואלט געוואוסט, אז זי איז אויך א ליידענדע נשמה. איך האב עס אבער באלד דערקענט אין איהרע אויגען, און איך האב זיך נישט גענארט. באלד ווי זי האט מיר אנגעהויבען צו דערצעהלען איהר לעבענס־געשיכטע האב איך שוין דערפיהלט, אז זי האט אויסגעווייקט אין יועהטאג און פיין.

איך האב ביי איהר געפרעגט ווער דער ברודער איז געווען און פון וואנען ער איז געקומען, און זי האט מיר אלץ פאדראבנע געזאלט דערצעהלען, האט זיך אבער דער טעלעפאן צעקלינגען און מען האט זי גערופען אוועקצוגעהן צו א קראנקען.

דערווייל איז זי אוועקגעגאנגען און זי האט מיך געלאזט אינמיטען דער געשיכטע א ליבע מענש איז זי. איך וועל אין איהר האבען א גוטע פריינדין.

יאנואר, דעם 8־טען.

עס איז ,ווייזט אויס, א בעשערטע זאך, אז איך זאל נישט הנאה האבען פון מיין לעבען.

לעצטע וואך, פאר ניי־יאהר, האט מיך אפגערופען סעם.

מיר האבען געזעהן אויף בראדוויי א קאמעדיע, פון וואס איך האב זיך גאנץ פיין אמוזירט. און ווען מיר זענען ארויסגעגאנגען פון טעאטער, איז שוין געווען צוועלף ביי נאכט און בראדוויי איז שוין געווען פערפלייצט מיט א ים מענשען וואס זענען געקומען בעגעגענען דאס נייע יאהר.

מען האט געטרונקען, מען האט געפייפט, מען האט געשושקעט און דע... מיין שטימונג געביטען און איך בין געווארען זעהר אומעטיג. האט מיך אין מיטען דער גאס ארומגענומען און בין פלוצים אזוי אומעטיג געווארען, און איך האב פאר איהם אנגעגעבען פערשידענע תירוצים. סעם האט מיך אין מיטען דער גאס ארומגענומען און האט מיר געגעבען א לאנגען קוש.

(פארטזעצונג קומט)

35 טויזענד זל. פאַר דער נאַציאָנאַלער פערטיידיגונג

האָבען די עלעקטראָווניע-אַרבייטער געגעבען אין משך פון איין יאָהר

דאָס פּערזאָנאַל פון דער היגער עלעקטראָווניע האָט זיך אין משך פון לייפענדען יאָהר בעשטייערט אויפ'ן פאָנד פון נאַציאָנאַלער פערטיידיגונג מיט 1 פּראָצ. פון די פּענסיעס. אַ חוץ דעם האָט דער אַרבייטער-קלוב דעקלאַרירט אויף דעם זעלבען צוועק 100 זל. די עמעריטור-קאַסע מיט 500 זל. די אַלגעמיינע סומע בעטרעפט 35 טויזענד זל.

געלד, ליבע און שאַנדע...

נישט אין יודישען טעאַטער-נאַר אין אַ „האַוואַלערקע" אויף זגערזשער 4

(א) לעאָן זשעפּקאָוויטש (זגערזשער 4), האָט זיך אין גאַס בעקענט מיט אַ „פרייליין". געריעדט האָט ער מיט איהר וועגען... פּאָליטיק, טעאַטער, קונסט, וועגען דער „פּאַגאָדע", און אַז ס'האָט זיך אויסגעפּעהלט לשון, האָט ער זי פערבעטען צו זיך...

און אַז ער האָט זיך פאַרטאָג איבערגעוועקט, האָט ער געזעהן, אַז די „דאַמע" איז נישטאָ און צוזאַמען מיט איהר איז אויך אַוועק זיין פּאָרטפעל מיט 200 זל. און אַ גאָלדען זייגערל.

מיט עטליכע טעג שפּעטער איז די בחורטע אַרעסטירט געוואָרען. נעכטען איז זי, די פאַננע יאַנינאַ פּאַלאַט, געשטאַנען פאַר'ן געריכט. זי איז פערמשפּט געוואָרען אויף 1 יאָהר תּפיסה.

„טשערוואָני וויגריוואַ"

אַפּעריסט פערמשפּט אויף א יאָהר תּפיסה

(א) אַנטאָני קאַראָלעוויסקי האָט אויף רוג ציגעל-גאַס און פּ.אָ.וו. זיך איינגעאָרדענט אַ רולעטקע וואו ס'איז געשפּילט געוואָרען אין „טשערוואָני וויגריוואַ", דערביי האָט ער ביי אַן אַרבייטערין צוגענומען 80 זל.

דאָס געריכט האָט איהם נעכטען פערמשפּט אויף 1 יאָהר תּפיסה.

א שיכור אונטער די רעדער פון טראַמוואַי

(א) מיטן פּאַפּיאַניצער טראַמוואַי איז נעכטען געפאָהרען פראַנטשישעק הוויאַטקאָווסקי פון גאַלעמביע 6. זייענדיג „אונטער'ן גלעזעל" איז ער אַראָפּגעשפּרונגען פון טראַמוואַי און בעקומען שווערע וואונדען אויפ'ן גאַנצען קערפּער.

לאָדזער קהלה קלאָגט אָן דעם „אָרענדאַווניק"

פאַר בייזוויליגע רכילות

אין זונטאָגדיגען נומער פון „אָרענדאָווניק" זיך געפינען אַ „סענסאַציע", אַז די לאָדזער קהלה האָט אַסיגנירט אַ סומע פון פינף טויזענד זל. אויף אַרויסצוגעבען אַ בראָשור געגען דעם ענדעקישען לאַגער. פערשטעהט זיך, אַז אַזאַ „ידיעה" קען דאָס אַנטיסעמיטישע העץ-בלעטעל נישט אַראָפּשלינגען גלאַטיג און ס'געהט דאָרט אַ שפּאַר ביסעל זידלערייען געגען יודען.

היות אָבער, אַז די גאַנצע ידיעה איז אויסגעזויגען פון פינגער אָהן איין אמת וואָרט, האָט נעכטען אַדוו. מענקעס אין נאָמען פון דער לאָדזער קהלה-פערוואַלטונג אַריינגעטראָגען אַן אָנקלאַגע אין געריכט געגען דער „אָרענדאַווניק"-רעדאַקציע פאַר בייזוויליגער רכילות.

קאָנסול מאַקס קאָהן

שפּענדעט פאַר 100 אָרימע יודישע פאַמיליעס פון ווידזעוו פּראָדוקטען און געלד אויף יום-טוב

ווי מיר דערוויסען זיך, האָט קאָנסול מאַקס קאָהן, וועלכער איז נעכטען אָפּגעפאָהרען אין געשעפטליכע אָנגעלעגענהייטען קיין אויסלאַנד, פאַר זיין אָפּפאָהר זיך בעזאָרגט מיט אַ ליסטע פון 100 נויט-בעדערפטיגע יודישע פאַמיליעס, וואָס וואוינען אין ווידזעוו און פאַר יעדער פאַמיליע צוגעשיקט אַ פּעקעל פּראָדוקטען פון 15 קילאָ, ווי אויך צו 10 און 15 זל. געלד אויף די ימים-נוראים.

די דאָזיגע שעהנע טאַט פון קאָנסול מאַקס קאָהן וועלכער וויזט לעצטענס אַרויס אַזאַ אינטערעס פאַר דער יודישער אָרימקייט ביי אונז אין שטאָט, דאַרף וואַרים בעגריסט ווערען.

דאָס דאַווענען אין פילהאַרמאָניע

מיט'ן בעריהמטען קאַנטאָר יצחק קרול

מעהר ווי יעדעס יאָהר ווערען דאָס מאָל פערדונגען די פּלעצער אויף דעם ימים-נוראים'דיגען דאַווענען אין פילהאַרמאָניע, צוליב דעם, וואָס ס'איז ספּעציעל אַנגאַזשירט געוואָרען דער יונגער אָבער שוין בעריהמטער קאַנטאָר יצחק קרול.

הגם ביי אונז אין לאָדז איז דער נאָמען פון יצחק קרול נאָך ווייניג בעקאַנט, איז ער אָבער שוין שטאַרק בעקאַנט אין די חזנים-וועלט אַלס גרויסער זינגער מיט אַ לירישען באַריטאָן און אַ וואונדערבאַרער מנגן.

דער קאַטאָוויצער סינאַגאָגען-קאָמיטעט האָט איהם אַנגאַזשירט אַלס אָבער-קאַנטאָר און קרול וועט נאָך היינטיגע ימים-נוראים דאַווענען אין פילהאַרמאָניע מיט אַ גוט איינשטודירטען כאָר אונטער דער לייטונג פון דיר. רובין.

קאַנטאָר דוד ווייסבערגער

דאַווענט ימים נוראים אין נייעם קאָנצערט זאַל פּיראַמאָוויטשאַ 3

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, דאַווענט אין זאַל פּיראַמאָוויטשאַ 3, דער בעקאַנטער קאַנטאָר דוד ווייסבערגער, וועלכער איז גוט בעקאַנט דעם לאָדזער עולם מיט זיין הארציג דאַווענען און מיט זיינע אייגענאַרטיגע אימפּראָוויזאַציעס.

חזן דוד ווייסבערגער האָט אויך געדאַווענט מיט גרויס ערפאָלג 4 יאָהר אַלס אָבערקאַנטאָר אין ווינער סינאַגאָגע („בני ברית"), ער האָט אויך אייגענע פּלאַטען פון „סערענאַ-רעקאָרד". עס איז צו האָפען, אַז דאָס היייאָהריגע דאַווענען פון דערמאָנטען קאַנטאָר וועט האָבען דעם געהעריגען ערפאָלג.

אַנ'אָנפאַל

(א) אויף רוג פּשענדזעלניאַנאַ און טשענסטאָכאָווסקאַ זענען 3 אומבעקאַנטע פערזאָנען בעפאַלען דעם אַהיימגעהענדען יאַן פּיעקאַרסקי (עמיליע 50) און צערייסענדיג איהם עטליכע קוילען אין ברוסט, בויך און קאָפּ. נישט קומענדיג צו זיך איז פּיעקאַרסקי געשטאָרבען אין שפּיטאָל. די מערדער ווערען געזוכט.

הרב טרייסטמאַן אינטערווענירט

וועגען די אונטערשטיצונגען אין די יום-טוב-טעג

אין שייכות מיט די קומענדיגע יום-טובים, האָט הרב טרייסטמאַן אינטערווענירט ביים דיר. יאַגעלאַ פון וואָיעוואָדישען אונטערשטיצונגס-פאָנד.

ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען דעם, אַז די אונטערשטיצונגען וואָס קומען אויס אין די יום-טובים, זאָל אויסגעצאָהלט ווערען מיט אַ טאָג פריהער.

דיר. יאַגעלאַ האָט געענטפערט, אַז אויף אויסצוצאָהלען מיט אַ טאָג פריהער, דאַרף ער האָבען די הסכמה פון וואַרשאַ, דאַגעגען וועט ער אויסצאָהלען אַ טאָג שפּעטער. די אונטערשטיצונגען, וואָס קומען אויס אין די ראש-השנה-טעג, וועלען אויסגעצאָהלט ווערען אַ טאָג נאָך ראש-השנה.

וועגען סוכות וועט מען זיך פערשטענדיגען מיט וואַרשאַ.

אָפּגעלעגט די ציהונג פון דער פאַנטען-לאָטעריע

ביים פעראיין פון רעזערווי-אונטעראָפיצירען

די פערוואַלטונג פון די רעזערווי-אונטעראָפיצירען אין פּוילען טיילט מיט, אַז צוליב נישט פאָראויסגעזעהענע סיבות, וועלכע זענען דורך אונז נישט פעראורזאַכט געוואָרען, איז די ציהונג פון דער פאַנטען-לאָטעריע אָפּגעלייגט געוואָרען.

וועגען טאָג פון דער ציהונג וועט ספּעציעל מיטגעטיילט ווערען.

וועמענס זענען די ראָווערען?

(א) אין אויספאָרשונגס-אַמט געפינען זיך 15 ראָווערען, אויף וועלכע ס'איז דאָ אַ חשד, אַז זיי זענען געגנב'עטע. פעראינטערעסירטע קענען די ראָווערען זעהען אין אויספאָרשונגס-אַמט.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנקה.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע
נעמט אָן פון 8—11 בייטאָג און 4—9 אָוונט

פעראייניגטער יודישער וואַהל-בלאָק

יודען, וועהלער!

עס דערנעהענטערט זיך דער טאָג פון די שטאָט-ראַט-וואַהלען. דער טאָג ווען עס וועט דעצידירט ווערען וועגען דער אָנפיהרונג פון דער שטאָט לאָדז.

אַלע בירגער פון אונזער שטאָט זענען צו די איצטיגע שטאָט-ראַט וואַהלען מחויב געוועזען אַרויסצושטעלען אַ פּראָגראַם פון פערבעסערען די שטאָטישע ווירטשאַפט. א פּראָגראַם, וואָס זאָל צילען צו פערלייכטערען און פערגרינגערען די עקזיסטענץ פון די ברייטע, נויטליידענדע פאָלקס-שיכטען. א פּראָגראַם, פון שאַפען שטאָטישע איינריכטונגען, וואָס זאָלען דינען דעם וואוילטאָג פון כלל און אויך גלייך-בערעכטיגען די היינטצייטיגע געפּרוביכען.

אַנשטאָט אַ פּאָזיטיווען ווירטשאַפטליכען פּראָגראַם, איז די אַנטיסעמיטישע פּאַרטיי, וועלכע רופט זיך כלומרשט „נאַציאָנאַלער לאַגער", וועלכע שפּעקולירט אויף די נידריגסטע אינסטינקטען פון דער מאַסע און וועלכע בעמיהט זיך אויפסניי פונאַנדערצופלאַמען אַ קאַמף מיט דער הילף פון יודען-פּרעסישע לאַזונגען — ביי די איצטיגע שטאָט ראַט וואַהלען אַרויס מיט אַ פּראָגראַם פון בערויבען אונזערע פּאָליטישע רעכט. פיר צוגעהמען ביי אונז דאָס שטים-רעכט צום שטאָט-ראַט און צום סיים.

און אין דעם מאָמענט, וואָלט אונזער איינציגע תּשובה אויף די דאָזיגע אַטאַקען, וועלכע זענען געצילט געגען יודישען פאָלק און וואָס געפינט זיך גראָד אונטערן שווערען איינדריק פון די געשעהעניש אין ארץ־ישראל — בעדאַרפט זיין: א פעראייניגונג פון דעם גאַנצען יודישען כלל, שאַפען א בשותפותדיגען פראָנט צו די שטאָט-ראַט וואַהלען אונטער דער לאָזונג: „מיר וועלען אויף אונזערע רעכט שאַפען א בשותפותדיגען יודישען פראָנט צו די שטאָט-ראַט וואַהלען אונטער דער לאָזונג: „מיר וועלען אויף אונזערע רעכט נישט מוותר זיין". מיר פערלאַנגען די פערווירקליכונג פון דער קאָנסטיטוציע וועלכע זאָגט, אַז די

„פוילישע מלוכה איז פאַר'ן וואויל פון אַלע בירגער".

האַלטענדיג, אַז דער יודישער כלל איז צוגלייך פעראינטערעסירט אויסצינוצען מיט בשותפותדיגע כוחות אַנ'אייגענע מלוכה אויף דער ערד פון זיינע אבות אין ארץ ישראל, האָט דער פעראייניגטער יודישער בלאָק ערקלערט זיין גרייטקייט צו אונטערשטיצען די דאָזיגע אויפבוי-אַקציע, נישט געקוקט דערויף איז דער ציוניסטישער בלאָק נישט צוגעטרעטען צו דער כלל-ישראל פעראייניגונג, צוטרעכענדיג אַזוי אַרום העם בשותפותדיגען יודישען פראָנט. זאָל אָט דער פאַקט שטעמפּלען די ציוניסטישע טאַקטיק און זאָל דער יודישער וועהלער אין טאָג פון די וואַהלען וויסען דאָס ווי געהעריג אָפּצושאַצען. זאָל דער וועהלער געדענקען אַז דער פעראייניגטער יודישער וואַהל - בלאָק פערטרעט דעם רוב מנין און רוב בנין פון דער לאָדזער יודישער געזעלשאַפט. פעראייניגענדיג אין זיך אַלע יודישע וועלט - אַנשויאונגען, איינשליסענדיג אויך דער ציוניסטישער אַנשויאונג.

מיר האָבען זיך פעראייניגט, בכדי רעצידירט, ווירדיג און אונאָפּהענגיג צו פערטיידיגען אונזערע נאַציאָנאַלע, רעליגיעזע, ווירטשאַפטליכע און קולטורעלע רעכט. מיר וועלען קאָנסעקווענט פערטיידיגען די געזעלשאַפטליכע אינטערעסען פון די ברייטע יודישע פאָלקס - שיכטען, מיר צווייפלען נישט, אַז די יודישע וועהלער, אָפּשאַצענדיג די אחריות און די ערנסטקייט פון איצטיגען מאָמענט און די גרויסע אויפגאַבען, וואָס שטעהען פאַר די יודישע פערשטעהער אינם נייעם שטאָט-ראַט, וועלען שטימען און אַגיטירען פאַר די קאַנדידאַטען פונם פעראייניגטען יודישען וואַהל-בלאָק.

אין די טאָג פון די וואַהלען געהט אַלע צו דער וואַהל - אורנע פערטיידיגען אייער רעכט!

אין אחדות ליגט אונזער כוח!

„אגודת ישראל" אין לאָדז.
יודיש - דעמאָקראַטישע פאָלקס-פּאַרטיי אין לאָדז.

געזעלשאַפט ווירטשאַפטליכער פראָנט
אָרגאַניזאַציע פון אונפּאַרטייאיש רעליגיעזע יודען.

ציוניסטיש - רעוויזיאָניסטישע אָרגאַניזאַציע.
פּועלי אגודת ישראל אין לאָדז.

אונזערע קאַנדידאַטען זענען:

1-טער קרייז — ליסטע № 9

1) גאָפּטאַלי א.
קאָמענדאַנט פון ברית-החיל

2) באַרי פּ.
ראַטמאַן פון דער האַנדלס-קאַמער אין לאָדז, מיטגליד פונם קהלה-ראַט אין לאָדז, פּרעזעס פונם צענטר קליינהענדלער פערבאַנד אין לאָדזער וואָיעוואָדזטווע.

3) באַרענשטיין ש.
זשורנאַליסט, מיטגליד פון צענטראַל קאָמיטעט פּא"י אין פּוילען.

7-טער קרייז — ליסטע № 11

1) ראָזענבערג ל.
ראַטמאַן פון דער האַנדעלס - קאַמער אין לאָדז. פּרעזעס פון'ם קליינהענדלער פערבאַנד אָגראַד. 10

2) לאַנדעגבערג פּ. נ.
דירעקטאָר, פּרעזעס פון פּועלי אגודת ישראל אין פּוילען
מיטגליד פון אַלוועלטליכען צ.ק. פון אגודת-ישראל אין פּוילען
מיטגל. פון סאָצ. הילף-קאָמיסיע ביים מאַגיסטראַט

3) טיללער י.

2-טער קרייז — ליסטע № 6

1 ליבראָך י., געוו. ראַטמאַן
ראַטמאַן פון דער האַנדעלס-קאַמער אין לאָדז, וו. פּרעזעס פון קראַקאָו. זוו. פּרושעם. וואָלק.

2) וואַלמאַן ג.
ראַט פון האַנדעלס-קאַמער אין לאָדז. וו. פּרעזעס פונם קליינהענדלער פערבאַנד, אָגראַדאָווע נומער 10.

3) קופּערמינץ מ.
פּאָרסמאַרשי פונם בעקער-צעך.

9-טער קרייז — ליסטע № 8

1) באַלבערישסקי מ. מגר.
עקזעקוטיוו-מיטגליד און וויצע-פּאָרזיצער פון דער דעמאָקראַטישער פאָלקס-פּאַרטיי אין פּוילען, עקזעקוטיוו - מיטגליד פון יודישען האַנדווערקער-פערבאַנד אין פּוילען, פּרעזעס פון פעראיין „נותן לחם".

2) הערץ י
ראַטמאַן פון דער האַנדעלס-קאַמער אין לאָדז: האַנדעלס-ריכטער.

3) לעווין י. ליטעראַט

4) זיילדע מ. געוו. ראַטמאַן.

10-טער קרייז — ליסטע № 10

1) ליבערמאַן פּ.
מיטגליד פונם בירראַט ביי דער לאָדזער שטאָט-פערוואַלטונג, פּרעזעס פונם קהלה-ראַט אין לאָדז.

2) דאַבראַניצקי סט.
אַדוואָקאַט, געוו. ראַטמאַן.

3) רוסס ב.
געוו. לאַנגיעהריגער ראַטמאַן, געוו. קהלה-פּרעזעס אין לאָדז, פּרעזעס פון די אונפּאַרטייאישע יודען אין לאָדז.

4 ווייצמאַן י., אַדוואָקאַט.
געוועזענער ראַטמאַן, וויצע - פּאָרזיצער פונם קהלה-ראַט אין לאָדז, פּרעזעס פונם צענטר. יודישען האַנדווערקער-פערבאַנד אין פּוילען, פּרעזעס פון דער יודישער דעמ. פאָלקסטישער פּאַרטיי אין פּוילען.

5) טאַוב ח.
מיטאַינהאַבער פונם באַנק-הויז „געברידער טאַוב".

6) דאַמב י., דר.

פראייניגטער ציוניסטישער וואהל-קאמיטעט

האט נעכטען אפגעהאלטען 2 פערזאמלונגען. אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע האבען גערעדט די ה״ה: ד״ר ראזענבלאט, אדוו. צימער-מאן און אדוו. שטריק.

אין לאקאל פון „וויזא״ איז פארגעקומען א פער-זאמלונג פון 2-טען וואהל קרייז, וואו עס האבען גע-רעדט די ה״ה ד״ר ז. עלענבערג, ד״ר א. טארטא-קאווער און גרשון ליכטענשטיין. אויף די פער-זאמלונגען איז אויסגעוועהלט געווארען קאמיטע-טען פאר אלע 4 וואהל-קרייזען.

דער סעקרעטאריאט האט שוין ארויסגעגעבען די ערשטע אויפרופען און נומערירטע פלאקאטען.

עס איז געשאפען געווארען א קאמיטעט פון 8 ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס, סוחרישע, קליינ-הענדלער און טאג-שטייער מיט א סעקרעטאריאט פון די 2 קליינהענדלער ארג. רעטאליסטן לעגיאנאוו 8 אין קאלאנטאל - הענדלער פעראיין שרודמיעסקא 20

פערזאמלונג פון די פארזיצערס פון די קרייז-וואהל-קאמיסיעס

נעכטען איז אין דער הויפט-וואהל-קאמיסיע פארגעקומען א פערזאמלונג פון די פארזיצערס פון די 10 וואהל-קרייזען.

דער הויפט-וואהל-קאמיסאר ריכטער וועטשילע האט אדורכשטודירט מיט די פארזיצערס דעם וואהל-רעגולאמין, די פראצעדור פון דער אפשטימונג, פון צעהלען די שטימען א. אז. וו.

פון זייער זייט וועלען די פארזיצערס פון די קרייז-קאמיסיעס צונויפרופען די מיטגלידער פון זייערע קאמיסיעס און די מיטגלידער פון די אבוואד-דאווע קאמיסיעס, כדי צו מאכען אלע טעכנישע צו-גרייטונגען צו די בעפארשטעהענדע שטאט - ראט - וואהלען.

געשאסען צום פאטער
ווייל ער האט איהם נישט געוואלט ראטעווען פון א שווערער קראנקהייט
נעכטיגער פראצעס איז קרייז-געריכט

(א) בשעתו האבען מיר מיטגעטיילט וועגען אנ׳ אויסטערלישען פאל, ווי א יודישער יונגערמאן שאול זילבערשטיין, האט אויף מיעלטשארסקיעגא 30 גע-שאסען צו זיין אייגענעם פאטער:

זייענדיג שטארק דענערווירט, האט ער געשאסען צום פאטער פון א רעוואלווער און צום גליק נישט געטראפען.

ווי די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, שטעלט זיך די זאך אזוי פאר:

שאול זילבערשטיין ליידט לעצטענס פון א שווער-רער ביין-ענטציינדונג. דאקטוירים האבען איהם גע-הייסען אדורכפיהרען א קוראציע. דער פאטער, א רייכער פאבריקאנט און דערצו א טרייסער קמצן, האט איהם נישט געוואלט געבען קיין געלד צו ראטע-ווען זיך, בעת א קאנפליקט האט ער געשאסען צום פאטער.

נעכטען איז שאול ז. געזעסען אויף דער בעשול-דיגונגס-באנק. דאס געריכט האט איהם פריי-גע-שפראכען.

—*X*—

נעכטען, איז 5-טען ציהונגס-טאג איז ווידער דאס גרויסע געווינס פון

10.000 זל. אויף נומ׳ 126444

5.000 זל. אויף נומ׳ 126275

5.000 זל. אויף נומ׳ 126449

ווי אויך אנד. געפאלען ווי געוועהנליך אין דער גליקליכער קאלעקטור פון

I. H. LITTMAN

פיעטריקאווער 32.

נאך א קליינע צאהל גליקליכע לאסען צו דער איצטיגער 4-טער קלאס זענען נאך צו בעקומען. כל הקודם זכה!

3-טער יאהרצייט נאך ש. מאססע

נעכטען צום דריטען יאהרצייט נאכן פערשטאר-בענעם ש. מאססע איז אויפן בית עולם פארגעקומען די ענטהילונג פון דער מצבה. ביים קבר האבען זיך פערזאמעלט די אלמנה און קינדער, פריינד, קרובים ווי אויך א סך חברים פון דער יודישער פאלקס-פאר-טיי אין לאדז בראש מיטן אדוו. יוסף ווייצמאן, מאג. באלבערישסקי און אנדערע.

טעאטער, מוזיק און פערוויילונג
(קאמוניקאטען)

פון יודישען טעאטער „ראזמאיטשטשי״

היינט ווערט אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי״ נישט געשפילט, די נעכסטע פארשטעלונגען קומען פאר יום-טוב.

פרייליכער יום-טוב אין פילהארמאניע

די ארטיסטען דוד זיידערמאן און חנה לערנער, וועל-כע זענען פערבליבען אין לאדז אויף יום-טוב פאר זייער אפפאהרען נאך אויסלאנד, האבען בעוויליגט צו געבען 5 יום-טוב פארשטעלונגען אונטער דער אינלאדונג פון דער דירעקציע פון „פילהארמאניע״.

דוד זיידערמאן און חנה לערנער גיבען ספעציעל פאר יום-טוב אנ׳אפערעטע מיט א שפאנענדען איכהאלט, שיינע מוזיק און געזאנג, פרעכטיגע ראלען פאר די אקטיארען. דוד זיידערמאן אין זיינע הארציגע נגונים, חנה לערנער אין איהרע פרעכטיגע כאראקטער קרעאציעס.

זיי וועלען שפילען די פאלקסטימליכע אפערעטע „קבצנים וואו קריכט איהר!״

מען לארף האפען, אז אלע 5 פארשטעלונגען וועלען אראפ מיט ערפאלג.

פון פוילישען שטאטישען טעאטער

היינט, דינסטאג 8.30 אווענד ווערט געשפילט די דראמע „טויכי אגענט״.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע
4-טע קלאס; 5-טער טאג

10.000 zł. — 76866, 79985. 110412, 174376.

5.000 zł. — 31717, 113529. 119340.

2.000 zł. — 13649, 22471. 29378, 50667, 77877, 81935. 82916. 92314, 116080, 117525, 135547, 159410. 161883.

1.000 zł. — 13239, 11872. 14132, 17449, 19369, 21194, 33086, 34552. 37892, 38339, 63248, 71606, 86031, 88803. 91938, 103222, 107933, 107826, 110712, 111720, 113330, 118315, 125731, 127894. 128513, 138437, 138818, 159938, 169622. 176480, 179531, 178145, 179905.

WYGRANE PO Zł. 200.

21 30 179 515 51 656 799 828 968 1161 200 62 558 86 706 915 2046162 294 629 68 860 3239 439 530 645 811 57 961 4123 76 208 551 87 617 939 5145 400 40505 6 737 944 6015 393 829 7186 223 302 437 565 68 979 99 8188 297 371 745 61 922 9006 123 91 272 406 79 639 839 95

10126 42 384 422 31 68 523 24 925 771 74 925 33 72 11105 858 627 55 872 12243 333 431 545 75 79 674 732 13039 80 97 148 274 337 473 76 648 93 97599 14140 287 313 69 472 831 15106 2199 339 62 427 96 505 693 914 16046 60 64 108 47 225 389 598 756 970 17031 67 208 351 70 88 96 303 728 822 999 18193 242 66 504 602 776 727 77 81 955 95 19188 244 466 89 93 578 643 773

20019 90 223 530 87 93 98 726 919 81 85 85 21189 295 306 67 97 605 775 88 942 22148 89 367 437 526 737 835 83 969 23060 366 484 773 24029 79 112 564 692 706 856 922 25362 65 91 481 583 864 26053 307 34 45 50 479 704 27196 310 443 559 628 785 828 942 28903 390 98 489 654 842 88 912 29015 58 276 85 359 437 596 621 94 862

30070 874 431 45 601 52 98 772 73 984 31033 267 536 694 971 32037 165 538 640 53 73 937 33061 78 197 214 88 439 590 640 53 871 34012 194 413 531 660 82 704 96 35026 40 48 163 95 244 64 345 486 87 508 15 60 614 55 69 719 922 36070 128 63 85 264 644 837 45 62 971 37023 56 138 83 38 5769 838 908 38235 96 410 69 652 752 83 953 39028 145 615 887 94 911

40018 176 653 97 775 81 86 817 926 41297 491 521 42706 26 43065 327 489 837 97 969 44118 562 873 923 62 45057 104 46 44 348 567 93 663 850 46029 160 301 504 772 972 47061 71 180 222 66 73 666 877 937 63 48018 130 46 73 207 379 429 87 564 615 758 49079 187 259 419 845

50066 289 381 437 58 93 641 744 853 926 62 51132 220 312 15 725 863 929 52081 149 247 582 98 631 701 56 988 53075 104 28 313 409 622 54049 114 222 311 713 73 851 92 923 55045 671 56109 245 89 386 451 666 859 922 57026 198 523 765 856 905 58145 236 342 444 559 762 77 59207 1 90 302 44 420 589 697 99 813 20

60325 47 706 25 956 61019 435 74 78 699 731 99 862 86 62136 43 245 87 335 596 637 735 844 49 951 63146 52 249 586 869 906 64015 233 580 704 859 65031 373 570 634 99 66000 30 294 365 451 568 635 709 937 66 57524 50 640 67 718 19 68008 118 289 307 63 411 74 837 61 69298 473 71 502 668 713 62 800 69

70002 46 302 486 650 741 875 939 71094 234 457 533 657 833 72365 488 503 69 990 73035 55 394 613 861 933 74034 106 287 366 466 106 686 718 837 65 75065 10 1210 57 419 43 57 599 635 786 76097 118 74 271 304 533 741 80 866 77360 566 92 617 56 910 93 78018 135 506 659 707 67 79077 146 9 519 61 83 670 745

80428 622 881 81366 406 89 573 723 892 82079 97 160 4 243 557 808 969 83034 73 227 57 322 77 476 714 849 999 84027 84 102 247 85 304 541 746 868 85050 3 245 85 509 48 737 918 86090 5 126 54 99 302 470 2 555 605 754 839 87271 99 446 635 718 87 97 851 88248 338 67 879 922 75 89069 78 139 242 72 95 662 85 825 32

90051 64 136 59 70 224 72 774 91302 44 88 97 404 542 650 4 70 88 710 92144 206 56 304 433 57 97 134 41 61 718 883 93065 89 251 85 544 77 87 662 736 830 85 94075 143 400 52 571 95142 99 387 453 64 83 650 71 911 15 72 96093 265 262 382 84 486 90 517 772 823 999 97133 239 489 748 830 71 98015 126 47 277 395 469 526 670 801 99064 124 53 13 313 524 659 703 916 28

100023 53 139 46 281 302 817 922 8 101227 300 531 615 716 878 948 102307 40 441 56 64 572 754 72 895 103003 38 88 90 204 15 326 36 88 435 837 104099 143 80 2 336 9 47 412 824 909 20 55 105124 409 12 556 605 737 818 106015 240 771 93 107087 310 465 532 737 868 108038 59 208 550 80 699 828 982 109000 289 322 588 666 701 859 919 48.

110062 442 547 601 920 95 111031 43 301 492 572 621 719 811 971 112057 233 60 420 506 47 752 933 52 113172 204 333 441 74 786 821 22 988 114147 66 252 491 526 61 657 751 115034 837 119 232 323 544 676 885 910 79 116011 224 332 92 551 606 738 965 117147 546 763 832 973 118089 98 266 98 435 539 820 58 68 119047 78 255 67 303 570 7 619 58 718 841 926 88.

120049 213 30 5.329 446 62 521 642 776 813 42 121032 59 154 300 566 617 59 739 65 900 76 81 122110 220 380 402 787 123053 356 400 401 60 124036 62 131 204 325 406 69 503 781 826 986 125051 372 85 582 602 83 701 934 126237 47 78 322 641 56 77 815 127092 282 92 503 724 856 970 128101 58 239 44 58 531 42 808 27 81 129251 9 78 83 414 527 617.

130139 76 7 47 529 97 613 21 906 131071 84 107 455 667 75 728 132074 113 408 10 640 50 711 81 827 133025 63 127 487 715 67 72 134163 319 952 135107 35 117 366 562 726 805 943 136135 346 9 89 849 901 137059 375 447 613 713 947 99 138023 179 564 647 729 47 808 43 916 139023 378 95 403 573 682 821 64.

190189 210 315 678 803 941 141062 164 251 87 330 525 700 872 911 83 142065 186 239 376 456 708 98 831 143072 151 56 349 498 708 11 942 144137 95 356 444 77 686 738 145017 530 532 708 146140 363 401 27 519 716 147094 112 23 394 424 37 84 563 716 914 61 148000 134 95 273 623 728 60 75 935 86 149158 471 702 34 67 950.

150342 476 98 587 924 75 151102 9 48 213 56 320 420 592 662 78 80 776 875 152041 138 200 1 40 51 772 153177 301 22 68 615 154265 505 78 702 826 914 49 86 155024 246 89 338 72 452 605 951 156004 78 356 416 626 786 837 157065 70 133 4 35 315 497 518 872 897 158207 329 90 411 526 602 738 916 85 159026 61 5 113 74 250 428 79 643 4 761 9.

160055 90 213 679 935 161001 160 239 400 63 162093 253 393 610 711 163063 157 213 377 485 712 875 164200 17 40 76 346 64 474 547 601 51 61 67 165101 291 372 525 748 956 166155 200 813 318 417 75 683 70 25 873 167414 83 522 677 733 863 74 951 168254 412 66 86 548 810 958 169105 27 367 575 841.

170018 390 50 8 70 3 862 171336 437 619 724 98 867 935 72 81 172000 02 41 122 76 320 92 509 35 614 42 88 726 7 41 964 7 173055 363 641 791 4 826 56 68 934 76 174000 119 23 456 8 583 612 175113 303 515 38 56 647 51 962 85 176165 298 53 8713 177015 173 405 746 865 178038 165 233 44 60 316 492 4 179137 78 94 95 369 746 908.

180348 819 86 439 81 181080 121 530 95 812 59 88 182159 259 66 329 81 98 587 602 792 808 183076 204 622 812 963 184075 701 30 55 84 843 987 185090 1 114 440 1 80 619 56 850 941 90 186053 161 87 494 646 91 793 830 958 187062 167 239 381 492 542 618 738 985 188017 145 212 616 188017 145 212 616 189023 541 701 984 91.

190037 179 406 63 524 51 675 93 803 938 191048 232 568 44 896 931 78 192018 212 523 788 916 193001 368 665 743 5 860 938 194130 376 81 562 666 725 839.

CIĄGNIENIE II.

50.000 zł. — 133927.

25.000 zł. — 126692.

20.000 zł. — 57729.

10.000 zł. — 13726, 82855. 98641, 126444.

5.000 zł. — 57116. 92032. 129020, 132485.

2.000 zł. — 9925, 9847. 29416. 34610, 34688, 35469, 36243, 66847. 70661, 82876, 84388, 92156, 95541. 133532, 137506, 150726, 151763, 172311. 173779, 191028, 191298; 193837.

1.000 zł. — 3626, 13104. 30034, 35877 36796, 40605, 44875, 54367, 62809, 74251 76616, 89693, 96103. 99956. 126828, 133394, 138374, 143273. 158347. 161648 161723, 178533, 183271. 192581.

WYGRANE PO 200 ZŁOTYCH.

174 397 586 894 925 1465 509 653 934 2094 331 794 935 57 3257 312 517 4320 538 5083 499 6076 319 750 870 89 7110 60 548 64 961 8089 290 384 688 737 9130 51 336 709 885 980.

10034 120 314 30 618 712 928 11181 448 86 705 51 12010 31 310 42 420 13251 331 613 38 910 27 14001 38 352 54 439 77 562 611 791 989 15061 436 39 729 815 67 16112 59 431 551 56 88 17205 507 79 93 943 18380 443 84 86 793 850 905 19020 246 439 504 25 716.

20270 310 781 21092 111 214 301 408 547 785 22221 64 85 566 684 23261 309 62 65 546 830 905 25419 659 889 26176 77 419 62 98 608 27621 712 878 28666 97 722 23 29637 740 807 30.

30871 949 31013 64 32465 798 33665 34333 506 846 35626 907 39 36048 230 54 422 55 572 645 37160 312 476 855 58 38006 30 63 92 125 306 712 804 39175 419 583 946.

40141 256 850 986 41714 83 346 42004 181 418 921 43029 99 200 371 518 711 982 85 44097 240 433 637 45784 812 907 33 46322 510 21 813 67 937 47173 297 684 48209 479 706 848 98 49127 37 380 606 12 918.

50067 105 312 494 534 712 57 992 51356 446 64 710 22 877 52100 291 343 574 916 53207 59 751 56 68 822 54656 76 708 40 55626 56142 307 526 62 57145 240 533 805 949 58008 220 364 426 565 660 734 983 59335 661 95 758 960.

60034 481 666 929 60 61137 233 300 65 550 70 608 861 62171 242 55 573 710 838 69 63442 700 631 734 500 930 64068 333 412 516 756 76 65057 308 410 575 944 65279 345 626 55 845 67011 208 60 361 769 985 68068 223 25 503 877 69156 270 311 474 581 657 59 982.

70456 716 34 71025 556 660 72167 72 307 540 804 80 98 976 89 73025 217 491 592 691 741 68 74245 440 542 60 75318 514 76073 378 565 611 81 808 77164 72 262 523 945 78171 313 491 553 79039 60 124 289 683 776.

80808 914 81089 113 232 384 554 992 82056 200 439 606 701 910 83001 32 60 307 697 814 910 84066 293 594 607 803 85 128 526 852 86030 513 67 819 988 87359 734 48 985 88580 772 862 89013 70 256 593 830.

90525 91030 203 498 984 92054 611 753 808 93162 95 991 94270 545 745 809 975 95184 296 921 96145 204 66 717 990 97002 15 209 338 670 98011 344 816 70 99273 357 495 702 88.

100189 269 97 397 564 741 64 819 971 101250 457 633 888 904 83 102070 319 407 876 103688 955 104423 932 57 105090 341 910 106132 622 769 107058 175 388 506 77 640 751 56 91 817 108042 285 376 461 93 98 571 109008 221 526 73 662 874 75 110112 209 21 532 902 38 111289 920 34 112253 113756 829 979 114437 708 874 984 115679 764 116090 186 117279 449 636 744 970 118055 59 435 584 693 768 995 119215 73 495 843 992.

120045 283 932 121054 124 232 644 713 807 39 65 122070 140 686 993 123349 589 863 124074 152 280 980 125240 497 637 126088 91 257 404 734 57 91 127078 134 297 337 65 761 129151 97 225 47 450.

130584 661 738 815 62 131181 314 539 790 858 997 132671 861 987 133674 293 334 423 134007 61 98 135086 277 458 599 600 959 136021 260 696 137537 614 705 138030 252 360 514 80 813 94 967 139149 425 549 646 762.

140335 42 630 785 141019 320 142150 260 324 36 46 967 143150 494 731 144049 371 537 145088 584 838 146316 540 777 935 147358 66 589 148236 348 149438 56 716 951.

150015 192 501 07 86 151553 987 152259 357 570 958 153077 269 571 614 67 718 154298 304 608 155196 232 392 671 156259 572 73 157190 242 357 596 816 922 76 158118 282 333 598 781 945 159352 673 720 819.

160056 223 315 512 863 161082 379 99 693 162118 35 465 638 731 848 911 48 163035 154 89 475 708 164108 59 639 722 828 165193 226 831 39 900 166048 385 401 761 167009 90 556 168516 17 615 74 715 169686.

170323 472 729 70 171016 37 84 144 622 172429 173069 174342 474 505 690 859 175085 146 210 391 472 676 741 176013 345 885 177000 767 81 178081 414 566 745 179044 222 565.

180040 137 471 835 55 181746 808 961 182089 139 550 863 183005 275 731 184846 50 185204 638 871 902 71 186065 316 633 756 187018 238 500 70 751 188494 638 189087 267 93 400 37 551 806

190103 812 191236 617 917 192713 193645 921 194022.

TRZECIE CIĄGNIENIE.
WYGRANE PO 200 ZŁ.

293 578 640 43 935 1105 278 872 77 80 2233 99 425 59 536 936 3600 25 123 431 546 643 715 824 78 4043 250 316 598 718 39 70 880 5186 204 64 303 566 734 962 6070 214 325 682 7204 462 572 848 8073 207 514 632 9553 755 918 45

10282 472 504 604 99 830 11232 480 640 753 12257 316 51 91 665 868 971 13014 564 15102 82 561 846 16165 169 607 802 12 17269 344 519 620 753 916 18004 255 370 403 590 609 770 19218 34 467 561 669 781 87

20034 69 514 84 675 65 21007 372 22867 23117 519 76 24055 210 403 95 25168 72 293 398 615 26078 247 74 631 27105 671 734 51 28040 149 98 277 823 919 29714

30376 79 88 446 31209 319 36 405 506 896 32147 300 64 67 78 569 765 818 84 33039 198 381 625 42 728 996 34170 881 35439 568 849 36243 606 38021 399 540 58 904 39054 132 549 714 94

40128 510 834 985 41480 874 42133 338 554 43239 494 44266 520 57 72 758 888 45089 395 524 904 46410 33 508 654 74 48042 238 330 40 649 956 49161 94

50013 215 531 678 51240 417 567 866 52137 205 937 53064 115 662 888 54258 397 684 931 92 55053 98 149 59 766 56079 237 400 739 78 869 905 57096 847 952 58081 103 743 833 59298 323 639 858 928

60150 72 474 526 80 646 791 61419 565 98 776 987 62223 61 368 572 968 63069 383 802 91 64590 653 792 65051 151 398 664 75 966 66599 656 767 67040 62 161 552 693 68335 90 69030 162 413 29 551 701

70169 171 479 502 21 29 88 709 841 956 71023 69 154 290 734 490 567 665 717 65 903 69 72038 107 259 64 84 439 519 73008 56 858 940 69 74321 568 75084 363 950 54 56 85 76411 985 77038 132 289 411 583 768 983 79271 403 553 853.

80225 696 783 870 85 96 81136 71 206 401 581 603 732 939 79 82049 83008 67 173 541 84463 638 85044 72 262 767 806 903 87011 17 150 225 622 915 88053 151 535 804 89109 458 631 948.

90648 702 63 996 91697 778 92052 93355 873 94074 213 305 75 522 671 820 95435 607 871 927 96073 879 97506 671 98112 207 490 537 99204 12 360 93 658 97 882.

100101 49 262 341 446 552 58 779 101034 134 287 98 692 102001 119 261 353 529 664 103113 310 419 523 618 781 875 90 104110 362 498 105260 85 923 106059 164 319 405 48 819 909 107131 260 327 74 507 740 955 108103 706 93 885 902 109372 532 966.

110631 82 111016 111 736 95 992 112079 442 572 710 113081 143 347 446 703 98 855 974 114098 587 115667 116094 110 32 256 742 846 117093 131 46 588 633 760 64 118485 523 636 782 888 119476 86 506 59.

120156 348 441 743 71 871 121217 326 423 814 122398 459 123592 917 19 124558 88 666 91 715 958 59 25239 72 460 832 126054 164 325 56 694 954 127312 599 628 762 857 929 128177 469 552 89 866 129345 551 600 942.

130022 119 48 279 131250 363 426 572 647 132230 643 88 893 133923 134295 418 76 708 135538 699 775 136065 216 552 137417 673 138033 285 584 963 139042 167 458 684.

140117 733 80 87 141093 123 408 142160 576 997 143429 53 600 701 850 144112 48 93 456 742 145110 76 97 475 732 146217 655 936 77 147005 67 242 510 767 929 148057 249 303 470 149075 165 363 491 551 55 935 70.

150019 154 283 603 151101 282 583 687 92 152008 43 428 552 642 722 64 857 153379 710 154212 362 401 806 155638 830 156623 25 75 860 991 157274 457 585 606 706 990 158081 757 159163 342 51 952.

160087 252 67 850 161179 421 666 786 162255 320 643 72 99 163034 271 318 25 471 819 164127 472 165179 254 60 367 603 801 166029 212 330 518 75 696 848 914 167115 386 168097 271 453 989 169355 61 405 670 739.

170171 84 211 45 576 630 967 171313 58 76 965 172467 520 649 773 958 173091 159 295 529 729 819 174281 584 619 707 17 848 175056 247 54 715 970 176043 75 131 54 332 469 77 79 507 760 177146 259 577 814 920 178126 213 85 377 595 931 179439 622 758 874.

180025 219 405 32 85 736 882 181637 97 799 182161 653 985 183043 332 98 466 931 184152 249 470 584 902 185262 942 186250 852 70 187214 91 364 188183 730 876 189143 436 558 807 65 87.

190434 66 191768 192103 97 517 847 193006 117 370 465 194547 817.

קלאנג-קינא **CAPITOL** צוואנציקא 16

הײַנט און פאלג. טעג! גרויסער סוקסעס פון דעם בעריהמטען שטערן
אין דער הויפטראלע SHIRLEY TEMPLE עם ווירקען מיט
John Boles, Jane Darewell
אויסערן פראגראם: P. A. T. פון קלאנג-צײַטונג
בעסטער רעפערטואר! די נידריגסטע פרייזן!
באלקאן .54 גר. | 1.09 זל. | 85 גר.

„גאלדהאריגער קינדס"

אונזער קאנקורענצלאזער רעפערטואר: „Robin Hood z Eldorado". „היינטיגע צייטען" מיט Charlie Chaplin. „ROSE MARIE" מיט J. Macdonald ערשטער פלאססישער פילם

!מחזורים 25% ביליגער
אין סקלאד ספרים וטליתים
„מסורה" לאדז, פילסודסקי 34

עס איז צו בעקומען אלע ארט מחזורים און סליחות אין פראכט-באנד. אויך איז צו בעקומען אלע ארט ספרים. א ספעציעלער אויסוואהל פון כלה-סדורים אין פראכט-באנד, טליתים וועלכע און זיידענע גארטלען, קאפלען, ציצית, ווי אויך שול-ביכער פאר חדרים און שולען. מחזורים 25 פראצענט ביליגער. געדענקט דעם אדרעס צוכהאנדלונג „מסורה", לאדז, פילסודסקי 34, פראנט, וויאויף דורכ'ן טויער.

Rutynowany nauczyciel
naucza w ciągu 3-ch miesięcy specjalną skróconą metodę mówić i pisać po polsku dorosłych M. BRZEZIŃSKI Aleja 1-go Maja 77 od 2—5 p.p.

לעכער אין ערקען אויסגעבעטנט ביליג
ב. נארדמאן
שרודמיעסקא 8

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza publiczny przetarg na budowę parterowego murowanego budynku szaletu nadziemnego w parku miejskim im. Sienkiewicza przy ul. Sienkiewicza 101.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego należy składać w Zarządzie Miejskim, Plac Wolności 14, III piętro, w pokoju No. 44, do dnia 24 września 1936 roku do godz 11 rano, w kopercie należycie zamkniętej i zalakowanej z napisem (wymienić roboty).

Szczegółowe informacje oraz ślepy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Technicznym, Plac Wolności 14, II piętro, w pokoju No. 25.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12 w południe.

Wadjum przetargowe zgodnie z przepisami w wysokości 300 zł. należy złożyć w Kasie Zarządu Miejskiego, zaś kwit dołączyć do oferty.

Łódź, dnia 14 września 1936 roku.

Zarząd Miejski w Łodzi.

Przetarg.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza publiczny przetarg na budowę filtra biologicznego na posesji Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Krzemienieckiej No. 5.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego, należy składać w Zarządzie Miejskim, Plac Wolności No. 14, III piętro, pok. 44, do dnia 25 września 1936 roku, do godz. 11 rano, w kopercie należycie zamkniętej i zalakowanej, z napisem (budowa filtra biologicznego na pos. Polskiego Czerwonego Krzyża, bl. Krzemieniecka 5).

Szczegółowe informacje oraz ślepy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Technicznym, Plac Wolności No. 14, II piętro, pokój 25.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12 w południe.

Firmy, które przystępują do przetargu winny złożyć wadium w wysokości zł. 300.— w Kasie Zarządu Miejskiego zgodnie z przepisami, a kwit dołączyć do oferty.

Łódź, dnia 14 września 1936 roku.

Zarząd Miejski w Łodzi.

Ogłoszenie.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg publiczny na dostawę całkowitą lub częściową dziennie:

1) 800 litrów mleka pełnowartościowego, zawierającego conajmniej 3% tłuszczu.

2) 400 klg. chleba żytnego z dostawą do poszczególnych szkół powszechnych w okresie czasu od dnia 24 września 1936 r. do dnia 15 czerwca 1937 roku.

Ogólne warunki przetargu są do przejrzenia w biurze Wydziału Gospodarczego, ul. Zawadzka Nr. 11, front, III piętro, pokój 59, gdzie można zasięgnąć bliższych informacji oraz otrzymać wzór oferty.

Oferty należy składać tamże do godziny 10 dnia 21 września 1936 roku, w którym to czasie odbędzie się przetarg przy współudziale oferentów.

Łódź, dnia 14 września 1936 roku.

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

מאדערנע וואונשקארטען!
צו שיקען נאך אויסלאנד! דערפט איהר זיין בעשטעלט!
שעהן, עסטעטיש און זעהר ביליג

נאר אין דער דרוקעריי
בראמבערג
צעגעלניאנא 8
טעל. 255-09

בעקאנטמאכונג.
דערמיט מאך איך בעקאנט דעם געעהרטען פובליקום, צו עס איז ערעפנעט געווארען די ניי-מאדערנע
טאנץ-שולע
אויף פיעטריקאווער 89
קווער אפיציענע פארטער
אונטער דער לייטונג פון בעקאנטען דיפלאמירטען טאנץ-לעהרער
S. Rubinsztajn
בעמ. פאר אנהאנגער שבת און זונטאג פריעמישע לעקציעס.
ס. רובינשטיין.

בעקאנטמאכונג.
דאס קאנצעסיאנירטע בימשריפטען-ביוראָ צו דער געריכטס- און אדמיני-סטראציע-באמטען
SALOMON ZALCMAN
איז איבערגעטראגען געווארען פון 1-טען סעפטעמבער ד. י.
פון זגערזשער 23
אויף **זגערזשער 50**

קליינע אנאנסעז
1 זלאטי אנאנאס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

Szczepienia przeciwdyfterytyczne
przeprowadza
Prywatne Pogotowie Lekarskie
Plac Wolności 10
tel. 2222-6

פרייע פאסטענס
נויטיג א קוואליפיצירטער האנד-שפולער (רין) צעגעלניאנא 3, ביים סוויטער-מכבר.
ס'ווערט געברויכט זאצערש קוא-ליפיצירטע מענער-שניידער-ארבייטער. ניממע: טראגוטוש 8, לינקע אפיציענע, 2-טער שטאק.

ס'ווערט געזוכט שטריקער מיט 8-ער מאשינען ארויסצוגעבען אויף לוין. צו ערפאהרן ביי דזיקוויטש, קאמינגא 1.
נויטיג א שטריקער דרעווגאוסקא 26 וואוינונג 31.

Zakład zoologiczny
O. FOLKMAN

Łódź, ul. Andrzeja 7
(przy Piotrkowskiej) tel. 124-76
ספעציעלע: הונט און ראסעקינד קאץ, האדעליעף-קאנארעקעס פון 10 זל. אן. נער-טיג צו בעקומען פויגל, מאלפעלעס, פישלער... גרויסער אויסוואהל פון משכירים צו פויס-שפייזען.
מעסיגע פרייזן...

בחנם ווערט צוגעפאסט אלערליי גלעזער!

„OPTICUM"
28 פיעטריקאווער 28
...מען פארשרייבונג פון ברילען, בינאקלען, אלערליי צילינדער-גלעזער. קאם-בינירטע גלעזער...

PrywatnePogotowie
„SZYBKA POMOC LEKARSKA"
tel. 15-111
BAŁUCKI RYNEK
(Zgierska 56)
Czynne przez całą dobę bez przerwy.

Doktór
A. S. Tenenbaum
אינערליכע קראנקהייטען
(ספעציעל לונגען)
צוריקגעקעהרט
Piotrkowska 109
telef. 220-25

ווײַכטיג פאר
ברוך-קראנקע
(רופטורע) זאורי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס). פאראלישן, בײַ-שווינדזוכט, פלאטפיס און פערשידענע אנדערע פערקרימונגען-ליידענדע.

פאר הויקערס ספעציעלע גארסעטען און גלייכהאלטערס...
געגען שמערצענדע פלאטפיס...
געגען קרומע אדערן...
קינסטליכע הענד און פיס
ספעציעלע הייל-ארטאפעדישע אנשטאלט
ספעצ. ארטאפעד

א. פעטריקעוויטש, לאדז
9 פיראמאוויטשא 9, טעל. 177-09 (פריהער אלגינסקע)
אכטונג! קראנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.

פערשידענעס
ס'איז פערלוירען געווארען אויף... א קענווערט מיט וועקסלען...
192-13

Poszukuje się 2-ch ludzi dla objęcia garderaby. Oferty sub „Garderoba".

ווילסטי פערקויפען א ניימאשין
אין ערצילען **דעם העכסטען פרייז!!**
ווענדט זיך צו:
Skład maszyn do szycia
Singer i Lachman
Łódź, Zydowska 2,
telefon 246-73.

Dr. med.
P. Braun
צוריקגעקעהרט
ספעצ. פאר טריפער, סיפיליס און הויט - קראנקהייטען, בעהאנדלונג.
צעגעלניאנא 4, טעל. 100-57

רענטגען-צימער
פאר וועגערליש-קראנקע
מענער - שוועכע און הויט-קראנקהייטען
פון ראקטאָרים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
טעגליך פון 9 פריה ביז 9 אווענד.

Dr. med.
E. WAJNBERGOWA
אויגען-קראנקהייטען
Dr. med.
M. WAJNBERG
נערווען-קראנקהייטען
האבען זיך איבערגעצויגן אויף
LEGJONÓW 3 (Zielona)
tel. 172-20.

Ze wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21. Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kaufman.